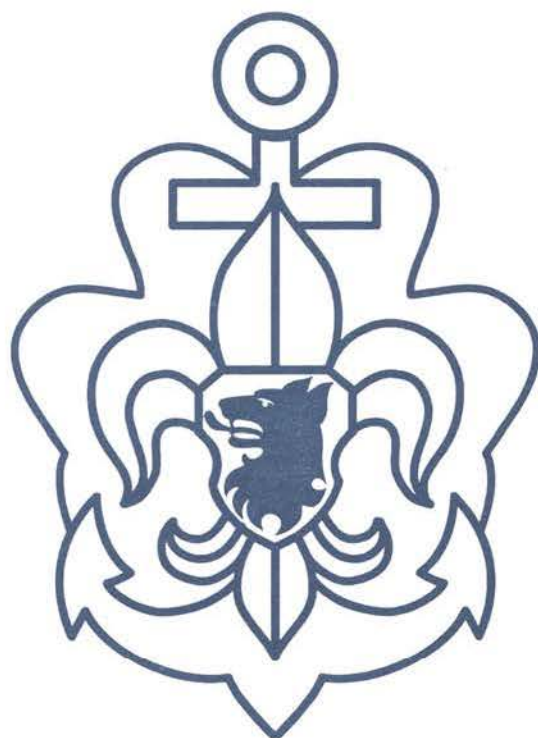

Z
zpravodaj
vodních
skautu
a skautek

KAPITÁNSKÁ
POŠTA

HKVS **10**
2000/2001
r o č n í k

Kapitánská pošta

Obsah

strana

Kapitáni a kapitánky!	1
Výňatek z Řádu skautských vyznamenání Junáka	2–3
Programové prohlášení Hlavního kapitanátu vodních skautů	3
Co je SHP	4
Programové prohlášení Kapitanátu SHP	4
Zápis z pracovní porady SHP	5
Slavnostní zapálení táborového ohně	5
SKARE z mlžných hor	6–9
SKAPA 2001 – Kolínská pádla	10–11
Pražské mosty X.	12–13
O naději	13
Krajský přebor v kanoistice Mimoň 1. 9. 2001	14
Svatojánské proudy a zplavnění horní Vltavy	15–18
Velký závod o Mimoňské pádlo	19–21
Když se sejdou komodoři... ..	22
Dětský den na harcovské přehradě	22
Tábory	22–23
ABC bezpečného koupání... ..	24–25
Přes tři jezy 2001 – propozice, předběžná přihláška	26–28
Nastává čas malin a kotlíků uch urvaných	29
Víte, že... ..	29
II. Mistrovství ČR VS v kanoistice	30
Výsledky Kotorského závodu 2001	31
HKVS hlásí	32

*Proto není špatná čísi definice,
že člověk je živočich, schopný kázně;
neboť nemůže se stát člověkem ten,
koho nelze ukáznit.*

J. A. Komenský: Velká didaktika

Kapitáni a kapitánky!

Otvíráte poslední číslo Kapitánské pošty před letním táborem. Přeji vám proto to, co se píše v novoročních přáních:

Dobrý vítr do plachet, stopu vody pod kýlem a hlavně dobrou a ukázněnou posádku. S dobrou posádkou a tou přízní živlů dokážete doplout za obzory táborové hry, nalézt skryté i nečekané poklady a hlavně dovést a dovézt svou posádku v dobré náladě a ve zdraví do mateřského přístavu.

Nepíši to jen jako pouhé klišé – je tomu pár hodin, kdy mi jeden z kapitánů rozechvěle oznámil, že byl svědkem smrtelného úrazu na raftové vodě.

Ta smrt nepotkala nikoho z mých blízkých (a všichni vodní skauti, skautky a skauťata jsou moji blízcí), přesto mne to nutí, abych se znovu a znovu zamýšlel nad otázkou bezpečnosti na vodě. Recept na bezpečnost je jednoduchý: Kázeň, dobře vycvičená posádka a dobře vycvičený kapitán, který si je vědom své odpovědnosti, neriskuje a předvídá nebezpečí.

Proto Hlavní kapitanát stále a stále dbá na to, aby skautskou vodáckou akci vedli kapitáni a kapitánky s plnou kvalifikací, proto Hlavní kapitanát nabádá i skautské vůdce nevodáky, aby dbali všech pravidel, která je nutno na vodě dodržovat právě pro tuto bezpečnost. Proto Hlavní kapitanát vydal již před třemi roky závazný pokyn, aby skautské vodácké akce vedly jen osoby kvalifikované. Za takovouto kvalifikaci považujeme naši kapitánskou zkoušku, cvičitelský nebo trenérský průkaz či jiné osvědčení. Mám za to, že nestačí o sobě prohlásit: „Já to umím“, ale že je nutno, aby někdo jiný o mně prohlásil: „On to umí“.

Proto Hlavní kapitanát nabádal již před časem, aby schopné přístavy pořádaly ve svém okolí kurzy vodáckého minima. Takovým kurzem je kupř. plzeňská Kapka zveřejněná v minulém čísle KP.

Kapitáni a kapitánky, zejména krajští kapitáni – komodoři!

Najděte si během léta možnost navštívit některý z táborů pořádaných u vody skauty – nevodáky a věnujte se jim chvíli. Rozhodně by nemělo jít o nějakou kontrolu, ale o pomoc v duchu skautského zákona. Upozorněte vůdce táborů na možná nebezpečí při činnostech na vodě, poučte je případně o povinnostech vyplývajících z předpisů, vysvětlete jim naše samozřejmé zvyklosti.

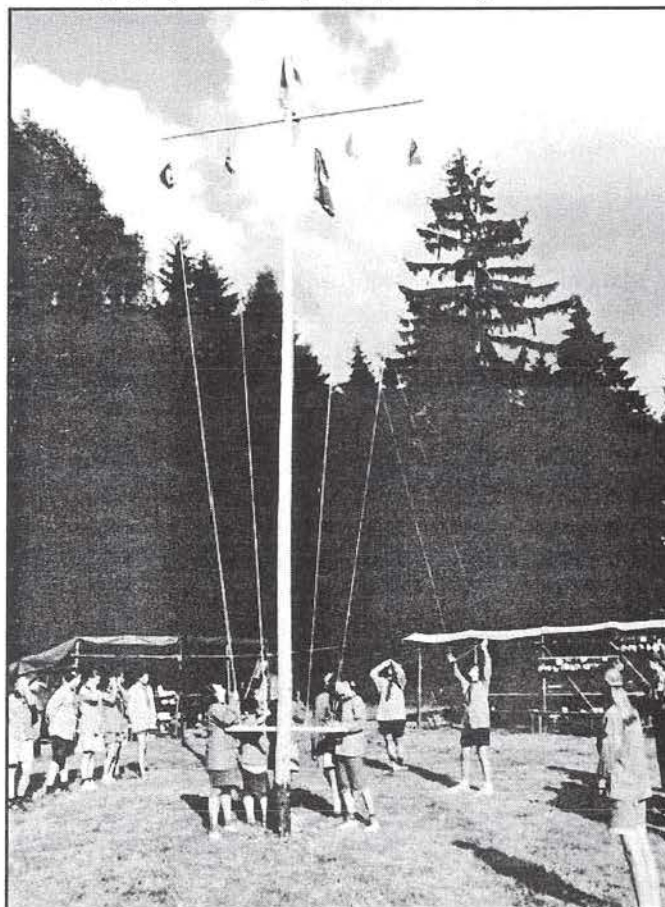
My vodní skauti nejsme uzavřený klan, máme své povinnosti vůči všem. Jen tehdy bude váš letní tábor opravdu úspěšný, když se nepříhoda nic mimořádného ani u vašich sousedů.

Bratři a sestry kapitáni!

Vedle toho dobrého větru a dobré vody Vám přeju i dobrý pocit po skončení táborů.

Ahoj v září!

Váš Vezír.

Výňatek z Řádu skautských vyznamenání Junáka

Vyznamenání vodních skautů ŘÁD STŘÍBRNÉHO BOBRA

1. Historie a způsob zřízení

Řád Stříbrného bobra (dále jen ŘSB) byl založen roku 1921 Hlavním stanem vodních skautů Svazu Junáků skautů Republiky Československé jako skautské vyznamenání pro vodní skauty, byl převzat usnesením IV. valného sněmu Junáka v roce 1990.

2. Schvalovací postup

Návrh na udělení ŘSB podává: příslušný přístav vodních skautů Junáka

Vyjadřuje se: příslušný přístav Junáka a podepisuje kapitán přístavu

Ručitel návrhu: příslušný junácký okres či kraj a podepisuje krajský kapitán

Adresát návrhu: Sbor nositelů ŘSB

Posuzuje a doporučuje: Hlavní kapitanát vodních skautů

Schvaluje: Sbor nositelů ŘSB

Uděluje: Hlavní kapitán, dekret podepisuje starosta Junáka a senior SN ŘSB

Místo udělení: Sraz kapitanů a kapitánek vodních skautů

Datum udělování: 8. června

3. Důvod udělení

ŘSB je udělován členům Junáka za dlouholetou a soustavnou činnost přinášející rozvoj českého vodního skautingu v základních jednotkách a orgánech HKVS na poli organizačním, výchovném, programovém, osvětovém a publikačním.

4. Sbor nositelů

Sbor nositelů řádu tvoří všichni nositelé ŘSB. Ten si volí ze svého středu šestičlennou radu, kterou řídí její nejstarší nositel ŘSB. Ten pověřuje jednoho z členů rady spoluprací s hlavním kapitanem VS. Tento člen mimo jiné oznamuje rozhodnutí sboru nositelů Hlavnímu kapitanátu VS a ÚRJ.

5. Počet tříd

ŘSB má jedinou třídu

6. Počet nositelů

Počet udělených ŘSB nesmí v jediném roce přesáhnout počet 6.

7. Oprávnění nositelů

Nositelé ŘSB jsou oprávněni účastnit se jednání kteréhokoliv orgánu vodních skautů a předkládat své návrhy, připomínky a stížnosti ke všem problémům VS a vnitřním záležitostem Junáka a předkládat je představitelům všech organizačních a výchovných složek.

8. Popis

Insignii tvoří doprava hledící bobra z bílého kovu, opatřený na hřbetě polokruhovým ouškem a kroužkem, kterým je provlečena stuha HKVS. Šířka plastické figury je 10 mm, délka 42 mm, výška 20 mm.

Stuha je náhrdelní, 40 mm široká, 900 mm dlouhá, červeno-modro-červená v poměru 10:20:10.

Stužka odpovídá barevné stuze, má rozměry 40x10 mm. Uprostřed stužky je miniatura bobra.

Insignie se nosí na náhrdelní stuze podvěšená pod límcem s insignií přes šátek nebo vázanku.

MEDAILE BRONZOVÉHO BOBRA

1. Historie a způsob zřízení

Medaile Bronzový bobra (dále jen MBB) byla založena roku 2001 Hlavním kapitanátem vodních skautů Junáka - svazu skautů a skautek České republiky zejména k ocenění práce kapitanů a kapitánek VS.

2. Schvalovací postup

Návrh na udělení MBB podává: kterýkoliv plnoletý člen vodních skautů Junáka

Vyjadřuje se: příslušný přístav VS a podepisuje kapitán přístavu

Ručitel návrhu: krajský kapitán vodních skautů

Adresát návrhu: HKVS

Posuzuje a doporučuje: Hlavní kapitanát vodních skautů

Schvaluje: Hlavní kapitanát vodních skautů

Uděluje: Hlavní kapitanát vodních skautů

Místo udělení: Akce vodních skautů

Datum udělování: není určeno

3. Důvod udělení

MBB je udělována za soustavnou aktivní činnost při-

nášejší rozvoj českého vodního skautingu a zejména úspěšné vedení oddílů VS a přístavů VS.

4. Sbor nositelů

Sbor nositelů není ustaven.

5. Počet stupňů

MBB má jeden stupeň a je udělován členům VS, kteří úspěšně vedou oddíl popř. přístav VS

MBB může být ve vynímečných případech udělena i nečlenům Junáka.

6. Počet nositelů

Nejvyšší počet žijících nositelů není stanoven.

7. Oprávnění nositelů

Udělení MBB pro jejich nositele nezakládá žádná zvláštní práva.

8. Popis

Insignii tvoří doprava hledící bobr z červeného kovu, opatřený na hřbetě polokruhovým ouškem a kroužkem, kterým je provlečena stuha VS. Šířka plastické figury je 20 mm.

Stuha je náprsní, 40 mm široká, červeno-modro-červená v poměru 16:8:16.

Stužka odpovídá barevné stuze, má rozměry 40x10 mm.

Insignie se nosí na náprsní stuze na levé straně hrudi.

Poznámka HKVS:

Nově je definován způsob udělování ŘSB odpovídající udělování nejvyšších řádů Junáka, je definován Sbor nositelů, jsou deklarována práva nositele. Na rozdíl od jiných skautských řádů není určen maximální počet žijících nositelů, ale maximálního počet udělení ročně, který byl v souladu s praxí posledních let snížen. U ostatních řádů a vyznamenání je určen den udělení 28. říjen, 28. září, 24. duben, 22. únor apod. Protože den Neptuna se v našem kalendáři nevyskytuje, vybrali jsme 8. červen jako datum blízké tradiční době konání největší vodácké slavnosti Navigamus. Nadto je 8. červen je svátkem sv. Medarda, který svou kápí letní počasí.

Nově zavedená MBB navazuje jednak na snahu HKVS z let 1946–47 zřídit nižší stupeň vyznamenání VS, jednak na neoficiálně udělovaný čestný odznak Starý bobr. Insignie MBB proto zachovává nikoli tvar mince, ale siluetu bobra podobnou odznaku SB. Stuha MBB barevně odpovídá stuze ŘSB, poměr barev je však změněn. Po schválení Řádu skautských vyznamenání Ústřední radou Junáka bude MBB přechodně udělována v podobě ČOSB, který se tím změní na oficiální vyznamenání a bude nošen mezi stužkami vyznamenání nad levou kapsou.

Programové prohlášení Hlavního kapitanátu vodních skautů zvoleného 8. 4. 2001

Zvolený kapitanát si pro své volební období vytkl následující úkoly:

1. Stanovit úkoly a dát prostor samostatné činnosti krajským kapitanům
2. Zlepšit práci jednotlivých komisí nebo pasivní zrušit
Přípravit se na X. valný sněm Junáka, zaujmout postoj k probíhající diskusi (hlavní okruhy: Odběr tisku, nový кроj, reorganizace ústředních orgánů, postoj k ČRDM, vztah k jiným skautským organizacím v ČR, krajské uspořádání Junáka)
3. Dále zlepšovat a prohlubovat vzdělávání činovníků VS, vtaňování mladých kapitanů do řešení společných úkolů
4. Hledat cesty k řízení oddílů VS v informační izolaci
5. Dokončit nesplněný úkol - vydat Příručku VS
6. Zlepšit internetové stránky HKVS a KP
7. Spoluúčast na Evropské konferenci, Mattoni Cupu, Carpathii, Jamboree v Thajsku, event. Královské plavbě
8. Programově a organizačně připravit Navigamus 2003
9. Dokončit kroje – spolupráce s Moirou, Jitexem apod
10. Dokončit návrh nového statutu Řádu stříbrného bobra a medaile Bronzový bobr
11. Rozhodnout o dalším osudu Fondu aktivit
12. Zvýraznit svou podporu MSC Tortuga, dokončit místnost kapitanátu, zvýšit četnost využívání
13. Přejmenovat HKVS na VS a RHKVS na HKVS
14. Nadále zachovávat pocit sounáležitosti s Junákem při výchově dětí, mládeže i dospělých v souladu se slibem, zákonem, Stanovami, a hlavními řády, především Systemizací a Řádem pro vzdělávání činovníků a činovnic.

Vladimír Cvrček-Vezír, hlavní kapitan

Jana Hlásná-Pišta, přístavná zástupce HK

Radka Valešová-Raduš, přístavná výchovná zpravodajka mladších členů

Milan Zeibert-Ježek, přístavný výchovný zpravodaj starších členů

Prokop Jicha-Sam, přístavný organizační zpravodaj

Pavel Česák, přístavný hospodář

Co je SHP

Občanské sdružení „Hlavní přístav“ je dobrovolným sdružením občanů, jejichž zájem je zejména podpora rozvoje vodního skautingu v České republice. Sdružení „Hlavní přístav“ bylo založeno v souladu s ustanovením zák. č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů. Ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 tohoto zákona je právnickou osobou.

Výtah ze STANOV SHP, schválených ustavující Velkou radou SHP dne 15. 5. 1993

Programové prohlášení Kapitanátu SHP z jednání 6. dubna 2001

Jednání Kapitanátu SHP proběhlo v rámci programu Jarního semináře činníků vodních skautů (sraz K+K) v Praze v Intercampu TJ Kotva Braník 6. 4. 2001. Bylo projednáno rozšíření současného Kapitanátu o dva členy a pracovní program s perspektivou do června 2003, kdy bude pořádáno setkání v.s. NAVIGAMUS 03.

Složení současného Kapitanátu SHP:

Předseda sdružení: Vladislav Filip-Banán
Jednatel-tajemník: Rokoský-Agir
Kapitán Hlavního přístavu: Zdeněk Hájek-Jack
Zástupce: Vlasta Páleníková
Předseda rady TORTUGY: Jiří Hold-Amateur
Správce MODRÉHO FONDU: Jiří Vlk-Puma
JACHTSERVIS: Otakar Randák-Oskar

Vzhledem k časovým a prostorovým podmínkám Jarního semináře bylo odloženo pořádání Velké rady SHP na 10. 11. 01 při konání podzimního srazu K+K.

Pracovní časový horizont byl stanoven na dva roky. Činnost SHP a především jeho kapitanátu se opírá o starší generaci.

V tomto období lze počítat s těmito úkoly:

- A. Správa FONDU AKTIVIT
- B. Rada TORTUGY
- C. Správa MODRÉHO FONDU
- D. JACHTSERVIS

Úkoly vyplývají z potřeb HKVS a budou se jeho požadavkům podřizovat.

AdA. FONDAKTIVIT je určen pro potřeby přístavů v.s., zvláště pro účely:

- investičního charakteru např. stavby a rekonstrukce kluboven a loděnic včetně jejich vybavení
- doplňování inventáře pro táboření, včetně lodí
- poskytnutí zálohy pro přípravu skautských akcí celostátního případně krajského charakteru

Ve všech případech se jedná o návratné půjčky. Manipulační právo s tímto fondem má pouze HKVS.

Ad B. RADA TORTUGY, jejíž členy jsou též správce střediska sestra Daniela Serbusová a kapitán přístavu MODRÁ FLOTILA bratr Miloš Kulhánek, má pomoci při dobudování TORTUGY a podpořit širší využití Mezinárodního skautského střediska, a tím zlepšit rentabilitu provozu. HKVS již oficiálně otevřela štábní místnost, i když je třeba provést výzdobu. Nyní po dodání rohové lavice lze v místnosti umístit 18 - 21 jednajících. Místnost má sloužit mimo HKVS krajským a střediskovým složkám, lesním školám a kurzům pro jejich oficiální jednání.

Ad C. Správa MODRÉHO FONDU

Modrý fond byl vytvořen pro získání prostředků na vybavení štábní místnosti HKVS v TORTUZE. Počítá se s finančními a materiálovými dary především z řad vodních skautů a SHP. Cílem je opatření nábytku a výzdoby.

Ad D. JACHTSERVIS

Služby JACHTSERVISU jsou zaměřeny na výrobu a montáž součástí takeláže pramic P550. Montáž takeláže je prováděna výhradně při akcích HKVS - SKARE a lesní školy.

Závěrem byla projednávána, případně potvrzena organizační opatření:

- velkou radu SHP svolává a řídí předseda SHP.
- pracovní jednání Kapitanátu SHP svolává kapitán Hlavního přístavu případně jeho zástupce.
- finanční záležitosti SHP spravuje předseda SHP. Finanční dispozice musí být podepsány nejméně dvěma členy Kapitanátu, z nichž alespoň jeden musí být předseda nebo tajemník nebo hospodář - viz Stanovy SHP bod 6.5 ze dne 15. 5. 1993.

zapsal Oskar

ZÁPIS Z PRACOVNÍ PORADY SHP, KONANÉ 17. 5. 2001 V TORTUZE V NYMBURKU

Přítomní: Jack, Oskar, Amatér, Zdeňour, Agir, Banán, Šolim, Dáďa, Puma a Vlasta.

Jednání zahájil Jack a předal slovo Oskarovi.

1. Oskar přednesl organizační záležitosti a rozdělení práce mezi členy rady SHP po srazu K+K v Praze:

Členové rady SHP jsou: vedoucí rady Jack, zást. Vlasta, tajemník Agir, hospodář Banán, organizační Oskar, pokladník Puma (zároveň spravuje Modrý Fond), za Tortugu Dáďa a Šolim.

2. Místnost HKVS v Tortuze: protože ji používají i jiné skautské složky, mají Dáďa s Šolimem právo určovat, kdo a kdy bude tuto místnost používat. Dáďa se tázala, jestli se má při akcích vybírat poplatek za použití místnosti (elektrika, teplo, voda). Perspektivně by se místnost mohla pronajímat za peníze (dobrovolný příspěvek). Dohodnuto, že na příštím zasedání by se mohly najít i jiné zdroje mimo příspěvkovou oblast.

3. Uspořádání místnosti: označit na dveřích, že místnost patří HKVS. Návrh na označení podá Zdeňour a provede Stopař, návrh na obraz dodá Zdeňour a Puma zařídí namalování s br. Pecharem.

4. a) je třeba dozařadit místnost nábytkem. Návrh na stůl k lavičím podá Zdeňour.

b) Pracovní stůl (starý) budou hledat ve starožitnictví všichni. Po dohodě se koupí.

c) Obložení místnosti dřevem: dřevo sežene Amatér. Počít se s asi 150,—/1 m², tzn. cca 3.450 Kč.

d) Koberec do místnosti má na starosti Amatér.

5. Letošní akce v Tortuze: krajští kapitáni 12. 10. t. r., krajští kapitáni + HKVS + SHP 14. 12. t. r.

6. Jachtservis: Oskar přednesl zprávu o účtování materiálu pro loď. Ve skutečnosti se prodává jen materiál a doprava, práci dává Oskar a Warausovi zadarmo. vyrobených lodí je přes 110, z toho polovina je oplachtěná.

7. Úprava zahrady u Tortugy:

a) na nástupní plochu je třeba vyrobit sklápěcí stožár. Zajistí Šolim. Lana má Sten, Oskar dodá lodní kladky.

b) stavba loděnice se domluví na příští schůzce. Ke stavbě se použijí části chaty uložené v Tortuze. Je třeba sehnat peníze na základy. Základy navrhne Zdeňour. Musíme mít souhlas sousedů.

c) vykopat pařezy v místě, kde by měl být táborový kruh.

d) zařídit hřiště

8. Amatér požádal o překlenovací půjčku 15 000 Kč na admirální plavbu. 24. 5. t. r. předá Amatér požadavek na HKVS a po schválení předá Banánovi.

Příští SHP bude ve středu 20. 6. t. r. v 17:00 v Tortuze v Nymburku.

zapsal Jack

Slavnostní zapálení táborového ohně

Zapalování táborového ohně je vždy chvíli slavnostní a posvátnou. Podle toho by také mělo vypadat. Uvědomte si všichni, že slavností zapálení vyžaduje jistou přípravu. Nejběžnější a nejčastěji užívané je zapálení ze čtyř světových stran. Jde o následování starých zvyklostí, které z indiánského prostředí přenesl E. T. Seton se symbolem tzv. Dakotského kříže větrů. Čtyři ramena a paprsky z nich vycházející jsou vlastně programem rozvoje harmonické osobnosti, jak to zdůrazňuje náš zákon.

Zapálení jednou pochodní zdůrazňuje vždycky osobnost zapalujícího, jeho přínos slavnostnímu večeru, jeho podíl na přípravě ohně nebo skutečnost, že se má tento oheň stát významný v jeho dalším životě na skautské stezce. Při zapalování ohně ze čtyř stran jsou témata pro čtyři ohnivce z uvedeného setonova kříže.

První téma: Oheň pravdy

Druhé téma: Oheň krásy

Třetí téma: Oheň síly

Čtvrté téma: Oheň lásky

Někdy bývá tento kříž vyznačen i v táborovém kruhu kolem ohně. Na tyto myšlenky lze sestavit mnoho promluv k zapalování ohně.

Např.:

1. Zapalují oheň pravdy jehož zákony jsou: Mluv pravdu, buď zbožný, jednej poctivě.
2. Zapalují oheň krásy, jehož zákony jsou: Buď čistý, silný, ochraňuj život vždy a za všech podmínek.
3. Zapalují oheň síly, jehož zákony jsou: Buď odvážný, naslouchej jiným a poslouvej rady moudrých.
4. Zapalují oheň lásky, jehož zákony jsou: Buď laskavý, ochotný pomáhat bližním a buď rád, že jsi na světě.

(Použit text z příručky OHENĚ, br. Petr Hájek, středisko Junáka Havlíčkův Brod 1991 – upraveno)

SKARE Z MLŽNÝCH HOR

Letošní SKARE se uskutečnilo jako už tolikrát opět na Sečské přehradě. Rozložení svátečních dní nám přálo termínově (uvolněním účastníků z jednoho pracovního dne jsme získali čtyři čisté dny volna). Na závod se sjelo kolem stovky účastníků s přibližně dvaceti loděmi. Někteří z těch, kteří letos nepřijeli, mi však docela scházeli. Jejich neúčast však vzhledem k lákavé sumě volna a k možnostem sjet řeku, či podniknout něco jiného nelze než pochopit.

Co se týče lodí, v přístavu letos jako obvykle zakotvily především oplachtěné pramice - 10 ks, z nichž jenom jedna byla P 520. Dále byly vidět tři optimisty, tři kadety a tři lodě typu CZ-Vertex - což jsou plavidla, která přivezli Chosé, Chroust a Myška. Tyto lodě vznikly z kanoí Vertex (v jednom případě z Vydry). Úprava trupu spočívala většinou v zevrubném utěsnění, vlamínování ploutvové skříně, vyztužení boků, aby unesly vyvažujícího kormidelníka, a uříznutí zádě, která byla nahrazena zrcadlem. Na to byla osazena takeláž z Mloka (měli k dispozici jeden vratipeň a jeden stěžeň, ostatní bylo vyrobeno podle těchto kusů), a do ploutvové skříně byla vložena obrovská ploutev. Prázdná loď se neudržela na hladině - stěžeň ji prostě převažoval. Po obsazení posádkou se ukázalo, že celé to pluje docela dobře a svižně. Dále se v přístavu objevily dva létající holanďany (oba z Pardubic), a po jednom mlokovi, vaurienu a evropě. Všechny lodě se sice nezúčastnily soutěží, ale i tak bylo soutěžících více než dost.

Samozřejmě, že na SKARE nemůže chybět Oskarův jacht-servis. Letos ustrojili (téměř) jednu loď pro Liberec a mocně pomáhali při dokončovacích pracích na lodích CZ-Vertex. Díky tomu, co nám potom vyvedlo počasí se ani moc nestačili podívat na závody na trojúhelníku, na kterých chtěl především Oskar vidět, jak se vyvíjí zručnost posádek v ovládní oplachtěných pramic.

V sobotu dopoledne hned po nástupu všichni urychleně ustrojili lodě a vyrazili na vodu trénovat. Vzhledem k malému počtu přihlášených vlač (jedna posádka) a poměrně velkému množství optimistů a kadetů byla zrušena jízda vlač na trojúhelníku a nahrazena kategorií open pro kadety a optimisty. Původní záměr nepředpokládal v sobotu soutěž, ale jenom tréninky. To se však rychle změnilo, když se ukázalo, že je počasí pro závody přímo ideální. Sten s Ivanem rychle postavili trať, já zase připravil startovní listiny a kolem třetí hodiny odpoledne mohl Amateur startovat první rozjížděku. V první rozjížděce startovala kategorie open. Potom následovala první jízda skautů. Po ní se však docela slušně rozpršelo. Přes Stenovo roztrpčení jsme závod na chvíli přerušili a po skončení přeháňky opět odstartovaly lodě kategorie open. Při této rozjížděce se podařilo Blechovi tuktout bóji - a k jejímu objetí se vrátil z dost velké vzdálenosti. Výsledek se dostavil - předjel ho totiž jeden optimista a tím se s ním musel podělit o první místo v celém závodě.

Pak již byl čas na večeri. V tu chvíli se však znovu rozpr-

šelo. A to tak, že jsme večerní nástup odbyli uvnitř budovy. Lehnout jsem si šel s obavami, co nám zítřejší den přinese. Ráno jsem se zaposlouchal do venkovních zvuků. Jelikož jsem slyšel zpívat ptáky a neslyšel bubnování deště, bylo mi jasné, že nejspíš neprší. Zato byla podivuhodně hustá mlha. U přehrady nebyla pro mlhu vidět ani jedna bóje. Voda v přehradě stoupla asi o půl metru. A k mému překvapení docela foukal vítr, což nebývá při mlze obvyklé. Po snídani jsme uspořádali nástup a po něm krátký pokec o tom, jak jsme první den jezdili a co jsme dělali špatně. Celá tato akce byla silně

vylepšena používáním vysokomýtkého modelu P 550, který je proveden prakticky do všech detailů včetně takeláže. Tento pokec se ukázal jako výborný nápad, neboť se posádky na trati chovaly den ode dne lépe. Dopoledne došlo také na velké sušení, neboť mnohé stany nebyly tak vodotěsné, jak by bylo záhodno.

Některé lodě vypluly na víceméně objevitelské plavby po jezeře. Zvláště skvěle si vedl Blecha. Poměrně rychle po opuštění přístavu našel červenou bóji. To ho inspirovalo k pokusu obeplout trojúhelník. Vyrazil tedy ke žluté bóji. Místo ní objevil přehradní hráz. Rozhodl se tedy trojúhelník vzdát a vyrazit do přístavu. Teď však zase tu žlutou bóji objevil a vrátil se k původnímu záměru. Nyní mu zbývala ještě modrá bóje. Místo ní objevil takovou větší zelenou bóji (tedy ostrov). Když se od něj vracel, tak narazil konečně na modrou bóji. Teď už zbývalo jenom uzavřít trojúhelník u červené bóje. Místo ní se však zase objevila bóje žlutá. Po obědě jsem šel udělat ještě nějaké úpravy na Mobby Dicka, aby byl lépe připraven na Modrou stuhu. Při tom jsem zjistil, že vidím dvě bóje (červenou a modrou). Honem jsem vyrazil na základnu, skauty a rovery probral z letargie a vyburcoval je k startu druhého dne závodů. Toto odpoledne se podařilo odjet jednu rozjížděku skautů a jednu rozjížděku roverů. Na startu se pohyboval Blecha se svým kadetem a podařilo se mu poněkud zkultivovat předstartovní manévry soutěžících posádek. Viditelnost se navíc postupně tak zlepšila, že bylo možné bez problémů ze břehu sledovat celou trať. Večer po nástupu jsem si říkal, že teď už chybí k dokonalosti jenom modrá stuha, ve všech ostatních kategoriích již mohu vyhlásit výsledky.

Po večeri a večerním nástupu jsme se zase postupně uložili ke spánku (já jsem ještě musel chvíli přepisovat výsledky z jedné papíru do druhých).

Pondělní ráno se nebezpečně podobalo tomu nedělnímu - mlha jako mlíko. Zase jsme po snídani a ranním nástupu uspořádali krátkou schůzku s výkladem všech možných chyb, které se (hlavně na startu závodů) dějí. Krátce po této schůz-

pokračování na následující straně

SKARE... pokračování

ce mě fascinoval pohled na Amateura, který s modelem P 550 v ruce vykládal s nesmírným zaujetím několika okolosedícím nějaké problematické manévry s plachetnicí. Fascinující na tom byl jednak jeho neuvěřitelný zápal a potom ta skupinka jachtařů - kteří mu úplně viseli na puse, aby nepropásli jediné slůvko.

Poté jsem se šel podívat k vodě - a trať byla celá vidět. Dneska musel Amateura zastoupit na startu Ivan se Stenem, protože Amateur přišel téměř úplně o hlas. Já jsem se Stopařem obsadil cílovou bóji. V první dnešní rozjížděce jeli skauti. prakticky celá rozjížděka proběhla za docela solidní viditelnosti. Potom následovala rozjížděka roverů. Když se blížili ke startu, všiml jsem si na závětrné straně mlžné stěny. Říkal jsem si - to je dobré, to jde mimo nás. Nešlo. Přestože vítr neulehl a ani se nestočil, tak jsem chvilku po startu ztratil z dohledu startovní (a současně i závětrnou) bóji a také boční bóji. Začal jsem vysílat píšťalkou akustické signály, které postupně přilákaly k naší návětrné bóji všechny lodi a nám již nezbyvalo, než je nasměrovat k boční bóji, což se kupodivu dařilo. Méně se mi již dařilo vysvětlovat kormidelníkům, že musí v mlze koukat za loď, aby udrželi přímý směr a modrou bóji musí vyhlížet kosatník. Přes tyto potíže prakticky všechny lodě závod svižně dokončily. později jsem se sice dověděl, že někteří také našli to trošku větší zelenou bóji, ale celá rozjížděka na mne působila poměrně regulérním dojmem. Když proplula poslední loď cílem, bylo nutno vyrazit na oběd.

V průběhu oběda jsme dohodli všechna opatření pro zdárné odstartování modré stuhly za mlhy - polohu akustických majáků, jejich signály, stejně tak i signál akustické bóje, která bude místem obrátky. Tuto bóji představoval Keny, Bimbo převzal službu u akustického majáku u vjezdu do úžiny a Pája převzala starost o start a cíl. Taky jsem musel urychleně dořešit otázku posádky Mobby Dicka - nakonec se mnou jeli Stopař a Amateur. Rákos, který měl také spoustu práce s organizací závodu, řešil stejný problém, ale víc se přitom ohlížel na celkovou hmotnost posádky, což se mu asi vyplatilo.

Po obědě následoval krátký rozbor předpokládaných plavebních poměrů a popis opatření, která jsme pro zajištění bezpečnosti a regulérnosti závodu udělali. Start je stanoven na 14.00 hod. a všichni se urychleně převlékáme a vyrážíme k vodě. U přehrady je zase všechno jinak - viditelnost se poněkud zlepšila, rozhodujeme se startovat klasicky - mezi bójemi. Honem strojím Mobby Dicka - ale ouha musím ještě utíkat na základnu pro kormidlo a pro hlavní otěž. Vyrážíme na vodu těsně před startem. A naprosto poprvé po změně zaklonění stěžně, které jsem udělal v neděli.

Start řídí z naší lodi Amateur. Přesto, že se jedná o prvek velmi nestandardní, start se vskutku podařil. Všechny lodě vyráží s větrem v zádech směrem ke Kenyho akustické bóji. Na začátku je na trati děsná strkanice - prakticky všech dvacet lodí odstartovalo opravdu vydařeně a drží se v jednom chumlu až za úžinu. Za úžinou už začíná trošku víc foukat a plocha, po které je možno plout se dost rozšiřuje. Navíc i viditelnost se kupodivu spíš zlepšuje, a tak se lodi poněkud rozjíždějí z toho chumlu. Nejlépe svědčí zadní vítr Knarovi na Flautě, za ním se hrne Rákosův létající holanďan.

Můj Mobby Dick se v této fázi závodu propadá až asi na páté nebo šesté místo. Když mě předjel i Vitamín na své Lízuli, začal jsem toho mít díky jeho uštěpačným poznámkám dost. Rychle jsem přehlédl možnosti větru i ideálního kursu a nakázal Stopařovi a Amateurovi roztáhnout plachty na motýlka. Vtipně jsem se zařadil za Lízuli a už jsem viděl, jak ji nejdřív splaskla plachta a pak jsme ji svižně dojeli. Netrvalo dlouho a pluli jsme na druhém místě. Dokonce i náskok Flauty se nějak začal tenčit. Obrat na bóji se nám vylouženě povedl. Na Flautu jsme získali poměrně dost cenných metrů, ale stále plujeme jako druzí. Kousek za námi točí Rákos a za ním je větší mezera. Rychle začínáme stoupat zpátky do cíle. Zvolili jsme velmi podobnou trať jako Knar. Rákos jede poměrně dost jinudy. Při každém obratu se potkáváme s Flautou. V okamžiku setkání míváme obvykle ráhno nalevo a stále se Flautě přibližujeme. Po asi pěti obrazech už je jasné, že to tentokrát Flauta, plující na pravoboku, před námi nestihne a bude muset uhnout - to jí stojí cenné metry a rychlost a od této chvíle nás už nepředjede. Mezitím vidím, jak nás zpovzdálí míjí Rákosův holanďan - opět se potvrzuje, že když se dva perou, třetí se klidně může smát. Na první pozici jsme vydrželi skutečně jenom chvilíčku. Za chvíli tu už bude úžina. V tomto větru bývá velice zálužná. Ten pruh, ve kterém alespoň trošku fouká, je nutno využívat co nejlépe. To se nám docela daří. Dokonce si troufám říci, že do bezvětřného místečka jsme prakticky vůbec nezapluli. A navíc se nám podařilo se vyvézt z úžiny na takovém jemném poryvu, který nás vytáhl až za Oheb. Tuto část trati jsme projeli opravdu perfektně a na Rákose jsme se opět celkem těsně dotáhli. Nyní nás čeká jenom závěrečné stoupaní k cílové čáře. V okamžiku předpokládaného posledního obratu před cílem mám dokonce pocit, že jestliže nám nepřestane foukat, máme podstatně lepší pozici a nejspíš vyhrájeme. To jsem si ale pomyslet neměl. Hned chvilinku na to se vítr protivně stočil - okamžitě musíme do dalšího obratu a ztrácíme tak tu skvělou pozici. Rozdíl v cíli je pak kolem dvou délek lodi. Na třetím místě potom s větším odstupem doplouvá Chroust na svém CZ-Vertex speciálu. Čtvrtá je v cíli Knarova Flauta, která je zároveň nejrychlejší oplachtěnou pramicí.

Po večeri a večerním nástupu ještě musíme se Stopařem honem dát dohromady výsledky a napsat diplomy. Ještě si stačíme chvíli posedět se Saddámem a už se nám chce zase spát. Večer se zdá, že se mlha protrhala a je docela solidní zima.

Úterní ráno - podobá se těm předchozím jako vejce vejci - zase je mlha. Při ranním nástupu vyhlašuji výsledky. Vzhledem k počasí vzdáváme možnost si ještě dnes zajezdit a hned po nástupu začínáme uklízet. Ukazuje se, že dopravit holanďana na manipuláku na základnu není zase o tolik jednodušší, než ho jenom nést. Přeci jenom váží mizera poměrně dost. Přespolní se pomalu rozjíždějí domů. S blížícím se polednem se mlha, jakoby věděla, že teď už určitě nikdo na vodu nepůjde, rozpouští. Rákos ještě vytahuje sekačku a začíná objíždět ty nejzarostlejší části pozemku. Po obědě odjíždím se Stopařem do Pardubic, abych ho svěřil do péče českých drah. A to je snad opravdu všechno.

Sam
pokračování na následující straně

Výsledková listina SKARE 2001

Závody na trojúhelníku

Kategorie open

Pl. č.	Jméno lodi	Přístav	1. rozj.	2. rozj.	Celk. b.	Pořadí
6 084	Foxi (C)	Kondor	1	2	3	1-2
6 597	Rybáček (C)	Kondor	D	-		
CZ138	(Q)	Kroměříž	3	3	6	3
CZ192	Mark Twain (Q)	Kroměříž	4	D		
CZ520	Delfín(Q)	Kroměříž	2	1	3	1-2

Kategorie S

Pl. č.	Jméno lodi	Přístav	1. rozj.	2. rozj.	3. rozj.	Celk. b.	Poř.
7	Fluita	Eskadra	1	1	1	3	1
25	Vydří stopa	V. Mýto	3	4	2	9	2
6	Hugo	Havl. Brod	2	6	3	11	3
23	Jurka	Pardubice	7	2	4	13	4
26	Viking	216.07	6	3	6	15	5
51	Oskarka	214.06	4	7	7	18	6-7
21	Delvaň	Pardubice	5	8	5	18	6-7
	Piráť	V. Mýto	9	5	8	22	8
22	Kalmar	Pardubice	9	9	9	27	9

Pozn.: Fluita plula se smíšenou posádkou (z různých oddílů). Proto získala titul mistra republiky VS v jachtingu loď č. 25 - Vydří stopa z Vysokého Mýta (viz pravidla závodů).

Kategorie R

Pl. č.	Jméno lodi	Přístav	1. rozj.	2. rozj.	Celk. b.	Pořadí
7	Fluita	Eskadra	1	1	2	1
25	Vydří stopa	Vysoké Mýto	2	3	5	2
6	Hugo	Havl. Brod	4	2	6	3
23	Jurka	Pardubice	3	4	7	4
	Piráť	Vysoké Mýto	7	5	12	5-7
51	Oskarka	214.06	5	7	12	5-7
21	Delvaň	Pardubice	6	6	12	5-7
22	Kalmar	Pardubice	8	8	16	8

Výsledková listina SKARE 2001

Modrá stuha HKVS

Pl. č.	Jméno lodi	Přístav	lodní třída	Celk. poř.	Poř. pramic
CZ 8		Pardubice	FD	1	
CZ 53	Mobby Dick	Pardubice	FD	2	
	Chroust	Praha	CZ-Vertex	3	
7	Fluita	Eskadra	P	4	1
6 084	Foxi	Kondor	C	5	
CZ 520	Delfín	Kroměříž	Q	6	
CZ 100	Lízule	Pardubice	M	7	
6 597	Rybáček	Kondor	C	8	
	Chosé	Praha	CZ-Vertex	9	
	Myška	Praha	CZ-Vertex	10	
	Kurýr	Eskadra	E	11	
CZ 192	Mark Twain	Kroměříž	Q	12	
6	Hugo	Havl. Brod	P	13	2
II		Kolín	C	14	
CZ 138		Kroměříž	Q	15	
25	Vydří stopa	Vysoké Mýto	P	16	3
	Pirát	Vysoké Mýto	P	17	4
21	Delvaň	Pardubice	P	18	5
23	Jurka	Pardubice	P	19	6
22	Kalmar	Pardubice	P	D	

SKAPA 2001 - Kolínská pádla

Ivan BIMBO Vokřál

Ve dnech 25.–27. května 2001 se uskutečnil v Kolíně 4. ročník Kolínských pádel. Po prvních třech ročnících v letech 1946–1948 se podařilo navázat na tradici závodů vodních skautů na Labi. Samozřejmě, že tradice byla přizpůsobena moderním podmínkám soutěží vodních skautů a tak 4. ročník probíhal jako Mistrovství vodních skautů v pádlování – SKAPA 2001.

Překvapení číslo 1:

– nebyvalý zájem regionálního tisku o naši činnost. Již týden před konáním závodů vyšla v Kolínském deníku celostránková příloha o historii Kolínských pádel a vodních skautů v letech 1946–48 v Kolíně i republice spolu s krátkou pozvánkou a reportáží ze SKARE 2001. Ihned po skončení závodů vyšel článek o víkendových závodech, vše včetně fotografií a výsledků.

Překvapení číslo 2:

– i vzhledem k velice nabitému kalendáři akcí se na obnovený závod sešlo více než 70 závodníků. Hlavní kategorie skautů a skautek byly obsazeny velice silně, snad jen loňští vítězové z Opařan se nedostavili.

Překvapení číslo 3:

– přes letošní „podivné způsoby počasí“ se o víkendu nestalo nic neobvyklého a příroda se chovala letně – teplo, slunce, žádný déšť prostě ideální počasí

Překvapení číslo 4:

– přestože se zpočátku zdálo, že na Labi bude závod monotónní, využitím nejen plavební dráhy řeky, ale i propojení kanálem s pískovnou Sandberk se ukázalo jako velice romantické a závod byl dostatečně pestrý, náročný a splnil svůj úkol prověřit všestranně zdatnost i um posádek v Ranově memoriálu. Braťkův memoriál se jel přímo na Labi na vzdálenost téměř 2,5 km.

Překvapení číslo 5

– každý, na koho jsme se obrátili o pomoc při zajištění závodů, pobytu a programu byl nadšen a vykonal pro nás vše, co bylo v jeho silách. Počínaje vlastníkem pozemku a loděnice SK Fortuna, přes ostatní kolínské skauty, především 3. středisko STOPA, až po Policii ČR a Český svaz rybářů.

Nepřekvapením byla spokojenost účastníků, možnost odpočinku a koupání, relaxace na volejbalovém kurtu a prohlídka historického centra Kolína, kterou většina zúčastněných uvítala. Večerní posezení u ohně se také vydařilo, především díky kytaristům a zpěvákům ze Znojma, Jablonce a dalších oddílů a přístavů.

Dále nepřekvapením byl nezájem vyšších skautských jednotek. Kromě Amaterura z Prahy, Yankeeho z Nymburka

a Anděla z Kolína, který zastupoval MěR z pořadatelského města se nikdo z ORJ ani vyšších orgánů dětem ani neukázal. Na to jsme si ale již snad zvykli, že čím vyšší postavení, tím menší zájem o hnutí „dole“.

Nepřekvapením byla i organizace vlastních závodů, zpracování výsledků a hodnocení všech umístěných v rozmezí 1–3 hodiny po dojetí poslední posádky do cíle včetně předání cen a diplomů. Protože se hlavní organizátor závodů Michal posledních 5 let vztekal, že rozhodčí a pořadatelé nejsou schopni zvládnout toto včas, rozhodl se, že to zkusí sám, aby všem dokázal, že to jde. Téměř profesionální rozhodčí ze střediska STOPA zajistili nestrannost při „surových“ disciplínách i při hodnocení obratnosti posádky na lodi a tak většina doprovodu mohla koučovat své posádky k co nejlepšímu výkonům. Hlavní rozhodčí Šolim z Nymburka byl se sborem velice spokojen a protože se závodilo korektně, nebyly ani zásadní připomínky k hodnocení nebo výkonu rozhodčích a organizátorů. Rychlostní závod na téměř rovné trati na Labi byl velice přehledný a i když se to nezdálo, byl dost vyčerpávající a posádky se vydaly ze všech sil – k otočce proti proudu (i když se to nezdá, tak Labe i v Kolíně trochu teče) a zpět k cíli zase proti čerstvému západnímu větru.

Přestože bych jako ředitel závodu a kapitán pořádajícího přístavu měl být skromný a zdrženlivý v hodnocení, neodpustím si jednu samochvalnou větičku: „Myslím, že se nám, 6. přístavu vodních skautů v Kolíně, určitě tato akce po společenské, sportovní i organizační stránce povedla a že jsme našim předchůdcům ze 40tých let neudělali ostudu. Trochu lituji těch posádek z dalších míst republiky, nebo alespoň nejbližšího okolí, které si nenašly čas a nedorazily, protože si mohly užít nádherný víkend v pěkném prostředí“.

Jako kapitán přístavu slibuji, že příští ročník, ať již jako mistrovství SKAPA, nebo jako krajské kolo, nebo jen závod „Kolínská pádla“ bude určitě stejně vydařený.

SKAPA 2001 STATISTIKA A VÝSLEDKY

25. 5. 2001 od 15:00 příjezd, ubytování

26. 5. 2001 zahájení 8:00

Ranův memoriál – start první lodě 9:10, poslední 11:20 všechny kategorie

poslední loď v cíli kolem 12:50, vyhlášení v 19:30 na večerním nástupu

Braťkův memoriál skautky a rangers start 16:00 cíl 16:30 (tato kategorie se jela na žádost skautek z Pardubic a po souhlasu ostatních kapitánek ještě tento den).

27. 5. 2001 Braťkův memoriál start 9:00 cíl 9:30. Vyhlášení včetně vyhlášení mistrovství 10:30

Závěr 11:00

POČTY

Účastníci: 83 + organizátoři, hosté a rozhodčí celkem 112

Lodě: P550 – 6
C2 – 2
ostatní pramice – 3

Závodníci: vlčata 8
skautky 15
skauti 40
rangers 7
roveři 5
open 2

Výsledky Bratřkova memoriálu

Číslo	Kat	Oddíl	Čas	Poř.
14	C2 - Open	7. PARDUBICE	17:36,2	1.
13	C2 - Rangers	17. PARDUBICE	19:23,3	1.
4	Rangers	4. DOVS FRAM JABLONEC	17:51,3	1.
5	Open	PODĚBRADY	24:57,3	1.
9	Skauti	ALBATROS N.MĚSTO	16:42,2	1.
11	Skauti	NEPTUN ZNOJMO	17:50,1	2.
10	Skauti	KAPKA ŽDĀR	18:10,1	3.
1	Skauti	9. ODDĪL KOLÍN	19:01,0	4.
3	Skauti	LEDŇÁČCI NYMBURK	20:27,1	5.
2	Skautky	4. DOVS FRAM JABLONEC	19:02,8	1.
6	Skautky	NEPTUN ZNOJMO	19:43,2	2.
12	Skautky	17. PARDUBICE	20:01,6	3.
7	Skautky	ROSNIČKY KOLÍN	20:58,6	4.
8	Vlčata	4. JABLONEC	21:52,9	1.

VÝSLEDKY

Bratřkův memoriál

Skautky 1. 4. Fram Jablonec n.N
2. Neptun Znojmo
3. 17. Pardubice

Skauti 1. Albatros Nové Město n. M.
2. Neptun Znojmo
3. Kapka Žďár n. S.

Ranův memoriál

Skautky 1. Fram Jablonec n. N.
2. Neptun Znojmo
3. Rosničky Kolín

Skauti 1. Neptun Znojmo
2. Žraloci Kolín
3. Kapka Žďár n. S.

Mistrovství republiky

Skautky 1. místo a putovní pohár - 4. Fram Jablonec

Skauti 1. místo 6. přístav, 9. oddíl Žraloci Kolín

Kompletní výsledky všech kategorií a umístění na dalších místech najdete v následujících tabulkách.

Hodnocení Mistrovství republiky VS

Číslo	Kategorie	Oddíl	Ranův memoriál		Bratřkův memoriál		Součet bodů	Celkové pořadí
			Čas	Body	Čas	Body		
1	Skauti	9. ŽRALOCI KOLÍN	1:21:28	20	19:01,0	8	28	1.
10	Skauti	KAPKA ŽDĀR	1:21:50	18	18:10,1	9	27	2.
9	Skauti	ALBATROS N.MĚSTO	1:22:28	16	16:42,2	10	26	3.
3	Skauti	LEDŇÁČCI NYMBURK	2:00:00	14	20:27,1	7	21	4.
Číslo	Kategorie	Oddíl	Ranův memoriál		Bratřkův memoriál		Součet bodů	Celkové pořadí
			Čas	Body	Čas	Body		
2	Skautky	4. FRAM JABLONEC	1:21:24	20	19:02,8	10	30	1.
7	Skautky	6. ROSNIČKY KOLÍN	1:40:19	18	20:58,6	8	26	2.
12	Skautky	17. PARDUBICE	2:25:13	16	20:01,6	9	25	3.

Výsledky Ranova memoriálu

Číslo	Kategorie	Pořadí	Oddíl	Čas-start	Čas-cíl	Tr. min	Čekání	Čistý čas	CELKEM
14	C2 - Open	1.	7. PARDUBICE	11:20:00	12:36:02	03:30	00:10	1:15:52	1:19:22
13	C2 - Rangers	1.	17. PARDUBICE	11:10:00	12:49:14	06:30	00:00	1:39:14	1:45:44
4	Rangers	1.	4. FRAM JABLONEC	9:40:00	10:55:41	02:00	03:00	1:12:41	1:14:41
5	Roveři	1.	PODĚBRADY	9:50:00	11:32:45	13:00	00:00	1:42:45	1:55:45
11	Skauti	1.	NEPTUN ZNOJMO	10:50:00	12:03:38	07:00	00:00	1:13:38	1:20:38
1	Skauti	2.	9. ŽRALOCI KOLÍN	9:10:35	10:29:33	04:00	01:30	1:17:28	1:21:28
10	Skauti	3.	KAPKA ŽDĀR	10:40:00	11:58:35	03:15	00:00	1:18:35	1:21:50
9	Skauti	4.	ALBATROS N.MĚSTO	10:30:00	11:50:58	02:15	00:45	1:20:13	1:22:28
3	Skauti	5.	LEDŇÁČCI NYMBURK	9:30:00	11:04:30	25:30	00:00	1:34:30	2:00:00
2	Skautky	1.	4. FRAM JABLONEC	9:20:00	10:41:24	01:00	01:00	1:20:24	1:21:24
6	Skautky	2.	NEPTUN ZNOJMO	10:00:00	11:31:05	06:45	04:45	1:26:20	1:33:05
7	Skautky	3.	6. ROSNIČKY KOLÍN	10:10:00	11:47:04	04:15	01:00	1:36:04	1:40:19
12	Skautky	4.	17. PARDUBICE	11:00:00	12:35:28	49:45	00:00	1:35:28	2:25:13
8	Vlčata	1.	4. JABLONEC	10:20:00	12:18:15	11:15	00:00	1:58:15	2:09:30

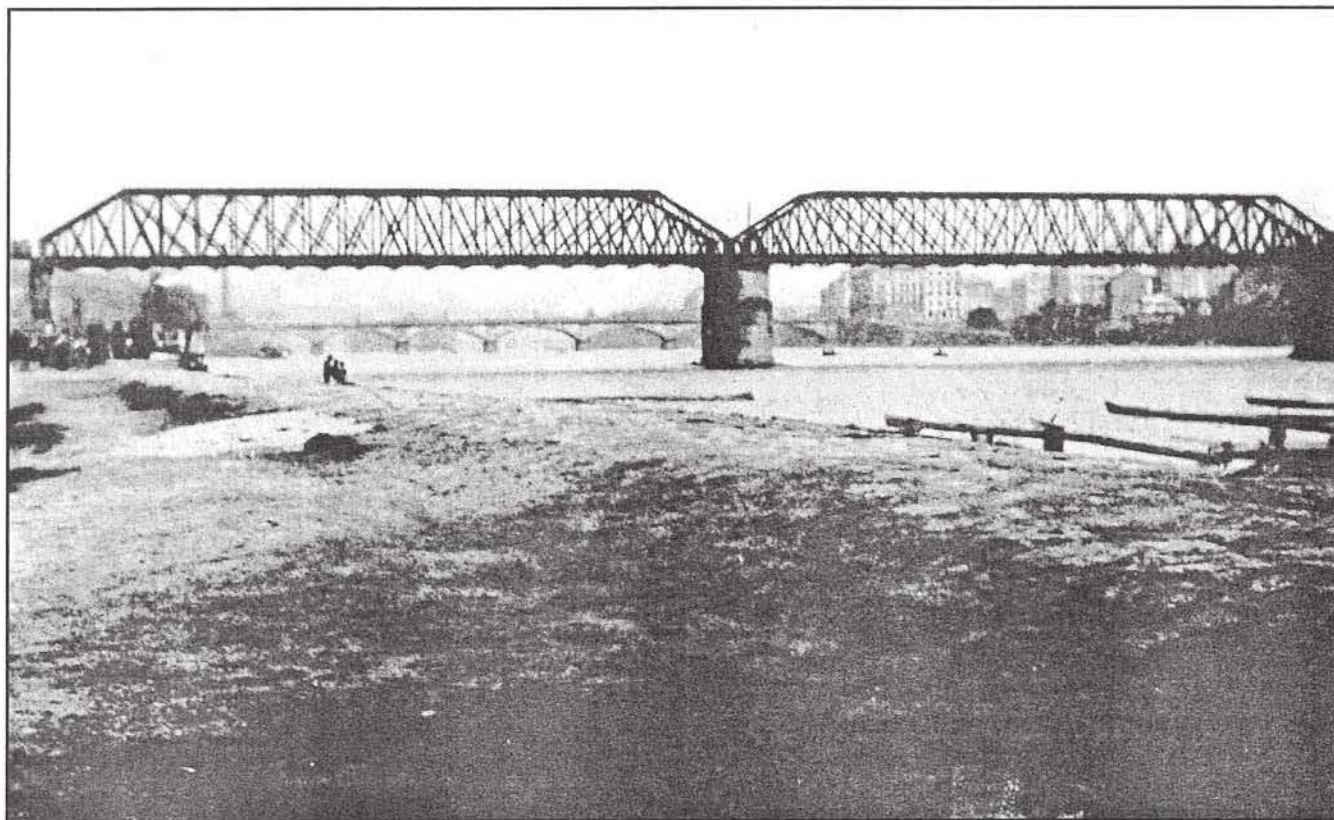
Pražské mosty X.

Pavel Česák

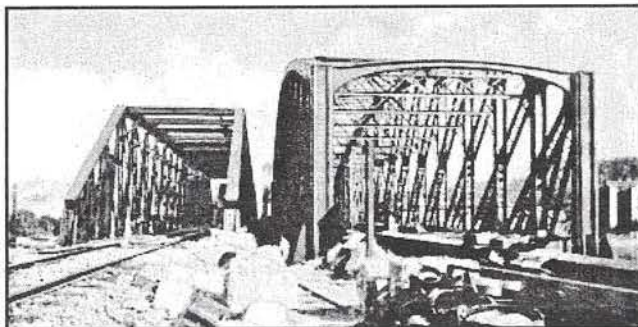
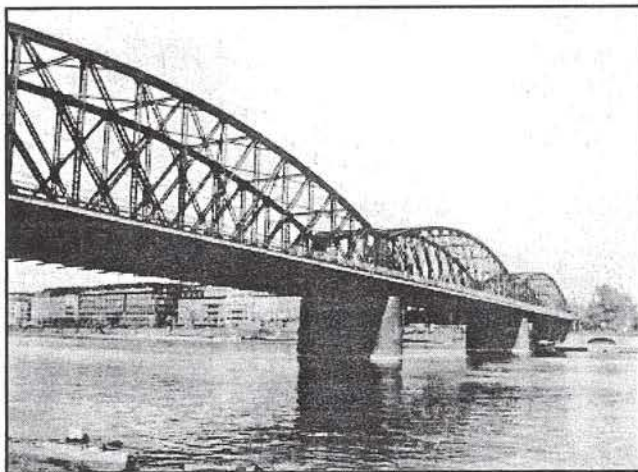
První most, který při závodu „Napříč Prahou“ podjíždíme, je smíchovský železniční viadukt pod Vyšehradem. Historie železničních mostů v těchto místech sahá až do roku 1863, kdy byla zprovozněna Česká západní dráha ze Smíchova do Plzně a dále na Brod nad Lesy v Bavořích. Propojení s tratí státní dráhy do nádraží Františka Josefa (dnes Praha hlavní - Wilsonovo) umožnil roku 1871 železniční most, který převedl spojovací trať přes Vltavu, ta potom pokračovala Nuselským údolím a Vinohradským tunelem. Trať byla až do přelomu století jednokolejná, most však již počítal s budoucím rozšířením na dvoukolejnou. Tomu odpovídala délka kamenných pilířů, založených na pilotových roštech, zabíraných do šterkového dna. Vlastní most, který postavila říšskoněmecká mostárna Harcourtova z Duisburgu v Porýní, měl pět dutých příhradových polí ze svářkové oceli (z toho čtyři nad řekou) a osm kleneb nad inundačním pásmem na Výtoni. Když se koncem 19. století začalo uvažovat o zdvoukolejnění trati, zdálo by se jako nejsnadnější umístit na dostatečně široké pilíře souběžně nová příhradová pole stejných parametrů. Ale v té době se již přestalo, po zkušenostech s povodní v roce 1890, důvěřovat založení pilířů na pilotách a jednoznačně se dávala přednost založení pneumatickému. Rovněž svářková ocel byla v té době již dávno překonaným materiálem. Bylo proto rozhodnuto postavit v původní trase most zcela nový. Aby bylo možné stavět bez přerušení provozu na starém mostě, bylo nutné, aby nové

pilíře byly v dostatečné vzdálenosti od původních. Nový most s třemi poli, překlenutými příhradovými oblouky z plávkové oceli s dolní mostovkou pro dvoukolejnou trať vyprojektovala mostárna bratří Prášilů pod vedením Ing. Jana Koláře Dr.h.c.

Pilíře založila pneumaticky již známá budapešťská firma G. Gregersen, montážní lešení vybudovala firma Františka Schöna. Od července roku 1901 sestavovaly na montážních lešeních na návodní straně starého mostu mostárna Českomoravské strojírny, bratří Prášilů a Rustonovy strojírny každá po jednom poloparabolickém dutém příhradovém nosníku o rozpětí téměř 72 metry a hmotnosti 560 tun. Inundační pole byla ponechána na pražské straně na Výtoni a byla nově překlenuta plechovými plnostěnnými nosníky. V ranních hodinách dne 30. září 1901 byla započata výměna starého mostu za nový. Staré konstrukce byly vyzvednuty hydraulickými zvedáky a vysunuty na demontážní lešení na povodní straně mostu. Nové konstrukce byly usazeny na svá místa na nových pilířích po pěti a půl hodinách od zahájení prací. Následovaly zajišťovací práce a připojování kolejí a již druhý den byl nový most podroben zatěžkávací zkoušce. Třetího dne byl obnoven provoz, termín byl zkrácen o jeden den. Výluka železniční dopravy, při které byl pro vlaky výchozí a cílovou stanicí Smíchov trvala jen dva a půl dne! Plavba po Vltavě, včetně paroplavby přerušena nebyla.

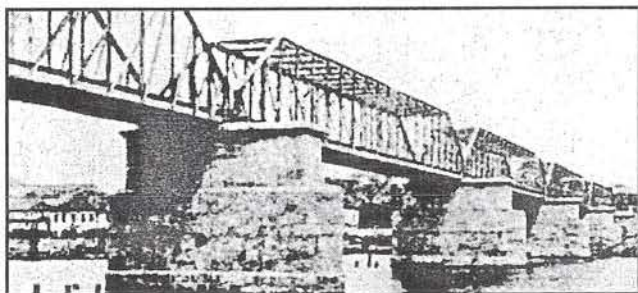

Dokončení na straně 13

Tím ovšem práce neskončily. Ještě bylo nutné odstranit staré pilíře, a to až do úrovně vltavského dna, aby nepředstavovaly nebezpečí pro plavbu. To bylo opět provedeno pneumaticky pod ochranou kesonů, spouštěných ze zvláštních lešení. Dodatečně byl most opatřen na vnějších stranách chodníky pro pěší. A protože se potom stalo nádraží Františka Josefa výchozí stanicí pro tratě do Vídně, Drážďan i Plzně a Bavor, došlo v letech 1901 až 1909 k jeho velkolepé přestavbě v secesním slohu podle návrhu architekta Josefa Fanty. Rovněž ocelová konstrukce haly nad kolejistěm z let 1905 - 1906 podle návrhu Ing. Marjanko je významným inženýrským dílem.

Až tedy budete pod tímto železničním mostem letos na Sv. Václava podplouvat, budou chybět jen dva dny do stovky let, co stojí na svém místě.

O naději

Jiří Edy Zajíc

Kdokoliv se chce pravdivě zabývat nadějí, dříve nebo později narazí na situace, které jsou na první pohled beznadějně. Zůstanu-li u obrazu, který nás provází celým tímto cyklem a který nám poskytli francouzský básník Charles Péguy, jde o situace, kdy se zdá, že ta malá dívka naděje se už neprobudí - že zemřela. To, na čem nám nejvíc záleželo, je najednou v troskách. Někdy to způsobí sama smrt, ale většinou je to „smrt na jiný způsob“ - zrada toho, na koho jsme nejvíc spoléhali, zklamání sebou samým, zmaření mnohaletého úsilí.

Tak právě pro tyhle temné úseky života vám nabízím výroky dvou autorů, kteří za ně ručí svědectvím svého života. Marie Ebner-Eschenbachová, Židovka, která se musela vyrovnávat s hrůzou holokaustu, nám vzkazuje: „I v té nejzoufalejší situaci se najde malý háček, na němž se může naděje zachytit.“ A totéž nám ze své životní zkušenosti dosvědčuje Mahátma Gandhi, kterého snad ani nemusím představovat, když říká: „Když se vytratila veškerá naděje, když nikdo nepřichází na pomoc a krásy života vyprchaly, zjišťuji, že pomoc přece přichází, i když nevím jak a odkud.“ Ti z vás, kteří viděli skvělý velkofilm o Gandhim, si možná teď vzpomenu na onu situaci, která měla být největší oslavou vítězství - totiž získání nezávislosti na Britech, a která se záhy mění v nejhorší chvíle jeho života: začne bratrovražedný boj hindů s muslimy - a jeho drahá Indie krvácí občanskou válkou, protože neunesla tíži svobody. „...pomoc přece přichází, i když nevím jak a odkud,“ shrnuje Gandhi svou zkušenost - a podobně Marie Ebner-Eschenbachová „I v té nejzoufalejší situaci se najde malý háček, na němž se může naděje zachytit.“

Mám podobnou zkušenost, i když samozřejmě získanou za okolností méně drastických. Nicméně dost dramatických. Kupříkladu v roce 1980. Začalo to skoro půlroční předehrou, kdy každý týden několik z nás absolvovalo výslech v ústředně Státní bezpečnosti v Bartolomějské. Já jsem byl nejstarší - a měl jsem v odboru turistiky Sokol Praha Krč na starosti jak oddíly dětí, tak i skupinu mládeže. Samozřejmě - byla to kamufláž. Ty oddíly byly původně skautské a ta mládež bylo společenství katolíků. Estébáci také nelenili, podařilo se jim mezi nás nasadit speciálně školenou agentku, takže jsme měli - jak jsem říkal - o program prvního pololetí postaráno. Pochopitelně, taková legrace to nebyla. Ale to, co mě nejvíc leželo na srdci, byli ti malí hoši, kteří se jako každoročně těšili na tábor. A právě v té souvislosti jsem zažil něco podobného, o čem je dneska řeč. Když jsem totiž projížděl týden před začátkem tábora na korbě plně naloženého nákladáku táborových věcí vesnicí, kde nás už dobře znali z předchozích let, volala na mě vedoucí z obchodu: „Tak vám to letos nepovolili!“ Místo stavby tábora jsem se pak celý týden na různých národních výborech, předsednictvech JZD a podobných institucích snažil tábor zachránit. Marně. Všude jen kamenné tváře, vyhýbavé pohledy, přehrávání odpovědnosti na druhé. K dovršení všeho mi v pátek - tedy den před začátkem tábora - oznámil můj tehdejší ředitel, že za žádnou cenu nesmím nastoupit během následujících tří neděl předem domluvenou dovolenou.... Ten tábor se přece jenom nakonec konal. Sice beze mne a v hodně stísněných podmínkách, ale jak se později ukázalo, byla tahle zkušenost naprosto rozhodující pro zachování toho, co bylo na naší tehdejší činnosti nejdůležitější. I když jsem v ten „černý pátek“ viděl naší budoucnost hodně temně. Jenomže: „I v té nejzoufalejší situaci se najde malý háček, na němž se může naděje zachytit.“

Krajský přebor v kanoistice Mimoň 1. 9. 2001

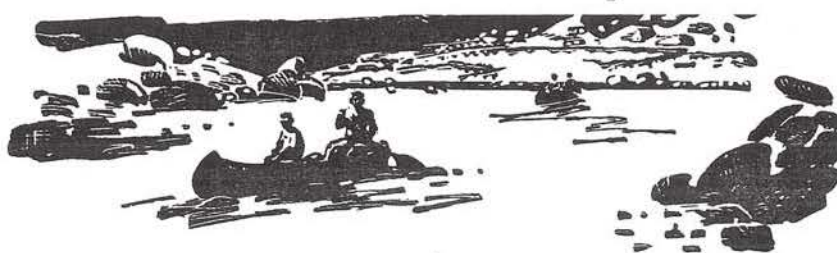
Liberecký kraj pořádá dne 1. 9. 2001 v Mimoně II. ročník krajského přeboru v kanoistice ve sjezdu na řece Ploučnici.

Do závodu jsou přihlášeny z jednotlivých oddílů vždy dvě posádky. Vyhlášeny jsou kategorie:

Skauti – Skautky
Roveři – Rangers
Oldskauti

Závodí se v disciplínách:

C2
C1
K1

Závod se koná pouze pro registrované členy skautských organizací. Pokud se připojí ještě alespoň dva kraje, potom připravíme ještě i celostátní kolo jako zatím neoficiální mistrovství vodních skautů v kanoistice.

Veškeré informace podá:

Jan Šantora-Cipajs
Skautský dům Mimoň
Malá ul. 34
471 24 MIMONĚ

dala zkrátiti na 17 provazců. Tím by hlubocké panství nabylo nejen větší pozemkové výměry, nýbrž zbavilo by se těž brlení břehu v délce 30 stromových kmenů, které v zátoči udržovati musí. Také plavbě by se tím ulehčilo. Mělo by se to provésti tím spíše, když to již jednou k vůli stavbě nádherné myslivny (magnifique Jägerhaus) s hejtmanem Praxelem ujednáno bylo. — *D.* Před hlubockým ostrovem trhala voda značně břeh na ostrohu pravého břehu a proto bylo zde trámové brlení. Na jižním cípu ostrova jest vodárna. Ze středu ostrova vede do zámku stroj, kterým se potřebně dríví do zámku vytahuje. Pod ostrovem spatřuje se dřevěný most.

Čtvrtý jez postaven jest na jižním cípu ostrova na Hluboké. Tam sice vytesán byl pro zemskou vodní značku čtyřhranný sloupec, ale obvyklou měděnou destičku se znamením nebylo možno nalézt, a ani úředníci, ani mlýnská lidé nevěděli, kam by se byla poděla. Proto nelze tento sloupec považovati za měřítko. Poněvadž dobře zachovaný jez o 3 $\frac{1}{4}$ lokte byl zvýšen a v němčině tak vysoký spád vody jest, že až 6 koní musí býti připřaháno, aby prázdnou loď proti proudu vytáhli, bude nutno odpomoci tomu snížením celého jezu o 2 $\frac{1}{4}$ lokte neboli 18 palců, a to na účet panství, protože svou vinou jez ten nad zemskou míru zvýšila, ač voda jinak dobře jí stačiti mohla. — *D.* V rameni řeky u ostrůvka proti Křesínu (Křestínu) pod Hlubokou utvořila se rozsáhlá výspa, která zasahovala daleko do proudu řeky. Proto musily lodě v těch místech býti rychle taženy proti proudu, aby na písku neuvázly. Pod křesínským dvorem přestupovala navigace na levý břeh.

Nad vtokem libochovského potoka zanesena jest řeka četným drobným kamením, které silnější proud řeky tam nanáší. Plavci nejednou nuceni jsou zde stanouti a kamení z plavební dráhy odvalovati. Také zde budějovičtí plavci snášejí každého roku za plat kamení, aby více místa bylo pro plavbu. Kamení to mělo by býti odstraněno jednou pro vždy, a to na náklad panství, jež má z jezů požitky. — *D.* Pod tímto místem, nad skupinou skal na levém břehu „Svině“ a níže „Havrani“ řečenou, přechází navigace na pravý břeh. V těchto místech jsou zase dvě výspy při levém a dvě výspy při pravém břehu a měly by se odstraniti. Pod potokem (Kozlovem) přechází navigace zase na levý břeh, ale jen na krátko, neboť právě nad Purkarcem přesunuje se již na pravý břeh.

Pátý jez, švarzenberský, jest u mlýna v Purkarcu, kde zase jako v Hluboké jest jen prázdný sloupec bez vodního měřítka a jez o 10 palcu vyšší. Budíž tedy o tolikéž snížen! Vrata jsou pro vory příliš krátká a tudíž nebezpečná. Proto plují zde vory raději skrze němčinu pro lodě určenou. — *D.* Pod purkareckým jezem přechází navigace opět na levý břeh.

Šestý jez u švarzenberského mlýna v Buskově. Ač i zde jest sloupec bez destičky, přec jest zřejmo, že zdejší, zcela sešlý jez byl vyšší o 8 palců nad zemskou míru. Proto budíž hlubocká vrchnost vyzvána, aby při budoucí úpravě snížila jej o 8 palců.

testaci podané dvorské komoře, bylo pokračováno. 3. Zatím však aby podán byl dvorské kanceláři rozklad, že náklad na tuto úpravu má nésti erar. — 4. Aby vyžádán byl odborný úsudek, zdali a kolik asi by se mohlo uspořiti na nákladech, jež doprava soli stojí, kdyby místo nynější dopravy dríví mohla býti po úpravě navigace sůl vozena do Prahy plavbou.

K zodpovídání poslední otázky vyzván byl 19. prosince 1709 znalec, jehož jméno není udáno, ale byl to patrně některý z úředníků orlického panství. Týž sděluje 7. března 1710 tento úsudek:

„Ročně dopraví se z horního toku Vltavy a Lužnice jen do revíru zámku Orliku přes 45.000 pramenů po 12 kmenech, tedy úhrnem (když vor pozůstává až ze 30 pramenů) na 540.000 velkých nebo aspoň prostředních kmenů, které plaví se potom do Prahy, tedy takové množství, že není možno, aby okolní revíry vystačily na delší dobu. Protože již nyní jest nutno, aby silnější dríví na stavby a na solní lodě dováženo bylo půl druhé, ano i půl třetí míle daleko ke břehům, a to s velikými obtížemi zvláště v době zimní, omezi se patrně v několika málo letech doprava po řece pouze na dovoz soli. Nezvýší-li se v budoucnosti značně odbyt soli do Prahy, Litoměřic a Ústí, ač bude to snad možno, o několik tisíc beček z pohraničních revírů, bude se jako nyní dopravovati ročně z Budějovic do Týna na 75.000 beček soli. Prodá-li se z těchto hned na místě v Týně asi 5000 beček, je třeba na dopravu zbývajících 70.000 beček do Prahy, Litoměřic, Ústí a Cvikova použiti na 85.500 kmenů, protože 300 beček naloží se tak na 400 dřevných kmenů. Tímto způsobem nebude tedy možno provozovati dlouho dopravu soli a bude potřebí sáhnouti k dopravě po vozech, která bude ovšem velmi drahá, takže z Týna do Prahy pro špatné cesty stěží přijde níže nežli za 35 grošů z jedné bečky. Mimo to bude i nespolehlivá, protože sedláci z téměř poloviny Horních Rakous a z kraje prácheňského i bechyňského, když pracovati jest jim polní práce a nad to robotu konati, nestačí na dovoz soli z Lince, z Matthaussen a Cáhlova do Budějovic na vzdálenost 9 mil. Tu vypomáhají v dovozu obchodní povozníci z Lince, kteří však z každé bečky nebo ze dvou soudků žádají 5 kr. dovozného. A poněvadž čeští sedláci a robotníci nemohou se na vzdálenost 4 nebo 5 mil přes dva dny z domova vzdáliti, bylo by nutno postavit více nákladných solnic. Odporučovala by se tedy z těchto důvodů doprava po řece jakožto lacinější.

Ostatně drahně již tomu let, co na zemských sněmech a také od cis. Leopolda přísně bylo nakázáno, aby pohraničních lesů, jakožto Bohem a přírodou daných hranic, co nejvíce bylo šetřeno a aby dríví z nich nebylo prodáváno mimo hranice království. Co pak v zemi samé se spotřebuje, to má zase nahrazeno býti pečlivým opatřením dorostu. Proti těm pak, kdož tento veřejný zákon porušují, má býti dokonce zakročeno konfiskací jmění. Bohužel, jako mnohá jiná dobrá ustanovení a zařízení v Čechách se neplní, tak tomu jest i se šetřením pohraničních lesů, protože jednak procesy toho druhu přinášivají fiskálnímu prokurátorovi spíše břemeno

nežli prospěch, jednak stěží by se našel od 50 nebo i 75 let v Čechách roz-
sudek, jenž by byl císařské pokladnici příznivý nebo veřejnému blahu
prospěšný. Konečně jde tu též o zachování lesů vnitrozemských, neboť
i ty zbytečně se maří špatným zařízením sladovnic, pivovarních, vá-
penných, železářských a sklářských pecí, které spotřebují dříví nad slušnou
míru, nehledíc ani k špatnému hospodaření při voraření, ani k ničení krás-
ného dorostu, čemuž mělo by čeleno býti náležitými zařízeními dvorské
komory i artikuly zemských sněmů.

Poněvadž pak od majetníků mlýnů nebo vrchnosti na Vltavě vybere-
se do roka značný obnos mýtného, čímž spotřeba dříví pro obecnstvo
značně se zdražuje, jsou majitelé těchto vodních mýt povinni udržovati pří-
slušnou jim část řeky v dobré zplavnosti, ale toho oni od nepaměti nečiní.
To však nemělo by se na újmu císařské pokladny a plavebníků trpětí,
nýbrž bylo by záhodno, aby buď sami úpravu prováděli nebo stavovské
kanceláři náležitou úhradu platili. Měla by ostatně celá řada privátních
mýt, o kterých by se zvláštní zemskou komisí dokázalo, že nejsou právně
zřízena, býti jednoduše zrušena. Tito komisaři měli by též nařizovati úpravu
a úhradu chybných němčin a řečiště, jakož i zkoumati, zdali úprava němčin
od Budějovic do Týna, která dosavad provádí se na zvelebení plavby
nákladem císařské pokladny, nepatří vlastně majitelům mlýnů a jezů,
ať už jich užívá zeměpán nebo privátník. K tomu měli by býti zavázáni
hlavně ti majitelé, kteří sice privátně ve svůj prospěch mýto vybírají,
ale mnohdy ani zvláštních vrat pro dřevné vory zařízených nemají, nýbrž
vory němčinami pro lodě určenými na škodu jich propouštějí. Odporu-
čovalo by se tedy, aby tato privátní mýta byla pro zemskou pokladnu
zabrána a z nich, jakož i z výnosu solních poplatků řeka ve zplavnosti
udržována, majitelé pak pobřežných krčem, protože z nich nemalý příjem
mají, aby k opravám němčin a vrat přispívali. Za tím účelem přikládá
se seznam němčin a vrat od Budějovic až do Litoměřic a tříleté súčtování,
co na opravu němčin z Budějovic do Červené za rok se vydalo. (Schází
v rukopise!) Tak rozdělilo by se spravedlivě břímě oprav a staveb mezi
císařský erar a privátního poživatele plavby. (Borscheck 233—242.)

Zdá se, že dvorská komora oba dva návrhy, jak Bořkův, tak i nezná-
mého pisatele, uložila ad acta, neboť ze žádosti podané dvorské komoře
dne 30. července 1710 správcem administrativního úřadu nad řekami v Če-
chách Bořkem vysvitá, že dekretem téže dvorské komory bylo 2. dubna
1710 prostě nařizeno, aby v úpravě horní Vltavy se pokračovalo. Nabyl
tedy názor, že i plavba na řekách náleží mezi práva královská, u dvorské
komory patrně zase vrchu. Pracím však samým nevalně se dařilo, jednak pro
trvalý, vysoký stav vody, jednak též proto, že dilovodoucí Böhmi odešel
a jiného zkušeného dirigenta nebylo prý nasnadě. Proto Bořek, aby práce
úplně neuvázly, požádal poručíka z vojenské zbrojnice v Praze L o h r a.
jenž i sestavování strojů na odstraňování kamenů i odstřelu skalních
stěn rozuměl, aby díla toho se ujal. Bořek oznamuje o něm komoře, že

gänglova popisu písmenou A, zprávu účastníka Schlossgänglovy výpravy
při korespondenci Fukově písmenou B, výčet názvů v Bořkově foliantu
(str. 210—213) písmenou C a údaje Dinnebierovy písmenou D.

**Poznamenání všech překážek, které třeba jest odstraniti, aby plavba lodí
a vorů z Budějovic do Prahy lépe provozována býti mohla.**

Při jezu mlýna budějovických měšťanů bylo sice vodní znamení
r. 1669 vyměřené, ale tím, že později dolejší jez nad zemskou míru byl
zvýšen a hořejší jez zase o tento rozdíl nižším se stal, způsobeno bylo,
že letošní zácpa ledu zvýšený jez zcela strhala a zároveň nad hořejším
jezem, protože voda pro zvýšený jez řádného spádu neměla, utvořila se
tak veliká výspa, že nejlepší proud vody bez užítku přes horní jez splyvá
a rameno řeky, vedoucí k císařské solnici a k mlýnu pod ní ležícímu, zů-
stává téměř bez vody. To má za následek, že kdykoli nějaká solní loď ote-
vřenou právě němčinou propluje, nemohou za ni hned jiné lodě jeti, nýbrž
němčina musí se zase uzavřítí, aby nová voda se nadržela, což ovšem plavbě
i městu velmi jest na škodu. Mělo by se tedy krajským úřadem městskému
magistrátu naříditi, aby hořejší, poněkud již poškozený jez byl opraven,
dolejší pak jez při novostavbě jen o 14 palců výše, nežli tamější vodní
znamení ukazuje, byl postaven a výspa mezi Vltavou a Malší, jakož i pod
solnici, odstraněna a to na jejich náklad, protože ze svých mlýnů značný
užitek berou.

D. Hned pod mostem byla při pravém břehu za mlýnem výspa,
na protějším břehu pak loděnice (Schieffgarten), kde se lodě stavěly. Na-
vigace šla po pravém břehu a níže, před ostrou zátočinou k východu, pře-
cházela na levý břeh. V zátočinách, které tu řeka hojně tvoří, byly na pěti
místech velké výspy, které každého roku, pokud to pro plavbu nutno bylo,
odstraňovali lidé za plat, ale budoucně měly býti důkladně odklizeny.

U druhého mlýna pod Budějovicemi, řečeného dříve Fentzův mlýn,
nyni Suchomelův, jenž náleží kterémusi měšťanu, není žádného měřítka.
Jez jest většinou poškozený a o 6 palců vyšší. Při opravě budiž zase o 5 palců
snížen, aby spád vody nebyl tak náhlý a nebezpečný!

Třetí jez, městu patřící, jest u mlýna Fellingerova. Ač i tu jest ještě
znamení z r. 1669, přec je tu jinak dosti chatrný jez na jedné straně od
vrat až ke mlýnu o 18, na druhé pak o 9 palců vyšší, čímž pro hluboký
spád vody v němčině plavba velmi nebezpečně se ohrožuje. Při opravě
budiž na normální míru snížen! — D. V Dinnebierově mapě žádá se mimo
to úprava němčiny pro lodě, jedoucí proti vodě. Pod tímto mlýnem spatřují
se opět u dvou ostrovů a v zátočinách velké výspy. Navigace přestupuje tu
za ostrůvkem na pravý břeh, brzy však před Opatovicemi vrací se na levý
břeh, ale pod Opatovicemi znovu na pravý břeh. I zde jsou četné výspy.

Podotknouti dlužno, že u švarzenberské vsi Bavorovic (Wobrowitz)
tvoří Vltava zátočku čtvrt míle dlouhou, která by se přímým průkopem

velikého strachu a nebezpečnosti plavati nemůže a na soli škody tu bývají. V Županovicích, Křižovníkům k panství kninskému náležejících, teprve asi před 30 lety byl mlýn vystavěn. Ve vratech jest dlažba příliš krátká a proto velká pečeť pod vraty se tvoří, takže sůl z beček se vyplachuje a mimo to velká i škodlivá nase (= nános) od pisku a kamení se udělala. Od Županovic není již žádného škodlivého jezu až v Modřanech, k panství březánskému patřících, kde jest příliš vysoký jez. Vypovídá dále, že při jiných jezích nedějí se škody na soli, ale za to od škodlivých kamenů, jichž jest v řece příliš moc a měly by se s dosti malým nákladem z plavby ven vyvésti.

Podobně vypovídali Martin Blažek, 60letý vrátný ze vsi Hodětina; Hluboké, jenž byl 15 let plavcem a 15 let již vrátným; Václav Konta, sedesátiletý z Bechyně, po 20 let plavcem a 20 let vrátným; Martin Hošek, 51letý z Hodětina, 10 let plavcem a 20 let vrátným; Vavřínek Janda 62letý z Radavy, na 40 let vrátný a Jan Staník, 45letý z Hněvkovic, po 23 léta plavec a 10 let vrátný. Výpovědi celkem se shodovaly se svědectvím Dvořákovým, s tím jen rozdílem, že nejmenovali jez týnský. Hošek nad to udal jmenovitě některé kameny škodlivé, které od nedávných časů od dřenice ledu svaleny byly do dráhy: 1. Nejprvnější v Jizbách pod Henzlem, kde Vltava s píseckou vodou (Otavou) se schází. 2. Pod Korci (Konci) a pod Křesinou blízko nad Tartarem. — 3. U Čermáka nad Kamýkem a ten jest k druhému kamenu „Cihla“ nazvanému právě do prostřed plavby přivalený. — 4. „Mucháč“ jinak „Běhoun“ blízko pod Rabinskou chalupou nad proudy. — 5. Nad samým slapem „Prašivý“. Z těch všech kamenů nebyl žádný „samorostlý“ (t. j. v zemi nepohnutelně vězící), mohli by je tedy plavci, kdyby v těch místech od dvou nebo tří pramenů na sebe počkali, tedy asi 20 nebo 21 osob za nějakou odměnu odvaliti a plavbu bezpečnější způsobiti.

Vavřina (!) Janda žaloval hlavně na obyvatele Kamýku. Kamýcký jez nebyl by prý příliš vysoký, ale když každoročně přes celý jez dělají pro lov lososů ploty a je travou a vřasou zadělávají, musí se potom všechna voda do vrat „skládati“ a tak skrze to i pro výšku hořejšího prahu a krátkou dlažbu ve vratech škoda na soli se činí. Za nejhorší místo v celé řece považoval veliký kámen u Letoštic, plaveckým jménem „Vecejka“ zvaný, který právě v cestě leží, takže každý vrátný musí se mu vyhýbati s těžkostí a nebezpečností, a již mnoho set beček soli zde zkaženo bylo a mnoho pramenů po kládě se roztlouklo. Nejednou sůl v bečkách se namočí a pak jako syrovátka bílá kape, a tak často až do Podskali ji dovezou.

Téhož léta 1710, v říjnu, nařídil císař sestaviti radu (deputationem) pro povnesení obchodu továrním zbožím po řece Vltavě od Budejovic do Prahy pod vedením nejv. kancléře království Českého hraběte Františka Oldřicha Kinského. Nejlepší znalci plavby a obchodu měli býti jejími členy. (Borscheck str. 263.) Ale i tato akce uvázla zatím na suchu. Teprve r. 1718, 22. dubna ustavena byla nová komise ku shlednutí překážek plavby

na Vltavě, do které jmenováni byli tito zástupcové: za místodržitelství král. apelační rada Vilém z Glouchova a asistenti kraje bechyňského a prácheňského, za král. deputovaný úřad nad plavbami správce solního mlýna s kancelistou toho úřadu a dva přísežní mlynáři z mostního úřadu (Bruckenamt) v Praze: Jiří Svěnda a Jan Ignác Chyba.

Tito podnikli záhy poté zkušební plavbu po Vltavě, načež — jak svědčí nařízení českého místodržitelství hejtmánům bechyňského, berounského a prácheňského kraje dne 15. července 1718 ohlášené — dali toto dobré zdání:

„Vodní měřítka, která zavedena byla snemovním usnešením r. 1589 od komisařův a přísežných dilovedoucích toho roku při všech mlýnech, úplně již vymizela a jezy během doby zvýšeny byly o 12, 15, 18 až 24 palců, čímž působuje se ve vratech a němčinách vysoký spád vody, jenž nebezpečný jest plavcům, vorům, lodím i zboží, zvláště soli. Protože zmíněný snemovni usnešení považovati jest za zákon, podle něhož není majitelům mlýnů volno jezy podle libosti zvyšovati, skoro všechny jezy pak, velkou stráž ledu tohoto právě roku těžce poškozené, musí se opravovati, nařizuje se:

1. že u všech jezů umístěna býti musí na náklad majitelů vodní zmiřmená, komisi touto právě stanovená, jak vysoký býti má jez a jak vysoko jen voda vydržovati se smí. Toto měřítko nesmí býti umístěno, jako dosavad, ve vodě, nýbrž při břehu, a to tak, aby ani ledem, ani zlovlnou rukou poškozeno býti nemohlo a aby na všech čtyřech stranách dobře obezděno bylo. Bude povinností majitele mlýna, aby bděl nad správným udržováním měřítka, a kdyby snad poškozeno bylo, má se to oznámiti přísežným mlynářům. — 2. Zvýšené jezy bude nutno co nejdříve při nízkém stavu vody snížit na vytýčenou zákonitou míru a to pod pokutou nejméně 100 dukátů, a pod touž pokutou nebudtež nikdy více zvyšovány. — 3. Vrata, němčiny a prahy budtež řádně, jak ukázáno bylo, upraveny a to přímočárně ve směru říčního proudu nad jezem i pod jezem. — 4. Vrata a němčiny budtež nejméně 13 loket ve světlosti široké. — 5. Podlaha v nich budiž nejméně 20 loket dlouhá a na konci poněkud zvýšena, aby náhlý spád vody a vlnobití byly zmírněny. — 6. Práh takových vrat budiž v stejné hloubce jako jest hlavní práh mlýna, a vrata chráněna budtež proti ledům vysokými kobylami (stržemi). — 7. Výsypy pod jednotlivými mlýny budtež na náklad majitelů mlýnu, kteří z mlýna požitky berou, neprodleně odklizeny a řeka budiž každého roku v těch místech vyčišťována. — 8. Mlynáři nesmí jez, kdykoli nějaký vor pluje, zvláště při malé vodě na kvap uzavíratí a, jak se dosavad dělo, teprve za jistý poplatek otvíratí, nýbrž musí nechati plavbu plavcům zcela volnou.

Při otázce, kdo odstraňovati má malé a prostřední plavbě překážející kameny nebo spadlé stromy a čistiti výsypy v řečišti víry způsobující, postupovati jest podle stanovení městského práva C 16, že ten, kdo nějakého mýta užívá, povinnen jest také udržovati v dobrém stavu mosty, hráze

a cesty, aby si poplatníci nemusili do něho stěžovati. Protože i na Vltavě na mnohých místech vybírá se dosti značné mýto a podle obnoveného zřízení zemského Q 43 považovati jest velké řeky za veřejné zemské cesty a silnice, bude povinností krajských úřadů, aby majitele dotyčných mýt přiměli k tomu, by také řeciště od takových výsep a stromů vyčišťovali, neboť právě na tento účel bylo jim propůjčeno právo vybírat mýto. Odstraněny buďtež také všechny velké a škodlivé slupy.

Co se týká odstranění velkých, v řece vyrostlých nebo navalených kamenů, jako nemůže majitelům mýt na silnicích ukládati býti, aby odstraňovali překážející jim hory a vršky, tak také nemohou ani majitelé vodních mýt býti nuceni, aby svým nákladem odklízali takovéto přírodní překážky. To buďž učiněno na náklad veřejný! Jakým způsobem, o tom bude ještě uvažováno." (Borscheck 573—584.)

* * *

V Bořkové foliantu (str. 543—572) uvedena jest obsírná zpráva o všech kamenech a výsepách, které plavbě od Budějovic až do Prahy překážely, jak shledala je právě komise r. 1718 Vilém z Glouchova řízení. Jak výše uvedeno bylo, podal podobnou, ne však tak důkladnou zprávu o těchto překážkách již r. 1707 rada Schloßgängl, kterou uvádí Bořek též. (Str. 155—163.) Jiný popis Schlossgänglovu velmi podobný a patrně od některého z účastníků jeho přehledky sepsaný,* proto že jméno Schlossgänglovo v něm připomíná, připojen jest k aktům Fukovským v archivě strahovském. (Č. 197.) V knihovně strahovské zařaděna jest pod sign. A Ch I 27 velmi vkusně, ač ne vždy geometricky správně kreslená mapa vltavského řeciště z Prahy do Vyššího Brodu ve 20 listech (55 cm × 45 cm) pod titulem „Grund-Riss des Moldau Flusses von Prag bis Hohenfurt“. Provedl ji účastník komisionelního ohledání starých zplavňovacích staveb a překážek, e. k. akcesista při české účtárně bankovní administrace Josef Dinnebierr.** Protože i tato udává kameny a výspy jízde překážející, zahrnují ji ve společný popis Vltavy. Uváděti všechny tyto popisy řeciště vltavského po řadě, bylo by příliš obsírné a namnoze některé věci by se suchopárně opakovaly. Proto v následujícím popise, jenž podá nám o stavu řeky Vltavy jasný obrázek a uvede nazpět do paměti lidské řadu lidových názvů skalisek dávno již snad zapomenutých, přidržím se ličení komise Glouchovy. Kdekoli však bude třeba dodatku z druhých, výše uvedených popisů, označím zprávu Schloss-

* V jednoduchém výčtu názvů skalisek ve Vltavě, uvedeném v témž Bořkové rukopise str. 210—213, čte se poznámka, že prý pisatel musel z loží vystoupiti a jinde přenocovati, že tedy ostatní kameny od Červené až do Orlika popise *kejsám orlícký*. Snad tedy on byl pisatelem tohoto popisu.

** Rok provedení není udán, ale podle majitelů panství a empirové úpravy mapy souditi lze, že pochází asi z r. 1705. Byla r. 1805 darována majorem Karlem Glöserem opatři Jeronýmovi Zeidlerovi.

prý si to dílo troufá provésti s pomocí jednoho neb dvou dobrých puškařů (Büchsenmeister) a zvláště jakéhosi Martina Raulina, jehož zručnosti používal při prolamování vysokých hor v Tyrolsku pro dělostřelectvo. Protože beztak přidělen jest radovi z Ecklerů při komisi, která řeciště z Budějovic do Týna prohlédnouti má, shlédl by s ním zatím tento oddíl řeky. Prosi tedy Bořek, aby dvorská komora, souhlasila-li s tím, požádala vojenskou radu dvorskou za přidělení Lohra. Administrativní úřad znovu připomíná, že majitelé privátních mýt na Vltavě povinni jsou podle zemského zřízení nejen příslušné své jezy a vrata, nýbrž i řeciště samo v dobrém stavu udržovati. Poněvadž ale všechna nařízení královského místodržitelství mívají se stále účinkem, plavci pak pro špatně postavená vrata nebo zase pro příliš vysoké jezy nejednou do neštěstí přicházejí, jak stížnost jejich prozrazuje, nechť požádá dvorní komora král. českou dvorní kancelář za to, aby vydala vyhlášku, že sice pro tentokráte převzala ještě sama úpravu Vltavy, ale že žádati bude na vlastních privátních mýt úhradu. Napiště však zasadí se ex offo o zrušení takových mýt. Podle zřízení zemského sub rubrica „O plavbě dříví“ má každý majitel udržovati mlýnské jezy sám a nesmí jich nad určenou míru zvyšovati. Proto mělo by býti pražskému mostnímu a říčnímu úřadu, jenž podle obnoveného zřízení zemského k posudku o říčních stavbách právě jest legalisován, uloženo, aby uspořádal prohlídku řeciště a všechny závady odstraniti nařídil, jinak že případně majitelům mýt povinnost, aby všechny škody při plavbě zavinené nahradili. (Borscheck 257—261.)

Došlo-li tehdy k prohlídce řeciště žádané Bořkem, nevíme, ale zdá se, že nikoli. Nasvědčuje tomu aspoň ta okolnost, že povoláno bylo jen před právo města Týna n. Vltavou dne 8. července 1710 šest vrátných z panství týnského, hlubockého a bechyňského, kteří pod přísahou vypovídati měli o některých jezích mezi Týnem a Prahou nad slušnost zvýšených a při plavbě soli velmi škodlivých. Předák jich, Matěj Dvořák z Purkarce, 51 let starý a po 20 let vrátný, vypovídal, že zvýšeny jsou jezy: týnský jen drobet; na Kofenským mladého hraběte z Vrby velmi; u Nového mlýna hraběte hraběte Kinského ke Kaladějům příliš; „Na Dolejším“, statku křešťovského, hraběte Trautmansdorfa k Protivínu, drobet; podolský Jesuitů v Bernarticích nad míru; na Saniku k Orliku patřící též nad míru, ač oba byly dříve zaplavované, a je též pro velkou „peřej“ (zajímavá to lidová obměna slova „peřej“) velmi škodlivý; žďákovský k Orliku také nad míru; v Těchnicích p. Morla není sice příliš vysoký, ale ve vratech jest nad obyčej velká peřej, od níž škoda na soli se činí; v Kamýčce knížete Lobkovic „drobet nad míru“; zlabovský po pravé straně k Orliku mnoho, po levé straně, p. Pýnovi k Zbenicům patřící, z polovice. Tento mlýn, před lety dřevěný, byl ledy stržen a vystaven byl pak zděný. Při tom však polovice jezu byla nad míru zvýšena, takže všechna voda „skládala se“ k nižší, knížecí polovici jezu. A tu prameny se soli do nebezpečného místa na dva kameny „Kocoury“ voda žene, takže žádný vrátný se svým pramenem tudý bez

Velký závod o Mimoňské pádlo

Závod byl jen pro opravdové chlapy a nebojácná děvčata, která něco vydrží a umí.

Ani špatná předpověď počasí s dešťovými přeháňkami, boufkami, větrem a s přízemními mrazíky neodradilo milovníky vodní hladiny, podmanivé vůně lesů a táborových ohňů, aby se vypravili na první červnový víkend do Mimoně.

Romantické meandry řeky Ploučnice a okolí Mimoně daly název štafetovému závodu pětičlenných posádek vodáků „Meandry 2001 – Boj o mimoňské pádlo“.

Tradiční setkání vodáků z celé republiky připravil 2. oddíl vodních skautů z Mimoně. Startovat mohli nejen členové skautské organizace, ale i široká veřejnost od „mladáků“ až po „veterány“.

Kdo do Mimoně přijel?

O hojné účasti rekordních 62 posádek a o rozmanitosti účastníků svědčí také jejich názvy: Jiřetínští tygři, Přístavní povaleči, Veverky a Kamzíci z Ronova nad Doubravou, ale také parta odvážných chlapů Nežeňte se. Nemohli chybět Rebelové, Čarodějky, Sobi a Pytlíkovci z Neratovic, jakož i Vydry z Liběchova. Znalost morseovky a uzlování nedělalo při závodě problémy skautům z Mladé Boleslavi. Svě vědomosti z přírody a znalost mapových značek dokázali skauti z Flotily Liberec. Jablonec nad Nisou reprezentovali Watakí, Kassiopea, Fram, Kříšťál, Kondoři a Maeltrom. Dostavili se i pražáci s posádkami Albatros a rackové. Přijeli skauti z Golčova Jeníkova – Smršť, Retardi a Retardky, ze Stráže pod Ralskem – Výři a z České Lípy – Rackové. Odvahu si vyzkoušeli mimoňští Dřeváci, Roveři z gymplu, Okály, Rodinka, Berušky, Amazonky, Vichřice, Bojky, Korále a Piraně. Horolezecká stěna neudělala starosti Severské dvojce, Kafkám a ani Zeleným. Přesto ale zlatým hřebem závodu byli „mladší“ – námořní skauti – Harceři z Polska, z družebního města Zlotorie.

Vítězné mimoňské pádlo

Již počtvrté si hlavní cenu, která je předávána nejlepší posádce v kategorii skautů – Mimoňské pádlo – odvezli skauti – žáci z Mladé Boleslavi. Roveři z pořadajícího 2. oddílu VS z Mimoň dosáhli nejlepšího celkového času závodu 1:43:27 hod. a tak již potřetí získali putovní pohár. Všichni účastníci závodu, i když měli poslední čas (4:43:29 hod.) dokázali, že umí vytvořit správnou partu, která se dokáže nejenom dobře bavit, ale také táhnout za jeden provaz, když je to potřeba.

Co nedokázali námořníci z Polska

Když ani po víc než 2 hodinách od startu nedorazila do

cíle první etapy kanoje polských Harcerů, vyslali pořadatelé záchranný tým složený z mimoňských roverů, která po 2 kilometrech závodníky sice našla zdravé a veselé, ale loď byla potopená nekde na dne Ploučnice. Kanoje byla sice zachráněna, ale startovní číslo 45, které nesli na prsou závodníci z Polska, bylo nenávratně ztraceno v chladných vlnách dravého proudu řeky Ploučnice. Harceři umí asi dobře plachtit, ale v pádlování mají ještě co pilovat.

To se nedalo předpokládat

Ti, kteří pádlovali v první etapě závodu v kanoi, museli ubrat na tempu a ohleduplně, pomaloučku proplout meandrem řeky okolo ostrůvků, kde si postavila své hnízdo labuť.

Labuťák tam totiž s roztaženými křídly hlídal 5 svých mladých. Pouze jedna posádka „veteránů–neskautů“, kteří neznají 6. bod skautského zákona: „Skaut je ochráncem přírody“, nezbrzdila tempo a tak proti nim vyjel na vodní hladinu starostlivý a hrozivý otec – labuťák.

Vodácká hrdost se nezapře

Na otázku *Jak se vám závodilo?* se nám někteří přiznali: „No, udělali jsme se“, jiní „No, cvakli jsme se, ale jen málo“, ale byli i tací, kterým vodácká hrdost nedala a řekli: „My jsme jen chtěli umýt loď z té druhé – vnitřní strany.“

Pepíno s Tačudem z TOH Severská dvojka si posteskli, že vždycky stáli na „bedně“, mezi prvními. Letos ale udělali do lodi pořádnou díru a tak „šli ke dnu“, protože na ně zbylo „jen“ 5 místo.

Jirka ze Zelených prohlásil: „Nejhorší byla jízda, no vlastně spíš běh, s horským kolem a broděním Ploučnice. Ale trasa závodu vedla krásnou krajinou a škoda, že většina závodníků neměla čas dívat se kolem.“

Závod byl pro ty, kteří umí stejně dobře pádlovat, jako běhat či jezdit na kole

Celý závod proběhl v naprosté pohodě a v duchu zdravého soutěžení. Sice ibčas mrholilo, ale chvílemi se ukázalo i sluníčko. Byla to skutečná invaze vodáků. Vznikl trochu problém, kde vhodně zaparkovat přes 80 aut a kam postavit asi 150 stanů. Nebylo jednoduché napojit a nakrmit přes 400 účastníků. Ale pořadatelé, 2. oddíl vodních skautů z Mimoně se svým kapitánem Cipajsem a palubným Velkým Akou, za pomoci obětavého štábu a sponzorů, kteří podali pomocnou ruku, vše vzládli k všeobecné spokojenosti. Bude na co vzpomínat. Na závod i na podvečerní taneční zábavu a večerní country-bál, ale i na nová přátelství.

Tak tedy s vodáckým pozdravem „ÁÁÁ–hoj!“ za rok zase v Mimoně!

Balů – Mimoň

MEANDRY 2001

POŘADÍ VÝSLEDNÝ ČAS

pořadí

kategorie	pořadí	název posády	město	start	C2	C2 čas	běh	běh čas	h. kolo	h.kolo čas	s. kolo	pramice	trestné	výsledný
roveři	1	2. OVS	Mimoň	9:51:00 odp.	10:48:00 odp.	0:57:00 odp.	11:03:00 odp.	0:15:00 odp.	11:16:14 odp.	0:13:14 odp.	0:10:16 odp.	0:03:20 odp.		1:43:27 odp.
mладоші	2	Watakí Old	Jablonec nad Nisou	11:59:00 odp.	12:59:00 odp.	1:00:00 odp.	13:14:00 odp.	0:15:00 odp.	13:28:04 odp.	0:14:04 odp.	0:08:23 odp.	0:03:38 odp.		1:45:48 odp.
mладоші	3	8. OVS Ml. "A"	Mladá Boleslav	11:33:00 odp.	12:35:00 odp.	1:02:00 odp.	12:50:00 odp.	0:15:00 odp.	13:08:00 odp.	0:18:00 odp.	0:08:21 odp.	0:03:27 odp.		1:51:39 odp.
veteráni	4	Jiřetínští Tygři	Horní Jiřetín	10:42:00 odp.	11:41:00 odp.	0:59:00 odp.	12:00:00 odp.	0:19:00 odp.	12:15:54 odp.	0:15:54 odp.	0:09:52 odp.	0:03:24 odp.		1:51:59 odp.
veteráni	5	Dřeváci	Mimoň	12:02:00 odp.	13:05:00 odp.	1:03:00 odp.	13:20:00 odp.	0:15:00 odp.	13:38:22 odp.	0:18:22 odp.	0:08:42 odp.	0:03:39 odp.		1:54:03 odp.
veteráni	6	4. OVS	Jablonec nad Nisou	12:05:00 odp.	13:05:00 odp.	1:00:00 odp.	13:20:00 odp.	0:15:00 odp.	13:41:56 odp.	0:21:56 odp.	0:09:22 odp.	0:03:18 odp.		1:54:34 odp.
roveři	7	8. OVS	Mladá Boleslav	11:24:00 odp.	12:31:00 odp.	1:07:00 odp.	12:44:00 odp.	0:13:00 odp.	13:04:23 odp.	0:20:23 odp.	0:08:37 odp.	0:03:56 odp.		1:57:54 odp.
roveři	8	10. oddíl - Retardi	Golčův Jeníkov	11:53:00 odp.	13:03:00 odp.	1:10:00 odp.	13:18:00 odp.	0:15:00 odp.	13:33:09 odp.	0:15:09 odp.	0:09:13 odp.	0:03:53 odp.		1:58:03 odp.
veteráni	9	Zelení	Mimoň	9:30:00 odp.	10:36:00 odp.	1:06:00 odp.	10:51:00 odp.	0:15:00 odp.	11:08:15 odp.	0:17:15 odp.	0:09:25 odp.	0:03:43 odp.	2	1:58:09 odp.
skauti	10	8. OVS	Mladá Boleslav	10:21:00 odp.	11:27:00 odp.	1:06:00 odp.	11:42:00 odp.	0:15:00 odp.	12:01:26 odp.	0:19:26 odp.	0:09:47 odp.	0:03:47 odp.		1:58:37 odp.
roveři	11	Přístavní povaleči	Ronov nad Doub.	12:34:00 odp.	13:36:00 odp.	1:02:00 odp.	13:54:00 odp.	0:18:00 odp.	14:15:04 odp.	0:21:04 odp.	0:08:42 odp.	0:03:52 odp.		1:58:37 odp.
roveři	12	Roveři z Gymplu	Mimoň	11:01:00 odp.	12:08:00 odp.	1:07:00 odp.	12:26:00 odp.	0:18:00 odp.	12:42:52 odp.	0:16:52 odp.	0:09:38 odp.	0:04:13 odp.		2:00:03 odp.
mладоші	13	Fénix	Neratovice	10:54:00 odp.	11:59:00 odp.	1:05:00 odp.	12:15:00 odp.	0:16:00 odp.	12:34:53 odp.	0:19:53 odp.	0:10:15 odp.	0:03:36 odp.		2:00:26 odp.
skauti	14	2. OVS "A"	Mimoň	9:45:00 odp.	10:48:00 odp.	1:03:00 odp.	11:08:00 odp.	0:20:00 odp.	11:27:22 odp.	0:19:22 odp.	0:10:48 odp.	0:03:35 odp.		2:01:21 odp.
mладоші	15	Bójky	Mimoň	12:14:00 odp.	13:26:00 odp.	1:12:00 odp.	13:41:00 odp.	0:15:00 odp.	13:59:19 odp.	0:18:19 odp.	0:09:19 odp.	0:04:22 odp.		2:03:43 odp.
veteráni	16	OH Severská dvojka	Mimoň	9:33:00 odp.	10:46:00 odp.	1:13:00 odp.	11:02:00 odp.	0:16:00 odp.	11:18:28 odp.	0:16:28 odp.	0:10:14 odp.	0:03:43 odp.		2:04:13 odp.
roveři	17	Rebelové	Neratovice	10:51:00 odp.	12:01:00 odp.	1:10:00 odp.	12:17:00 odp.	0:16:00 odp.	12:37:04 odp.	0:20:04 odp.	0:09:32 odp.	0:03:58 odp.		2:05:26 odp.
veteráni	18	Okály	Mimoň	11:06:00 odp.	12:15:00 odp.	1:09:00 odp.	12:33:00 odp.	0:18:00 odp.	12:52:54 odp.	0:19:54 odp.	0:09:59 odp.	0:03:48 odp.		2:06:13 odp.
mладоші	19	Rodinka	Mimoň	11:45:00 odp.	12:58:00 odp.	1:13:00 odp.	13:15:00 odp.	0:17:00 odp.	13:32:05 odp.	0:17:05 odp.	0:10:34 odp.	0:03:45 odp.		2:06:18 odp.
mладоші	20	KNGFP	Neratovice	11:09:00 odp.	12:21:00 odp.	1:12:00 odp.	12:37:00 odp.	0:16:00 odp.	12:58:50 odp.	0:21:50 odp.	0:08:15 odp.	0:03:37 odp.		2:06:24 odp.
Mладоші	21	Plevel OLD Flotily	Liberec	12:20:00 odp.	13:35:00 odp.	1:15:00 odp.	13:50:00 odp.	0:15:00 odp.	14:07:34 odp.	0:17:34 odp.	0:08:25 odp.	0:03:28 odp.		2:07:58 odp.
rangers	22	Watakí Kassiopea	Jablonec nad Nisou	11:42:00 odp.	12:54:00 odp.	1:12:00 odp.	13:09:00 odp.	0:15:00 odp.	13:29:37 odp.	0:20:37 odp.	0:11:30 odp.	0:04:27 odp.		2:08:37 odp.
roveři	23	32. OVS Flotila	Liberec	11:30:00 odp.	12:48:00 odp.	1:18:00 odp.	13:04:00 odp.	0:16:00 odp.	13:20:58 odp.	2:06:58 odp.	0:09:36 odp.	0:03:30 odp.		2:09:00 odp.
skauti	24	10. oddíl - Smršť	Golčův Jeníkov	9:48:00 odp.	10:55:00 odp.	1:07:00 odp.	11:14:00 odp.	0:19:00 odp.	11:35:06 odp.	0:21:06 odp.	0:10:35 odp.	0:05:47 odp.		2:09:25 odp.
skauti	25	Albatros II	Praha 3	10:12:00 odp.	11:27:00 odp.	1:15:00 odp.	11:43:00 odp.	0:16:00 odp.	12:01:24 odp.	0:18:24 odp.	0:11:00 odp.	0:04:03 odp.		2:09:47 odp.
rangers	26	4. DOVS Fram	Jablonec nad Nisou	11:15:00 odp.	12:28:00 odp.	1:13:00 odp.	12:47:00 odp.	0:19:00 odp.	13:07:20 odp.	0:20:20 odp.	0:10:19 odp.	0:03:50 odp.		2:11:15 odp.
mладоші	27	Maeltróm	Jablonec nad Nisou	12:37:00 odp.	13:44:00 odp.	1:07:00 odp.	14:07:00 odp.	0:23:00 odp.	14:24:48 odp.	0:17:48 odp.	0:12:41 odp.	0:04:50 odp.		2:11:19 odp.
skautky	28	Výři "C"	Stráž pod Ralskem	12:32:00 odp.	13:42:00 odp.	1:10:00 odp.	13:59:00 odp.	0:17:00 odp.	14:21:43 odp.	0:22:43 odp.	0:12:06 odp.	0:04:26 odp.		2:11:22 odp.
skauti	29	2. OVS "B"	Mimoň	9:42:00 odp.	10:52:00 odp.	1:10:00 odp.	11:11:00 odp.	0:19:00 odp.	11:33:06 odp.	0:22:06 odp.	0:10:49 odp.	0:04:08 odp.		2:11:49 odp.
skauti	30	32. OVS Flotila	Liberec	11:27:00 odp.	12:35:00 odp.	1:08:00 odp.	12:57:00 odp.	0:22:00 odp.	13:18:29 odp.	0:21:29 odp.	0:09:23 odp.	0:04:43 odp.		2:12:33 odp.

pořadí		MEANDRY 2001		POŘADÍ VÝSLEDNÝ ČAS								2. STRANA		
kategorie	pořadí	název posády	město	start	C2	C2 čas	běh	běh čas	h. kolo	h.kolo čas	s. kolo	pramice	trestné	výsledný
skautky	31	4. DVOS Fram - B	Jablonec nad Nisou	10:39:00 odp.	11:54:00 odp.	1:15:00 odp.	12:11:00 odp.	0:17:00 odp.	12:33:00 odp.	0:22:00 odp.	0:12:36 odp.	0:04:38 odp.		2:16:17 odp.
mlaďoši	32	4. OVS Kříšťál	Jablonec nad Nisou	12:11:00 odp.	13:34:00 odp.	1:23:00 odp.	13:51:00 odp.	0:17:00 odp.	14:07:41 odp.	0:16:41 odp.	0:11:23 odp.	0:04:09 odp.		2:17:23 odp.
mlaďoši	33	Čarodějky	Neratovice	11:12:00 odp.	12:31:00 odp.	1:19:00 odp.	12:47:00 odp.	0:16:00 odp.	13:10:15 odp.	0:23:15 odp.	0:10:24 odp.	0:04:24 odp.		2:18:12 odp.
rangers	34	KAFKI	Mimoň	12:28:00 odp.	13:46:00 odp.	1:18:00 odp.	14:06:00 odp.	0:20:00 odp.	14:25:48 odp.	0:19:48 odp.	0:11:40 odp.	0:04:35 odp.		2:19:01 odp.
skautky	35	3. DOVS Amazonky	Mimoň	11:21:00 odp.	12:29:00 odp.	1:08:00 odp.	12:51:00 odp.	0:22:00 odp.	13:18:05 odp.	0:27:05 odp.	0:14:05 odp.	0:04:36 odp.		2:19:36 odp.
mlaďoši	36	8.OVS	Mladá Boleslav	11:36:00 odp.	12:52:00 odp.	1:16:00 odp.	13:13:00 odp.	0:21:00 odp.	13:31:30 odp.	0:18:30 odp.	0:10:19 odp.	0:05:19 odp.	4	2:19:52 odp.
skauti	37	4. OVS Kříšťál	Jablonec nad Nisou	10:00:00 odp.	11:17:00 odp.	1:17:00 odp.	11:34:00 odp.	0:17:00 odp.	11:57:24 odp.	0:23:24 odp.	0:12:39 odp.	0:05:01 odp.		2:20:41 odp.
skauti	38	Sobi	Neratovice	10:06:00 odp.	11:18:00 odp.	1:12:00 odp.	11:36:00 odp.	0:18:00 odp.	11:59:55 odp.	0:23:55 odp.	0:15:41 odp.	0:05:00 odp.		2:21:44 odp.
skauti	39	Rackové A	Praha 3	9:36:00 odp.	10:46:00 odp.	1:10:00 odp.	11:04:00 odp.	0:18:00 odp.	11:31:44 odp.	0:27:44 odp.	0:12:43 odp.	0:05:11 odp.	2	2:22:47 odp.
mlaďoši	40	Watakí Kondorí	Jablonec nad Nisou	11:50:00 odp.	13:19:00 odp.	1:29:00 odp.	13:37:00 odp.	0:18:00 odp.	13:54:27 odp.	0:17:27 odp.	0:08:29 odp.	0:05:42 odp.		2:23:22 odp.
veteráni	41	Pytlíkovci	Neratovice	11:03:00 odp.	12:14:00 odp.	1:11:00 odp.	12:36:00 odp.	0:22:00 odp.	13:01:44 odp.	0:25:44 odp.	0:16:11 odp.	0:04:09 odp.		2:24:38 odp.
skautky	42	4. DVOS Fram - A	Jablonec nad Nisou	10:36:00 odp.	11:56:00 odp.	1:20:00 odp.	12:15:00 odp.	0:19:00 odp.	12:39:10 odp.	0:24:10 odp.	0:11:24 odp.	0:04:12 odp.	2	2:25:42 odp.
skauti	43	2. OVS "C"	Mimoň	10:27:00 odp.	11:39:00 odp.	1:12:00 odp.	12:00:00 odp.	0:21:00 odp.	12:29:50 odp.	0:29:50 odp.	0:12:55 odp.	0:05:19 odp.		2:26:17 odp.
skauti	44	2. OVS "D"	Mimoň	10:30:00 odp.	11:45:00 odp.	1:15:00 odp.	12:09:00 odp.	0:24:00 odp.	12:32:50 odp.	0:23:50 odp.	0:17:54 odp.	0:04:28 odp.		2:26:38 odp.
veteráni	45	Nežeň me se	Ronov nad Doub.	12:15:00 odp.	13:40:00 odp.	1:25:00 odp.	13:56:00 odp.	0:16:00 odp.	14:20:58 odp.	0:24:58 odp.	0:09:45 odp.	0:04:36 odp.	2	2:27:26 odp.
veteráni	46	Vichřice	Mimoň	12:08:00 odp.	13:31:00 odp.	1:23:00 odp.	13:49:00 odp.	0:18:00 odp.	14:12:49 odp.	0:23:49 odp.	0:13:28 odp.	0:04:38 odp.		2:28:05 odp.
skauti	47	Rackové B	Praha 3	9:54:00 odp.	11:14:00 odp.	1:20:00 odp.	11:34:00 odp.	0:20:00 odp.	11:57:08 odp.	0:23:08 odp.	0:13:23 odp.	0:06:05 odp.		2:28:47 odp.
rangers	48	Piraně	Mimoň	10:48:00 odp.	12:11:00 odp.	1:23:00 odp.	12:31:00 odp.	0:20:00 odp.	12:58:50 odp.	0:27:50 odp.	0:10:40 odp.	0:04:06 odp.		2:30:18 odp.
skauti	49	Výři "B"	Stráž pod Ralskem	12:25:00 odp.	13:42:00 odp.	1:17:00 odp.	13:59:00 odp.	0:17:00 odp.	14:29:40 odp.	0:30:40 odp.	0:14:00 odp.	0:06:31 odp.		2:30:31 odp.
skautky	50	6. OVS Korál	Mimoň	10:33:00 odp.	11:52:00 odp.	1:19:00 odp.	12:12:00 odp.	0:20:00 odp.	12:39:10 odp.	0:27:10 odp.	0:12:57 odp.	0:04:46 odp.	2	2:32:01 odp.
skauti	51	Vydry	Liběchov	9:57:00 odp.	11:17:00 odp.	1:20:00 odp.	11:36:00 odp.	0:19:00 odp.	12:05:20 odp.	0:29:20 odp.	0:13:49 odp.	0:05:02 odp.		2:33:24 odp.
skautky	52	Retardky	Golčův Jeníkov	12:17:00 odp.	13:37:00 odp.	1:20:00 odp.	14:04:00 odp.	0:27:00 odp.	14:31:27 odp.	0:27:27 odp.	0:11:17 odp.	0:05:57 odp.		2:36:36 odp.
skauti	53	Výři "A"	Stráž pod Ralskem	10:45:00 odp.	12:02:00 odp.	1:17:00 odp.	12:18:00 odp.	0:16:00 odp.	12:58:00 odp.	0:40:00 odp.	0:13:07 odp.	0:04:27 odp.		2:36:42 odp.
skautky	54	3. DOVS Berušky	Mimoň	11:18:00 odp.	12:42:00 odp.	1:24:00 odp.	13:04:00 odp.	0:22:00 odp.	13:34:35 odp.	0:30:35 odp.	0:13:26 odp.	0:04:32 odp.		2:39:32 odp.
skauti	55	31. OVS Flotila	Liberec	10:18:00 odp.	11:32:00 odp.	1:14:00 odp.	11:51:00 odp.	0:19:00 odp.	12:34:50 odp.	0:43:50 odp.	0:12:51 odp.	0:04:26 odp.		2:40:12 odp.
skauti	56	Albatros I.	Praha 3	10:09:00 odp.	11:36:00 odp.	1:27:00 odp.	11:57:00 odp.	0:21:00 odp.	12:22:56 odp.	0:25:56 odp.	0:11:27 odp.	0:04:45 odp.	3	2:43:05 odp.
skautky	57	8. OVS	Mladá Boleslav	10:24:00 odp.	11:44:00 odp.	1:20:00 odp.	12:16:00 odp.	0:32:00 odp.	12:46:46 odp.	0:30:46 odp.	0:13:41 odp.	0:05:01 odp.		2:46:36 odp.
skauti	58	Kamzici	Ronov nad Doub.	10:15:00 odp.	11:30:00 odp.	1:15:00 odp.	11:55:00 odp.	0:25:00 odp.	12:20:07 odp.	0:25:07 odp.	0:14:46 odp.	0:07:26 odp.		2:57:36 odp.
skauti	59	5. OVS Racek	Česká Lípa	10:03:00 odp.	11:23:00 odp.	1:20:00 odp.	11:49:00 odp.	0:26:00 odp.	12:10:54 odp.	0:21:54 odp.	0:13:07 odp.	0:04:48 odp.		2:58:35 odp.
mlaďoši	60	ZHP 1	Zlotoryja	10:57:00 odp.	13:00:00 odp.	2:03:00 odp.	13:20:00 odp.	0:20:00 odp.	13:49:59 odp.	0:29:59 odp.	0:11:13 odp.	0:04:57 odp.		3:12:22 odp.
mlaďoši	61	ZHP 2	Zlotoryja	11:56:00 odp.	14:40:00 odp.	2:44:00 odp.	15:03:00 odp.	0:23:00 odp.	15:26:27 odp.	0:23:27 odp.	0:13:21 odp.	0:10:00 odp.	2	3:45:40 odp.
skautky	62	Veveryky	Ronov nad Doub.	9:39:00 odp.	13:00:00 odp.	3:21:00 odp.	13:19:00 odp.	0:19:00 odp.	13:54:27 odp.	0:35:27 odp.	0:13:33 odp.	0:09:09 odp.		4:43:29 odp.

Když se sejdou komodoři...

Na Skare 2001 na Seči se setkali 4 a zjistili, že se jejich názory shodují v tom že :

1. Je přirozené, že část činnosti a tím i pravomocí HKVS přejde na krajské kapitanáty. Tak jako u vzniku KRJ bude nutno přihlížet k velikosti členské základny a od ní odvíjejícího obsazení krajských kapitanátů. Všichni si dovedou představit „výpomoc“ a spolupráci sousedních krajů v prakticky všech činnostech, což určitě bude k prospěchu hnutí.

2. Nestačí, aby krajské kapitány byli „prodlouženou paží HKVS“, nebo krajskými zpravodaji VS. Jejich činnost se nutně rozdělí mezi HKVS a KRJ, vždyť jsou členy obého. Určitě vznikne

cosi, jak to nazval Vulkán: „komunikace nové kvality“. Je nasnadě, že v etapě vzniku a rozjezdu kraj. kapitanátů bude zapotřebí rozvahy a tolerance všech stran.

3. Obsah Kapitánské pošty byl celkem trefně definován v Braníku, měl by být členěn do rubrik, každý kraj dodá min. 1 příspěvek měsíčně a je po problému. Veškeré příspěvky z krajů musí být využity, pokud tomu brání etické, technické, či jiné příčiny, MUSÍ být tyto projednány s autorem.

4. Je vhodné zachovat dosavadní systém srazů K+K. V úvodu vyčlenit blok pro kraj. kapitány (stručná zpráva, podněty, problémy, now-how..) V závěru vyčlenit blok pro výstupy z jednání krajských kapitanátů.

5. Je nutno definovat standart (minimum?) pro „zázemí“ velkých akcí. Následně usilovat o jeho pořízení.

Seč, 7.5.2001

Vulkán, Sten, Sam, Bimbo.

Dětský den na harcovské přehradě

Liberec je jedním z měst, která letos pořádala pro děti Bambiriádu. Pravda, chvílemi to bylo velmi komerční, když se jednotlivá zařízení předháněla, které se více otevře dětem, aby se příště podívaly zase, ovšem již za vstupné. Bambiriáda začala ve čtvrtek 24. a skončila v sobotu 26.května, a skauti se jí jakoby nezúčastnili. Ale právě že jen jakoby.

Již tehdy, když naše okrespaní přišla s tím, že by se něco mělo, odpověděli jí kapitáni přístavů Flotila a Maják: „Nestarej se, bambiriáda nebambiriáda, my svůj čtvrtý dětský den na přehradě uděláme, a to v neděli.“

A tak den poté, co se na přehradě předváděli hasiči a potápěči a zdravotníci a rybáři a pěstitelé kanárů a myslivecký svaz a sdružení Loutna, nastoupili pod vlajkoslávou u klubovny před hrázi kluci z Flotily, kluci a děvčata z Majáku a děvčata z Vlasty, aby si rozdělili starost o šestnáct disciplín, kterých se mohli zúčastnit všichni návštěvníci do patnácti a nad osmdesát let. Původní obava, že těch šestnáct disciplín nedokážeme obsadit, se ukázala jako lichá, neboť nakonec jich bylo s prolézáním lanového pavouka, výstupem na pravé UFO zakotvené na hladině, návštěvou vnitřního zařízení hráze a hodem kamínků na ležícího opilce jednadvacet. Mezi oblíbené patřilo slaňování hráze, číselná kimovka, samozřejmě „povození na lodičkách“, skládání puzzle, hra na elektrofonické varhany, štafeta s míčkem a další a další. Nějak se nám ztratil Méd'a Béd'a s otevřenou hubou, takže hod na Balúa byl nahrazen prohozováním míčků záchranným kruhem, ale každé dítě mělo možnost získat za každou disciplínu razítko do průvodní kartičky a za každá čtyři razítka mlsůtku, tužku nebo bloček od sponzora. Kdo splnil všechno, získal čepici, tričko nebo chemickou mošnu, kterých jsme od posledního úklidu Civilní obrany měli ve skladu celou bednu.

Věřte nebo nevěřte, tři sta děcek mělo radost z vyhraných nicůtek, téměř tolik rodičů mělo radost z užitečně stráveného dopoledne a dva přístavy s jedním střediskem měly radost z naděje, že zase mají zaděláno na nováčky.

Vezír

TÁBORY

Jack

Tak a už je to zase tady, tábory čekají. Doufám, že jste vše dobře připravili, poučili jste se z minula a nic vás nepřekvapí. To je však jenom vaše přání. Na každém táboře se něco nepředvídaného stane, co ani ve své nejbujnější fantazii nevymyslíte. Na to musíte být připravení podle našeho hesla. Nechci malovat čerta na zeď, toho jsem dalek, ale může to být i něco kladného, co vám přímo vyrazí dech. I na to musíte reagovat a využít to pro zvýšení kvality nejen tábora, ale i oddílu. Tak tedy za všechny členy HKVS, redakce KP a další činovníky přeji všem dobré tábory, žádné maléry a vyvíkající počasí, které musíte brát s tolerancí jemu vlastní.

A proto táborům AHOJ

VYLODĚNÍ ZBOŽÍ

Podlounníci se snaží přistát s lodí a ukrýt zboží v jeskyni či jiném místě na břehu. Pobřežní policie jim chce zabránit ve vyloďování zboží. Proto vysílají jednotlivé hlídky a jakmile tyto zpozorují, že se podlounníci chystají vyloďovat, zavolají své kamarády na pomoc. Strážci pobřeží mohou bránit ve vyloďování jen tenkrát, jsou-li při vyloďování stejně početní nebo je-li jich více než podlounníků. Rozhodně se zápasem o šátky. Komu je šátek vzat z hlavy, vypadá ze zápasu. Napadený se může bránit, ale nesmí si rukou přidržovat

šátek. Vezmou-li si dva bezprostředně za sebou šátky, vypadají ze hry oba. Můžeme hrát ve dne i v noci. V noci jsou hráči vybaveni svítilnami. Na vodě jsou podloudníci neranitelní. Je třeba pochytat všechny podloudníky nebo stanovit čas. Můžeme hrát na řece i na rybníce. Čím větší vodní prostor, tím také více hráčů.

(Dr. K. Průcha, BOJOVÉ HRY)

MÁTE V ODDÍLE VLČATA, KTERÁ SE BOJÍ VODY? ZKUSTE SI S NIMI ZAHRÁT NÁSLEDUJÍCÍ HRY!

KDO SEBERE VÍC?

Na ohraničeném úseku, nedaleko břehu, položí vedoucí na dno 10–12 předmětů – kamenů nebo hůlek, které jsou zatíženy. Hráči se postaví do řady podlé břehu. Na znamení vedoucího skočí hráči do vody, podle hloubky vody se buď pro předměty jen shýbají nebo se potápějí. Každý se snaží najít co nejvíce předmětů. Družstvo, které sebere větší množství předmětů, vyhrává. Mohou být rovněž určeni nejhbitější hráči.

VYTÁHNI KOLÍK!

Toto hra je obměnou předcházejících. Na mělkém se do písčitého dna zatluče 8–12 dobře viditelných, ne špičatých kolíků. Hráči se po řadě potápějí a snaží se kolíky vytáhnout. Vyhrává ten, kdo jich při jednom pokusu vytáhne nejvíce. Vytáhnuté kolíky se vrátí na původní místo a potom se potápějí další.

ZÁVOD MÍČŮ

Na břehu se postaví dva kolíky (praporky) ve vzdálenosti 20 - 30 m od sebe. Dva hráči se postaví do vody proti jednomu kolíku, každý z nich má míč. Na znamení vedoucího, který stojí na břehu, plavou hráči ke druhému kolíku, postkující hlavou před sebou míč. Vítězí ten, jehož míč dříve projde vzdálenost, určenou dvěma kolíky na břehu.

CHYŤ MÍČ!

Hráči stojí na břehu v jedné řadě směrem k řece nebo rybníku. Velitel stojí za hráči s míčem (malou hůlkou nebo špalíčkem) v ruce. Bez upozornění hodí míč do vody do vzdálenosti 20–25 m. Hráči plavou k míči a vítězí ten, který se první zmocní míče. Hra se může ztížit tím, že hráč musí míč dopravit ke břehu.

SLEPÝ KORMIDELNÍK

Potřeby: pramice, posádka, několik šátků a vytyčená trasa, kterou je nutno projet bez poškození lodě i posádky.

Při této hře se snažíme zjistit, zdali je člen posádky na postu levého háčka schopen dávat přesné a jasné informace o „dění“ před přídí lodě (pramice) svému kormidelníkovi. Věc je velmi jednoduchá - během jízdy posádky náhle kormidelník „oslepne“ a je nucen řídit loď pouze podle instrukcí člena posádky sedícího na místě levého háčka. Ostatní členové posádky jsou naprosto mlčenliví.

Podobně lze úlohy obrátit a pomocí šátků „oslepne“ celá posádka a kormidelník musí dávat přesné a jasné povely, aby loď

projela „úskalím“ trasy.

Pro začátek je vhodné si takto hrát na klidné vodě, kde jsou překážky nahrazeny Bójkami. Dosáhne-li posádka vyššího stupně sebranosti, je možné se pokusit projet i peřeje nižšího stupně obtížnosti.

SOLNÁ STEZKA

Tuto hru začínáme na suchu. Každá posádka si vyrobí vor za použití pouze přírodních materiálů (jsou tedy vyloučeny provázky, hřebíky, dráty apod.) a misku nebo talíř (lze vypálit z hlíny), na kterém je nutno převézt určité množství volně sypané soli. Zde můžeme hodnotit stavební schopnosti a umění posádky. Pak následuje druhá fáze hry. V „solivaru“ se nakoupí suchá sůl (např. 1/2 kg) volně nasypaná do misky. Člen posádky přeneše po „neschůdné“ stezce sůl do přístavu, kde kotví vory. Nádobu se solí se umístí na vor a posádka přeplaví sůl na voru přes zátoku, řeku či po proudu potoka. Plavbu voru smí usměrňovat pouze postkrem. Vítězí ta posádka, která dopraví do cíle co největší množství suché soli.

PŘETAHOVÁNÍ LANEM

Pro tuto hru se volí místo, kde voda dosahuje asi ke kolenům nebo po pás. Hra se provádí stejně jako na suchu. Je možno hrát i bez lana. V tom případě účastníci každého družstva utvoří řetěz a druzí se před sebou stojících hráčů.

„JEZDCI“

Hraje se na mělkém místě. Hráči se rozdělí na dvě družstva, každé družstvo se rozdělí na „koně“ a „jezdce“. „Jezdci“ sedí na zádech „koní“. Na znamení velitele, stojícího na břehu, se snaží „jezdci“ jedno družstvo shodit do vody „jezdce“ druhého družstva. „Jezdek“, který spadne do vody, vypadává ze hry. Vítězí družstvo, které shodí do vody všechny „jezdce“ druhého družstva. Při opakování hry, se vymění „koně“ a „jezdci“.

PŘESKOKY ROZNOŽMO

Hráči se rozdělí na dvě družstva po 6–8 lidech. Pro hru se vybírá takové místo, kde voda dosahuje op pás. Každé družstvo se postaví do zástupu. Vzdálenost mezi jednotlivými hráči je 3–5 metrů. Na povel vedoucího „Vpřed!“ poslední v každém družstvu přes předního přeskočí roznožmo a následujícího podplave (hráči musí stát v širokém stoji rozkročném). Totéž dělají další hráči, kteří po splnění podmínky se staví 3–5 metrů před svého prvního. Ten, kdo dospěje dříve do čela zástupu, získává bod, vyhrává družstvo, které získá více bodů.

ZA CIZÍM MÍČEM

Dva hráči se postaví na břeh až k samé vodě s míči různých barev (nebo se špalky). Na znamení vedoucího, který stojí stranou, hodí každý svůj míč do vody, co možná nejdále od břehu. Potom skočí do vody a oba se snaží co nejrychleji dostat míč „protivníka“ a připlavat s ním ke břehu. Vyhrává ten, kdo se první vrátí na břeh s cizím míčem.

ABC BEZPEČNÉHO KOUPÁNÍ U STOJATÝCH VOD ANEB

Kapitánská pošta není pouze pro vodáky, ale i pro jachtaře, potápěče, surfaře a další. Rybníkářům připomeneme nástrahy, se kterými se můžeme setkat u stojatých vod. Asi každý už se zkusil osvěžit v horkém létě v rybníce a mnoho našich oddílů dává přednost táboření a koupání u přehradních jezer. Na větších vodních plochách a zejména přehradních jezerech se dají provozovat téměř všechny vodní sporty stejně jako u moře, jen potápění není nic moc. Nenechme se však ukolébat zdánlivě mírumilovnou hladinou. Podobně jako řeky a moře mají také stojaté vody svá typická nebezpečí. I o nich bychom měli vědět a nepodceňovat je. Není proto zbytečné si zopakovat, že nezalost a podcenění jsou dva nejhorší nepřátelé, kteří ruku v ruce usilují o náš život. Článek jsme převzali z časopisu "Dobrá voda", jaro 2000.

A. S čím se u stojatých vod setkáváme

Přirozených vodních nádrží, tedy jezer a slepých říčních ramen je u nás na rozdíl od jiných zemí poskrovnu. Několik malých jezer se zachovalo z dob zalednění ve vyšších nadmořských výškách. Mají i v létě velmi chladnou vodu. Navíc se nacházejí v chráněných oblastech, takže koupání v nich není dovoleno. Nemnoho je také slepých ramen řek, která bývají většinou zarostlá a jen na několika byla zřízena nebo upravena koupaliště. Za to bylo vybudováno nesčíslné umělých vodních nádrží, zejména rybníků, i když původně za jiným účelem. Rybníků máme v Čechách a na Moravě na 21 000 s úhrnnou vodní plochou 49 000 hektarů. Patří už neodmyslitelně do naší krajiny. Ty nejstarší byly zřizovány před tisíci lety. Největší rozkvět zakládání rybníků spadá do patnactého a šestnactého století. Kdo by si nevzpomněl na Jakuba Krčína z Jelčan nebo Štěpánka Netolického?

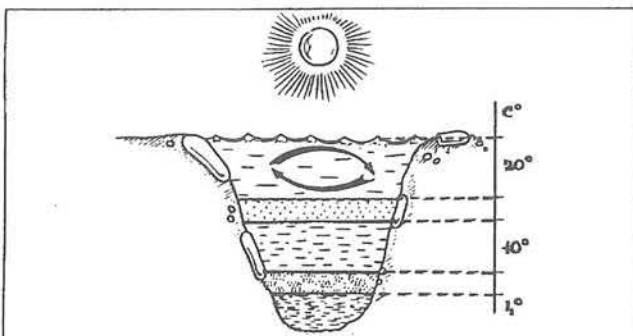
Přehrady na řekách, nebo přesněji údolní nádrže, tak dlouhou historii nemají. Byly budovány převážně v druhé polovině dvacátého století a dnes už je jich přes stovku. K umělým vodním nádržím patří ještě zatopené jámy po těžbě písku nebo štěrku a také zatopené lomy. Jsou to nebezpečná místa, a pro obyčejné koupání nevhodná.

1. Proudění vody

Byl by na omylu ten, kdo by se domníval, že ve stojatých vodách voda neproudí. Mnoho rybníků a také menších, nepřítis hlubokých údolních nádrží bylo postaveno na potociích či malých říčkách, které je zásobují vodou. Přitékající voda sleduje při dně nádrže původní směr toku a je odváděna přes stavidla nebo vypusti do původního přirozeného koryta. U velkých údolních nádrží probíhá toto proudění příliš hluboko, než aby bylo patrné při hladině, pokud ovšem není odpouštěno najednou velké množství vody. Jinak se na stojatých vodách setkáváme pouze s prouděním, které je způsobeno především vílevem větru, případně cirkulací vynucenou ohřevem vrchní vrstvy vody.

2. Teplotní rozvrstvení

Za slunečního, klidného a teplého počasí se horní vrstva vody intenzivně prohřívá. Mezi teplou vrchní a chladnější spodní vodou se vytváří mezivrstva, která zabráňuje jakémukoliv vertikálnímu míšení těchto teplotně rozdílných vod. (Obr. 1.) Da se říci, že teplejší vodní vrstva „plove“ na studenějším podkladu. V této mezivrstvě, která nemusí být nijak zvlášť mocná, dochází k rychlému poklesu (skoku) teploty. Je proto označována jako skočná vrstva (termoklina). Ve velkých nádržích se hlouběji (a také v daleko větším měřítku v mořích) vytvářejí ještě podružné skočné vrstvy oddělující masy vod o různých teplotách. Tuto teplotní stratifikaci zjistili echoloty už dávno hyd-

Obr. 1. Teplotní rozvrstvení. Za slunečního, klidného a teplého počasí se horní vrstva vody intenzivně prohřívá. Mezivrstva mezi teplejší a chladnější vodou brání vertikálnímu promíchání vody.

rologové a oceánografové, rybníci podle ní řídí strategii rybolovu a v dobách námořní války jí využívali velitelé ponorek. Usadili ponorku na chladnější, hustší vrstvu vody, a než se teplota plavidla vyrovnala s prostředím, ušetřili elektrickou energii pro další manévry.

S nástupem chladného a nestálého počasí se teplotní stratifikace rozpadá. Vrstvy při hladině se ochlazují. Težší chladná voda klesá do hloubky a na její místo vystupuje lehčí teplejší voda z hlubších vrstev. (Obr. 2.) Tato cirkulace se zastaví teprve tehdy, až teplota vody v nádrži dosáhne 1 °C, kdy má voda nejvyšší specifickou hmotnost.

3. Vlny

Hladina stojaté vody bývá jen málokdy klidná a zrcadlově hladká. Většinou vane vítr, který jí rozvlhčí (cožické vlnění). Tzv. nucené vlny, které takto vznikají, jsou tím vyšší, čím je vítr silnější. I na některých větších přehradách může nucené vlnění dosahovat takové velikosti, že znepříjemní plavání i zkušenému plavci, a může dokonce znemožnit řízem a plavbu malých plavidel, loďek nebo šlapacích kol. Přejde-li nable silná bouřka s narázovým větrem, mohou se zdvihnout vlny vyšší než dva metry, jak se stalo v srpnu 1992 na Zemplinské šířavě. Tehdy utonulo několik lidí, jimž se nepodařilo včas vrátit z projížďky po přehradním jezere.

4. Rostlinná pole

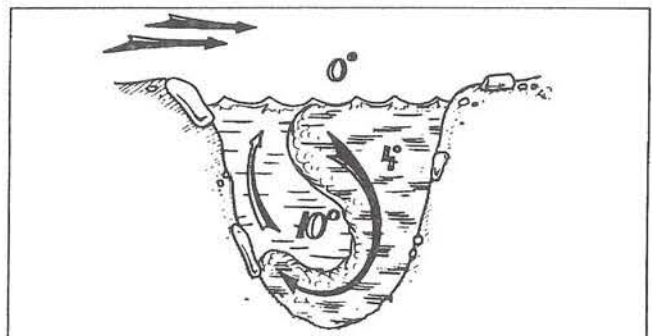
S vodními rostlinami se často setkáváme ve slepých ramenech řek a v mělčích částech rybníků, jezer i přehradních nádrží. Někdy mohou být rostlinná pole velmi rozsáhlá a pro plavce nepřekonatelná, nebo jsou tak hustě zarostlá, že uvíznete i s loďkou. Kusy polí se mohou odtrhnout a jako plovoucí ostrovy jsou nesené větrem sem a tam.

B. Čtvero nebezpečí ve stojatých vodách

Jsou čtyři hlavní nebezpečí ve stojatých vodách, dvě spočívají ve vodě samotné a dvě jsou skryta pod hladinou.

1. Vlny

Vlny bývají poměrně nízké a krátké, zato jdou rychleji za sebou. Většinou se nedají podplavávat jako vyšší a delší vlny v moři. Plavání v takových vlnách je velmi namáhavé a vysilující. Pokud je to možné, je nejvýhodnější plavat po směru chodu vln s větrem v zádech. V opačném případě, při plavání proti vlnám, je nutné pokaždé pozorně sledovat blížící se větší vlnu a snažit se jí přikoriat mohutnějšími zábery. Plavec musí správně odhadnout rychlost a rytmus, s jakými vlny jdou za sebou, a přizpůsobit jim své dychání tak, aby v žádném případě nedošlo k průniku vody do dýchacích cest. Jinak hrozí, že vlna přijde nečekaně, nadýchnete se vody a neovladatelně se rozkašlete. Stane-li se to

Obr. 2. Rozpad teplotní stratifikace vody při nástupu chladnějšího počasí.

3 x 4 O RYBNÍCÍCH, JEZERECH A PŘEHRADÁCH

méné zdatnému plavci, zapomene na chvíli plavat a přestane se soustředit. Okamžitě jej zabijí další vlny, kterými neměl čas věnovat pozornost a začne zmatkovat. Podlehne panice v situaci, kdy následuje jedna vlna za druhou, už znamená přímé ohrožení života. Po náhlém proniknutí chladné vody do hrtna může rovněž dojít ke křečovitému stažení hrtnových svalů (laryngospasmus). Tato záchvatovitá křeč způsobuje uzavěr hlasivkové štěrbiny a je provázena dramatickým bojem o dech. Dýchání je chrčivé, vdechy jsou vykonávány jen velmi obtížně a s velkým úsilím. V horším případě, pokud dojde k úplnému stahu hrtnového nitra, vykonává postižený dýchací pohyby naprázdno, bez nadechování a vydechování vzduchu. Pokud se může plavec o něco opřít nebo zachytit, odeznívá laryngospasmus rychle. Dech se normalizuje a záchvat končí po krátké době tak náhle, jak začal. Někdy se podaří křeč hlasivek přerušit kritickými energickými údery na hrudník nebo několikerým polknutím vody. V podstatě je to jediná možnost, jak si ohrožený plavec může ve vodě pomoci sám. Neodlehčí-li záchvat a nedojde-li k návratu plnohodnotného dýchání, hrozí ztráta vědomí a je nutná okamžitá lékařská pomoc. Jinak přichází smrt, nikoliv z udušení, ale po reflektorické zastavě srdce. To mějte stále na paměti!

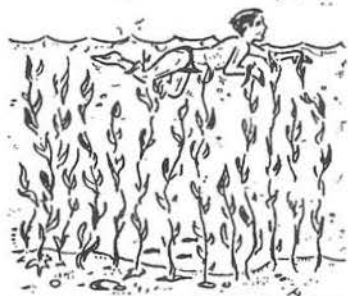
2. Rozdíly v teplotě vody

Skočná vrstva odděluje teplotu povrchovou vrstvu vody od studené vodní masy vespod se může nacházet už v poměrně malé hloubce pod hladinou. Často se o tom můžeme přesvědčit při plavání, kdy se tělo nachází v příjemně prohřáté vodě, zatímco nohy se zanořují do něčeho mrazivě studeného. Nebezpečí číhá zejména při skocích do vody. Prudké ochlazení těla při zanoření do studené spodní vrstvy může způsobit svalovou křeč nebo úlek. Tento šokový stav může ohrozit život kohokoliv, zejména pak fyzicky slabší jedince. U lidí s nemocným srdcem nebo nějakou chorobou krevního oběhu může chladový šok způsobit zastavu srdce a smrt. Proto neskákejte ani nevstupujte do vody naráz, jste-li uhráti po hře, nebo rozpalení po dlouhém a intenzivním opalování. Vždycky byste se měli napřed ochladit vodou, přinejmenším si omýt obličej a horní polovinu těla. Riziko utonutí se mnohonásobně zvětšuje při neuváženém pití alkoholických nápojů.

S teplotním rozvrstvením je třeba počítat při hledání utonulého. Stane-li se už takové neštěstí, musíme si uvědomit, že tělo oběti ihned neklesá až na dno nádrže. Vznáší se po jistou dobu na skočné vrstvě, než dojde k vyrovnání teploty těla na úroveň teploty chladné vody. Pak teprve klesá hlouběji, nebo až na dno. V této fázi už může být tělo utonulého sneseno proudy daleko od místa, kde byla oběť spatřena naposled.

3. Skryté předměty pod hladinou

Do neznámé vody neskácame, a už vůbec ne po hlavě. Nejprve musíme zjistit, jak hluboko je dno, a neskryvá-li se pod hladinou nějaký nebezpečný předmět, ostrý kámen, starý kůl nebo pařez nebo cokoli jiného. Bohužel lidé u nás stále pokládají rybníky, vodní nádrže a řeky za ideální odpadní místa, kam lze odhazovat vše nepotřebné a ono už to nějak dopadne, hlavně, že to není vidět. Chceme-li se koupat na neznámém místě, musíme si je pozorně prohlédnout a několikrát jím v různých směrech opatrně proplavat. Chceme-li si ještě navíc zaskákat, musíme vyzkoušet, zda je tam dostatečná hloubka a také se podívat pod hladinu. Hodí se i obyčejné plavecké brýle. Na tomto místě vás může napadnout, jak to udělat, když se někdo topí a není v blízkosti žádná věc, která by se mohla využít jako záchranná pomůcka, a ani nezbyvá čas zdržovat se prohlídkou vody. V takovém případě neskákejte do neznámé vody bez rozmyslu a už vůbec ne po hlavě, mohlo by se stát, že už nikomu nepomůžete, ale pomoc budete potřebovat sami. Použijte tzv. „skok do nezná-

Obr. 3. I dobrý plavec může začít zmatkovat, když se dostane mezi vodní rostliny.

mé vody". Tento způsob skoku umožňuje minimální zanoření těla, takže hlava zůstává stále nad hladinou a vy neztratíte tonoucího z očí, a zároveň snižuje riziko možného úrazu. Nejvíce se používá „kročný skok do neznámé vody“.^{*)}
^{*) Kročný skok do neznámé vody: Skok lze provést odrazem z místa i rozběhem. Provedeme nakročení, z něhož se odrážíme. Nohy zůstávají při dopadu na hladinu ve výkročné poloze s pokrčenými kolny. Po zanoření provedeme plavecký záběr nohama. Současně pažemi, které necháme v upažení a ohnuté v loktech, zbrzdíme pád tím, že provedeme záběr směrem dolů. Tento způsob skoku se dá snadno naučit, a poznáte, že jej umíte správně, když vám po dopadu na vodu zůstane hlava nad hladinou.}

4. Vodní rostliny

Naplavete-li do vodních rostlin, převrhnete-li se s lodkou, nebo tam nešťastně zajedete na windsurfovém plováku, je nejdůležitější zachovat rovnováhu. Pro mnohé je dotek rostlin na nahém těle velice nepříjemný, dokonce do takové míry, že i dobrý plavec může začít zmatkovat (Obr. 3.). Uvědomte si však, že žádné rostliny nemohou samy od sebe ohrozit váš život. To můžete jen vy sami, svou nezkušeností nebo podlehnete-li strachu a panice. První, co musíte udělat, je přinutit se ke klidným a rozvázným pohybům, protože vám ještě nic nebezpečného nehrozí. Slahouny rostlin nekoušou ani samy nestalují pod hladinu. Začnete-li se ovšem zmitat a tlouct pažemi kolem sebe, budete se do rostlin zaplétat tím více. Jediné řešení této situace je zaujmout co nejvodotěsnější, splývavou polohu naznak, a to co nejvýše u hladiny a hlavou směrem k hladině. Začnete-li se ovšem zmitat a tlouct pažemi kolem sebe, budete se do rostlin zaplétat tím více. Jediné řešení této situace je zaujmout co nejvodotěsnější, splývavou polohu naznak, a to co nejvýše u hladiny a hlavou směrem k hladině. Začnete-li se ovšem zmitat a tlouct pažemi kolem sebe, budete se do rostlin zaplétat tím více. Jediné řešení této situace je zaujmout co nejvodotěsnější, splývavou polohu naznak, a to co nejvýše u hladiny a hlavou směrem k hladině. Uvolníte ruce a pomalými kralovými kopy setřáсите rostliny z nohou. Nemí jiný způsob, jak se z takového zajetí dostat. Ani to nezkoušejte! V poloze na prsou se z rostlinného pole nikdy nevymaníte, naopak, namotáte na sebe ještě víc rostlin.

C. Čtvero nejdůležitějších zásad

1. Rozvažte své možnosti! Plavte vždy jen tak daleko, abyste měli dost sil se vrátit! Nezapomeňte, že návrat je vždy obtížnější, protože jste vyčerpali část svých sil! Neplavte bezdůvodně ve vlnách, nevystavujte se nebezpečí laryngospasmu!

2. Zabraňte chladovému šoku! Nevstupujte ani neskákejte do vody uhráti po běhu, hře a po opalování! Stejně tak nevstupujte do vody po požití alkoholu a s přeplněným žaludkem! Před vstupem do vody se nezapomeňte vždy osmčít!

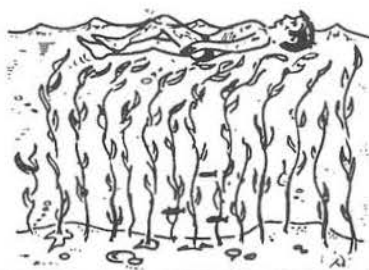
3. Neskákejte do neznámé vody! Provéřte pod hladinou bezpečnost místa, kde se chcete koupat a odstraňte nebezpečné předměty z vody!

4. Neplavte do blízkosti zarostlých míst a rostlinných polí. Ocitnete-li se tam za jakýchkoli okolností, zachovejte klid. Nepodlehnete strachu a panice, zaujměte splývavou polohu na zádech a rozvázně vyplavte hlavou směrem k volné vodě!

Takže: budete-li znát A a B a dodržovat C, nic vážného se vám nemůže při koupání u rybníků, jezer a přehrad přihodit.

Petr Šima

Kresby Petr Voříšek

Obr. 4. V porostu vodních rostlin zaujme plavec co nejvodotěsnější splývavou polohu naznak, co nejvýše u hladiny.

ZÁVOD NAPŘÍČ PRAHOU - PŘES TŘI JEZY 2001

- Termín závodu:** Pátek 28. září 2001
- Pořadatel:** Hlavní kapitanát vodních skautů
- Ředitel závodu:** Ing. Jaroslav Veit, V Horní Stromce 10, 130 00 Praha 3
- Kontaktní adresa:** Ing. Pavel Česák, Buková 13, 130 00 Praha 3, e-mail: cesak@volny.cz
- Startují:** Všichni organizovaní i neorganizovaní vodáci, kteří mají potřebné vybavení, jsou dobrými plavci, zdravotně způsobilí a ochotní se řídit tímto rozpisem. V závodních kategoriích startují pětičlenné posádky pádlařů na pramicích. Za způsobilost posádky odpovídá přihlašovatel, resp. kormidelník.
- Kategorie: Věkové:** Dorost: ročníky narození 83 - 86, kluci a dívky
Žactvo: ročníky narození 86 - 90, kluci a dívky s kormidelníkem nad 18 let.
- Lodní:** A: třídobá loď vodních skautů P550
B: pramice do max. délky 5,30 m včetně
C: pramice rychlostní (P650)
- Open:** O: splutí - libovolná posádka na libovolném plavidle, splňující podmínky.
- Upozornění:** Zařazení posádky do kategorie je dáno věkem nejstaršího člena posádky (vyjma kormidelníka v kategoriích žactva) a přítomností osoby mužského pohlaví (včetně kormidelníka). Kategorie bude otevřena, přihlásí-li se alespoň 3 posádky ze 2 oddílů. V opačném případě mohou startovat ve vyšší kategorii, nebo v kategorii „O“.
- Memoriál:** V rámci Závodu napříč Prahou se jede „Memoriál Hugo Sedláčka“. Vítězem tohoto závodu se stane nejrychlejší posádka dorostenců na třídobé lodi vodních skautů P550, složená výhradně z členů jednoho skautského oddílu.
- Startovné:** 50,- Kč na účastníka. Posádky, přihlášené předběžně na předepsaném formuláři na kontaktní adresu závodu do 21.9.2001 obdrží 20% slevu. Posádky oddílů Junáka mají 20% startovného hrazeno z prostředků HKVS. Startovné je splatné při presentaci.
- Popis tratě:** Vltava mezi ř.km 56,5 - 50,3 (délka 6,2 km). Start na levém břehu Vltavy na Stadionu vodních sportů na Císařské louce, cíl na levém břehu ostrova Štvanice nad Negrelliho viaduktem. Na trati jsou tři jezy s vorovými propustmi obtížnosti WWII. Pořadatelé si vyhrazují právo vyhlásit před startem úpravu trati i stanovit způsob překonání obtížných míst.
- Přihlášky:** Předběžné přihlášky na předepsaných formulářích na adresu tajemníka závodu do 12⁰⁰h dne 21.9.2001, jmenovité přihlášky na startu do 9⁰⁰h dne 28.9.2001. V době presentace do 9⁰⁰h dne 28.9.2001. se lze přihlásit pouze do kat. "O"!
- Vybavení:** Plovací vesty o minimální nosnosti 6 kg pro všechny účastníky (včetně kormidelníků). Lodě musí být vybaveny vylévačkou, zajištěny proti potopení a na obou koncích opatřeny záchytnými oky z materiálu tloušťky cca 10 mm (kov, lano), která umožní snadné připojení karabiny vlečného lana. Délka ok se do délky lodě nezapočítává. Lodě budou mít pevný vlnolam a vyvazovací lano min.φ 8 mm a délku min.5 m.
- Bezpečnost:** Závod se jede v plavební dráze za provozu, všichni účastníci jsou povinni dodržovat ustanovení „Řádu plavební bezpečnosti“. Posádky jsou povinny poskytnout pomoc osobě, jejíž život je ohrožen i za cenu přerušení závodu. V případě, že posádka nedokončí závod, odpovídá kormidelník za její členy a za podání zprávy do cíle. Za vybavení a způsobilost posádky odpovídá přihlašovatel a kormidelník. Lodě i posádky projdou před závodem

namátkovou přejímkou, při které bude provedena kontrola stavu a úplnosti vybavení. Při nesplnění podmínek má pořadatel právo diskvalifikace i během závodu. V případě převržení nebo zalití lodě u Šítkovského jezu, pokračuje posádka již mimo závod, přenesení lodě u severního cípu Dětského ostrova a pod Staroměstský jez vypluje plavebním kanálem při respektování ŘPB - dává přednost a nepřekáží ostatním plavidlům. Splutí Staroměstského jezu nebude těmto posádkám z bezpečnostních důvodů dovoleno.

Start: Po kategoriích. Pořadatelé si vyhrazují právo sloučit start několika kategorií. Z organizačních a bezpečnostních důvodů může být stanoven start intervalový, nebo i jinak. Způsob startu bude oznámen při zahájení závodu.

Chování na trati: Závodící loď může změnit směr jízdy, jen když nepřekáží v jízdě lodi, jedoucí za ní. Předjíždějící loď je vždy povinna vyhnout se lodi předjížděné. Předjížděná loď nesmí předjíždějící lodi bránit v jízdě. Není dovoleno nechat se vést plavidlem mimo závod. Posádky jsou povinny řídit se pokyny rozhodčích na startu, na trati i v cíli. Proplutí vorovými propustmi bude povoleno pouze lodím se startovními čísly. Posádky neoznačených lodí se vystavují postihu říční policie.

Cizí pomoc: Jakákoli cizí pomoc, včetně pomoci záchranářů a podání pádla, znamená diskvalifikaci posádky.

Cíl: Závodící loď dosáhne cíle, jakmile její před' protne cílovou linii s úplnou posádkou na palubě. Cíl je pomyslná čára průzorem kolmo na závodní dráhu. Je označen cílovými praporky nebo bójkami.

Ceny: Nejrychlejší posádka dorostenců na třídivé lodi vodních skautů P550, složená výhradně z členů jednoho skautského oddílu získá putovní cenu „Memoriál Hugo Sedláčka“. Vítězné posádky v jednotlivých kategoriích obdrží putovní ceny, posádky na 2. a 3. místech diplomy.

Námítky: Námítky se podávají hlavnímu rozhodčímu v souladu s ustanoveními „pravidel rychlostní kanoistiky“ s vkladem 50,- Kč.

Program závodu:
7⁰⁰ - 9⁰⁰ presentace v prostoru startu
9⁰⁰ porada vedoucích a kormidelníků
9³⁰ slavnostní nástup, zahájení závodu

Další program bude stanoven operativně.

Zajištění závodu: Pořadatel zajistí rozhodčí, záchranou službu na jezech, zdravotní službu, občerstvení v cíli, odvoz převlečení ze startu do cíle (pokud bude pro celou posádku či oddíl řádně sbaleno, označeno visačkou s jménem a domicilem kormidelníka a dodáno do 9³⁰ na určené místo u startu). Dopravu lodí na start i z cíle zajišťují oddíly.

Předběžná přihláška k závodu „Napříč Prahou“ 2001

(nutno doručit na kontaktní adresu závodu do 21.9.2001, dávejte přednost tučně vyznačeným kategoriím)

Jméno a adresa přihlašovatele:

podpis:

kategorie				počet přihlaš. posádek	
žactvo 1986-90	kluci	Třídová loď vodních skautů P550	13	A	
		Libovolná pramice do délky 530 cm	10	B	
		Rychlostní pramice	9	C	
	dívky	Třídová loď vodních skautů P550	6	A	
		Libovolná pramice do délky 530 cm	7	B	
		Rychlostní pramice	4	C	
dorost 1982-86	kluci	Třídová loď vodních skautů P550	9	A	
		<i>Libovolná pramice do délky 530 cm</i>	-	B	
		<i>Rychlostní pramice</i>	1	C	
	dívky	Třídová loď vodních skautů P550	6	A	
		<i>Libovolná pramice do délky 530 cm</i>	-	B	
		<i>Rychlostní pramice</i>	-	C	
open			18	O	

Kursivou vypsane kategorie nedoporučuji. Číslo udávají počet posádek, přihlášených v roce 1999

Číslo	Přihláška k závodu „Napříč Prahou“ 2001 (odevzdejte při presentaci)										Pořadí	
A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	O
žáci			žákyně			dorostenci			dorostenky			open
žactvo-ročníky 86 – 90, dorost-ročníky 83 – 86, A-loď P550, B-pramice do 530 cm, C-pramice rychlostní, O-ostat. posádky												
Kontaktní adresa (neskautské oddíly zde uvedou také název a sídlo oddílu)												
Číslo přístavu (střediska):			Číslo oddílu:			Místo působení oddílu:						
Jméno a příjmení				Přezdívk <small>(uvádějte, chcete-li ji mít na diplomu)</small>				Rodné číslo				
Kormidelník:												

Kategorie žáků a žákyně musí mít kormidelníka staršího 18 let, dorostenecké posádky tvoří jen členové příslušné věkové kategorie, kategorie O je bez rozdílu věku a pohlaví.

Koedukované posádky jedou vždy jako kluci, věkově smíšené posádky ve starší kategorii.

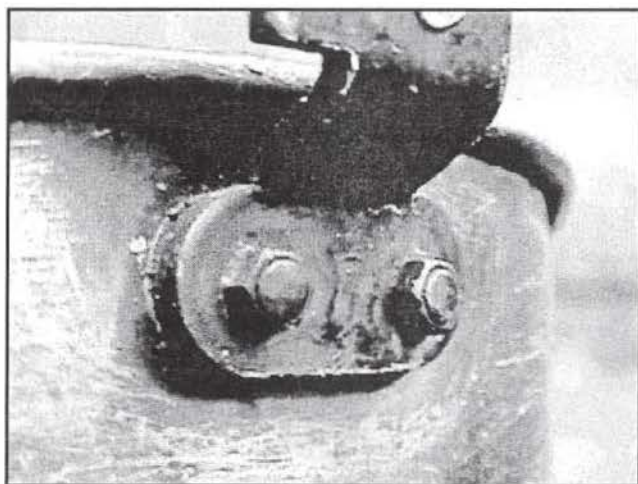
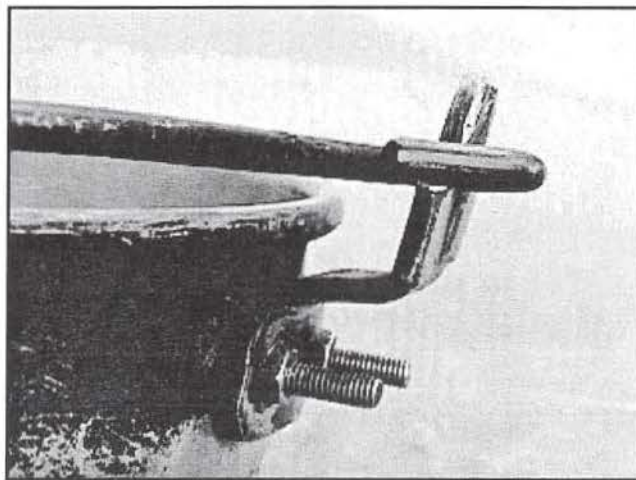
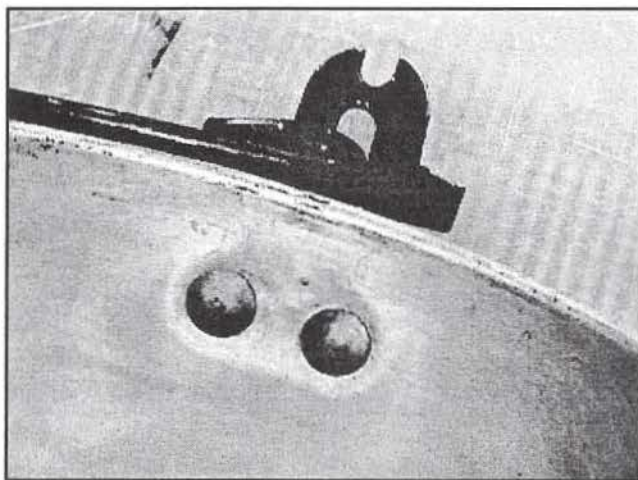
Přihlášení jsou dobrými plavci, znají plavby na vodě obtížnosti WWII, zdravotně způsobilí, mají předepsané vybavení, jsou seznámeni s propozicemi závodu a startují na vlastní nebezpečí.

Podpis odpovědné osoby

Nastává čas malin a kotlíků uch urvaných

Pavel Česák

O malinách ví každý své. My víme své i o kotlících. Kromě účelu, k němuž je tvůrce předurčil, slouží nám k řadě dalších. A na putáku je jejich funkce co vylévaček nikoli bezvýznamná. Pak se ovšem nedivíme, když přitom jejich chabé nýtky upevňující ouška povolí. A kotlík bez oušek je poněkud indisponován plnit i svoji původní funkci. Po různých peripetiích s opětovným přinýtováním se ukázalo jako nejlepší ouška přišroubovat. Pořídíme vratové šroubky M5 co nejkratší a se závitem až k hlavě a nejlépe bez jakékoli povrchové úpravy (tzv. černé). Tak máme jistotu, že se nám v žáru nic neoloupe do kolínek. Díry po nýtech v ouškách převrtáme na průměr asi 6,5 až 7 mm, aby se do díry dal zatáhnout „čtvereček“ pod hlavou šroubu (dělal jsem to i na táboře otvírákem na konzervy). Vlastní kotlík vyklepeme a ouška připevníme šroubky tak, aby hlavy byly zevnitř. Zvenčí nasadíme podložky a dotáhneme matice. Přečnívající závit odřízneme asi 2 mm od matice a rozklepeme ho lehkými údery kladívka (hlavu šroubku zapřeme třeba sekerou). A už je to hotovo, s opraveným kotlíkem směle vstříc novým dobrodružstvím!

Víte, že...

1. Netopýři vnímají zvukové kmity do frekvence 170 kHz
2. Řád zlatého rouna založil Filip Burgunský v roce 1429
3. Rutlink je dvojsečný meč ze 13. stol.
4. Císařský vojevůdce Albrecht z Valdštejna byl zavražděn v Chebu roku 1634
5. Bolero je španělský lidový tanec
6. Papír byl vynalezen v Číně roku 105 n.l.
7. Nejstarší mincovna v Čechách byla v polovině 10. století založena v Praze
8. Už ve 20. století před naším letopočtem se rýže pěstovala v Číně
9. Jiří z Poděbrad byl zvolen králem v roce 1458
10. Hra v kuželky pochází z Evropy

II. MISTROVSTVÍ ČR VS V KANOISTICE

Krajské kolo Pardubického kraje v Pardubice

19.května se sešli vodní skutky a skauti z Vysokého Mýta a Pardubic, aby změřili své síly v nově zakládáném závodě - Mistrovství republiky vodních skautů v kánoistice.

Kolem 40 účastníků za pochmurného a chladného počasí, zdolávalo trať na řekách Chrudimce a Labi v celkové délce 10,6 km ve 4 kategoriích. Start v každé kategorii byl hromadný. Aby se prokázala kvalita každé z posádek vedla polovina trati proti a polovina po proudu. Start i cíl byl u klubovny, točka pak na soutoku Labe s Loučnou.

Jaký byl to však byl závod, kdyby dvě posádky neucítili nepříjemný chlad vody při udělání. Dokonce jedno pádlo se vrhlo z jezu a posádka si vydělala.

A zde jsou výsledky:

Skauti:

1.místo	posádka	Jan Janko-Šilar	Vysoké Mýto
2.místo		Danihelka-Hron	Pardubice

Skautky:

1.místo		Kolářová-Nováčková	Vysoké Mýto
2.místo		Jarochová-Burešová	Pardubice

Roveři:

1.místo		Slezák-Köhler	Pardubice
2.místo		Rohlík-Slezák	Vysoké Mýto
3.místo		Salášek-Janko J.	Vysoké Mýto
4.místo		Neth-Zavoral	Pardubice
5.místo		Mikulecký-Šilar	Vysoké Mýto
6.místo		Rind-Barochová	Pardubice

Rengers:

1.místo		Švomová-Valenová	Pardubice
2.místo		Janková-Kolářová	Vysoké Mýto

Výsledky KOTORSKÉHO ZÁVODU 2001

pořadí	start. číslo		trestné časy					výsledný čas
			čas plavby	hod kruhem	střelba na špalík	hod granátem	azimut	

kategorie VLČATA

1	3	31.ovs.	Flotila Lbc - Kvitko	0:24:29	0:00:00	0:01:04	0:00:48	0:00:00	0:00:24	0:26:45
2	4	4.odd.	Křišťál Jbl - Mao	0:28:12	0:00:00	0:01:28	0:00:16	0:00:00	0:00:34	0:30:30
3	8	30.svv.	Flotila Lbc - Meruňka	0:26:47	0:02:00	0:00:48	0:01:04	0:00:00	0:00:24	0:31:03
4	2	31.ovs.	Flotila Lbc - Molekula	0:27:07	0:02:00	0:00:32	0:00:32	0:01:00	0:00:30	0:31:41
5	23	7.odd.	Mimoň - Esmeralda	0:27:51	0:02:00	0:00:48	0:00:48	0:00:00	0:00:20	0:31:47
6	20	7.odd.	Mimoň - Máca	0:32:51	0:02:00	0:01:52	0:00:48	0:00:00	0:00:28	0:37:59

kategorie ŽABIČKY

1	16	3.odd.	Mimoň - Pivoňka	0:27:16	0:00:00	0:01:44	0:01:04	0:00:00	0:00:18	0:30:22
2	5	10.př.	Maják Lbc - Chobot	0:28:43	0:02:00	0:01:44	0:01:20	0:00:00	0:00:26	0:34:13
3	10	10.př.	Maják Lbc - Šahanka	0:32:54	0:02:00	0:01:12	0:00:56	0:00:00	0:00:18	0:37:20

kategorie SKAUTI - ŽÁCI

1	27	2.odd.	Mimoň - Dag	0:19:52	0:00:00	0:00:00	0:01:12	0:00:00	-0:01:20	0:19:44
2	9	30.ovs.	Flotila Lbc - Kecál	0:22:46	0:02:00	0:00:48	0:01:36	0:00:00	0:00:14	0:27:24
3	11	31.ovs.	Flotila Lbc - Wanaču	0:24:46	0:02:00	0:00:32	0:01:36	0:00:00	-0:01:25	0:27:29
4	14	30.ovs.	Flotila Lbc - Ztracenej	0:24:04	0:02:00	0:00:48	0:00:48	0:00:00	-0:00:04	0:27:36
5	6	42.odd.	Kačeři Jilemnice - Jelen	0:25:48	0:00:00	0:00:40	0:01:36	0:00:00	0:01:20	0:29:24
6	26	2.odd.	Mimoň - Lachtan	0:23:34	0:02:00	0:00:40	0:01:44	0:00:00	0:01:28	0:29:26
7	15	10.př.	Maják Lbc - Klokan	0:26:30	0:02:00	0:00:24	0:01:12	0:00:00	0:00:52	0:30:58
8	12	42.odd.	Kačeři Jilemnice - Pátek	0:27:21	0:02:00	0:00:56	0:01:52	0:00:00	-0:00:23	0:31:46
9	30	5.odd.	Racek Č.Lípa - Bouda	0:26:45	0:02:00	0:01:04	0:01:28	0:00:00	0:00:58	0:32:15

kategorie SKAUTKY - ŽÁKYNĚ

1	17	3.odd.	Mimoň - Majda	0:24:41	0:02:00	0:00:48	0:01:44	0:00:00	0:00:56	0:30:09
2	21	6.odd.	Korál Mimoň - Karol	0:25:27	0:02:00	0:01:12	0:01:28	0:00:00	0:00:54	0:31:01
3	25	10.př.	Maják Lbc - Vitouš.	0:28:47	0:02:00	0:00:16	0:01:20	0:01:00	-0:00:35	0:33:48

kategorie ROVERI - DOROST SKAUTI

1	28	2.odd.	Mimoň - Aka	0:19:17	0:02:00	0:00:00	0:00:32	0:00:00	0:00:02	0:21:51
2	18	30.kvr.	Flotila Lbc - Meruňka	0:21:25	0:02:00	0:00:48	0:00:56	0:00:00	-0:00:45	0:24:24
3	24	10.př.	Maják Lbc - Žížala	0:23:09	0:02:00	0:00:40	0:01:20	0:00:00	-0:00:10	0:26:59
4	22	ČKVL	SkVoKuLeČeK - Uzel	0:24:55	0:02:00	0:00:16	0:00:48	0:00:00	0:00:40	0:28:39

kategorie RANGERS - DOROST SKAUTKY

1	1	1.odd.	Vlasta Lbc - Ještěrka	0:24:31	0:02:00	0:00:48	0:00:56	0:00:00	0:00:10	0:28:25
2	19	ČKVL	SkVoKuLeČeK - Kukač.	0:24:38	0:02:00	0:01:04	0:01:28	0:00:00	0:00:48	0:29:58
3	7	ČKVL	SkVoKuLeČeK - Ajfi	0:26:25	0:02:00	0:01:12	0:01:28	0:00:00	0:00:10	0:31:15

kategorie OLDSKAUTI - DOSPĚLÍ

1	13	30.oos.	Flotila Lbc - Šroub	0:19:37	0:02:00	0:00:08	0:00:40	0:00:00	-0:01:21	0:21:04
2	29	2.odd.	Mimoň - Láďinek	0:19:12	0:02:00	0:00:40	0:01:28	0:00:00	0:00:01	0:23:21

dne: 12. května 2001

vypracoval: Čajoch - Patočka Roman

HKVS HLÁŠÍ

ZÁPIS Z JEDNÁNÍ HKVS DNE 10.5.2001

*Přítomni: Vezír, Ježek, Raduš, Pavel, Jack
Omluveni: Pišta a Sam*

1. Zápisy z jednání HKVS budou vyhotoveny a schváleny v závěru každého jednání.

2. Kapitánská pošta – červené číslo bude obsahovat:

- hry na a ve vodě - Jack
- informace o chystaném jednání o lodní knížce a chystaném jednání komise žabiček a vlčet na Tortuze - Raduš
- informace o závodu „Napříč Prahou přes 3 jezy“

3. Kapitánská pošta – ročník 2001/02 – obsah by měl vycházet z požadavků vyslovených na semináři K+K v Braníku (viz KP8). Měla by obsahovat tyto rubriky:

- HKVS hlásí – zápisy z jednání, aktuální zprávy organizačního charakteru,...
- informace o chystaných akcích
- zprávy o uskutečněných akcích
- zprávy z povodí (od krajských kapitanů)
- obecné pravdy (řády, pravidla, metodika,...)
- hra pro oddíl vhodná pro nastávající období
- „pokus“ – námět na poznávací činnost pro družinu nebo jednotlivce (Vezír osloví Miloše Zapletala)

To by měla zajistit redakce, která je navržena ve složení: Jack, Ornela (osloví ji Vezír nebo Pavel), Bimbo (osloví ho Vezír), zástupci krajských kapitanů.

První redakční schůzka by se měla uskutečnit do konce května (nejlépe 24. 5.)

– Pavel bude kompletovat pro tiskárnu příspěvky v elektronické podobě, které mu předají členové redakce.

4. Sam vzkazuje, že krajská kapitanáta, přítomní na SKARE 01 se vyjádřili ke konání seminářů K+K:

- podporují konání 2× ročně
- své krajské srazy uskuteční při vhodných příležitostech v jiných termínech
- žádají prostor pro krajské schůzky v rámci semináře K+K

5. Webové stránky HKVS budou umístěny na serveru skaut – nutno projednat s Amateurem. Tvůrčí skupina kolem Raduš, Azimuta a Spacáka zprovozní v nejkratší možné době svoje stránky na serveru skaut.

zapsal Pavel

ZÁPIS Z JEDNÁNÍ HKVS DNE 24. 5. 2001 V PRAZE

*Přítomni: Vezír, Sam, Ježek, Raduš, Jack, Oskar, Amateu-
r, Vlasta*

HKVS – schválil půjčku z fondu aktivit SHP pro admirální plavbu 2001 ve výši 15000,- Kč. Půjčka je splatná nejpozději do konce roku 2001.

Vezír – informoval o stavu pořizování vlajek VS. Vlajky zakoupí centrálně HKVS. Na nákup vlajek schválil HKVS půjčku z fondu aktivit SHP ve výši 25000,- Kč. Půjčka bude splatná nejpozději do konce roku 2001. Jednotlivým odběratelům potom vlajky prodá HKVS. Možnost nákupu použitých vlajkosláv z bambiniády padla - ukázalo se, že vlajkosláva je příliš nákladná záležitost, než aby ji bylo možno na takovouto akci pořádat.

ÚRJ – přijala přihlášku Vezíra a Raduš na evropskou konferenci WAGGS a WOSM ve funkci delegátů - pozorovatelů.

Kapitánská zkouška – byl projednáván způsob skládání KZ. Nižší stupeň KZ pro nevodáky byl pojmenován Kapka. HKVS je toho názoru, že zkoušky Kapka by měly být pořádány především na úrovni krajů (resp. pro několik krajů současně). HKVS musí urychlit práce na materiálech pro přípravu na KZ a Kapku. Bylo rozhodnuto, že bude vydán (v omezeném počtu výtisků) provizorní materiál. Dále byly upřesněny požadavky na složení komisí pro skládání těchto zkoušek. Zkušební komise musí být minimálně tříčlenné. Minimální kvalifikací pro zasednutí v komisi je složení Kapitánské zkoušky. Předsedou komise musí být „vysoký vládní komisař VS“. V komisi pro Kapitánskou zkoušku musí být přítomen ještě jeden „vysoký vládní komisař VS“, ten však musí být z jiného přístavu než předseda komise. HKVS do podzimního srazu zaktualizuje seznam „vysokých vládních komisařů VS“. Jelikož v současné době probíhá v plzeňském kraji příprava zkoušek Kapka, předpokládá HKVS, že bude možno využít zkušeností pořadatelů k pořádání těchto zkoušek i v jiných krajích.

zapsal Sam

Než vstoupíte do lesa...

Zamyslete se, čím vším mu můžete uškodit. Les je fungující vyvážený ekosystém, který se dá snadno narušit. Stačí jeden neuvážený krok a následky se valí podobně, jako kostky domina. Lesy České republiky, jako největší správcové našich lesů, se obrací na každého z nás, aby měl na paměti základní pravidla chování v lese. Budme ohleduplní a z krásných lesů se budeme moci všichni těšit v celém třetím tisíciletí.

ilustrační foto Stopař

Cunard Line, Liverpool
Robert Menzies and Sons

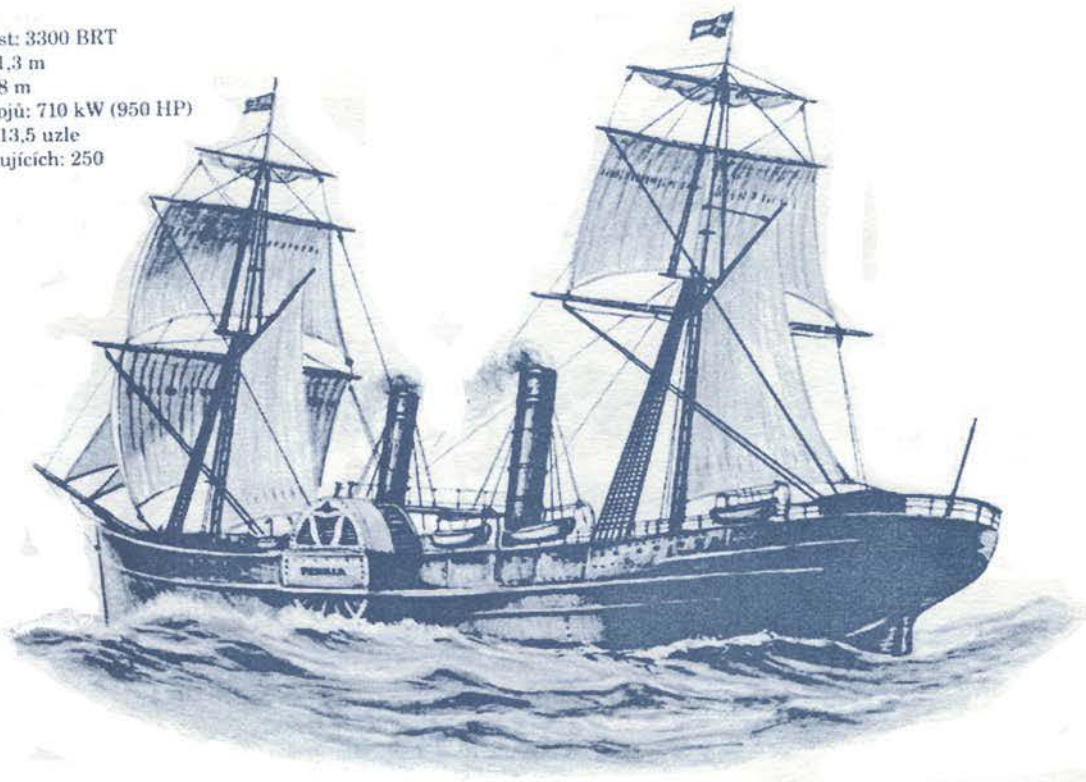
Souboj mezi kolesovými parníky a loděmi s vrtulovým pohonem se odehrával i na severním Atlantiku. Nevyhnula se mu ani Cunard Line, která v letech 1852–53 zařadila do služby první dvě lodě poháněné vrtulí. Nesly jména *Andes* a *Alps* a měly kapacitu 184 cestujících. Přes svou rychlost pouhých devět uzlů se ve službě osvědčily. Na druhé straně si však společnost nadále udržovala pevnou pozici na Atlantiku zejména díky kolesovým parníkům. I v jejich konstrukci se však projevila nová technická řešení.

První železnou lodí Cunard Line byl kolesový parník *Persia*. Tehdy byl zároveň největší a nejrychlejší lodí společnosti, která chtěla od parníků americké konkurenční společnosti Collins Line získat zpět Modrou stuhu. Při stavbě věnovali velkou pozornost bezpečnosti cestujících. Loď měla trup rozdělený na sedm samostatných vodotěsných částí, dvojité dno a osm záchranných člunů. Kabiny a ostatní prostory pro cestující byly luxusně vybavené a přičinily se o oblibu *Persie* mezi veřejností.

Na vodu ji spustili 1. prosince 1855. V lednu příštího roku vyplula na první cestu přes oceán. Na její palubě bylo 250 cestujících a 750 tun pošty a nákladu. První plavba přes Atlantik však mohla být zároveň i poslední, protože loď se srazila s ledovcem. Díky železné konstrukci to nakonec loď odnesla jen poškozenou příďí. Ovšem huť dopadl konkurenční *Pacific* společnosti Collins Line, který ve stejné době beze stopy zmizel v Atlantiku.

V květnu při plavbě východním směrem dosáhla rychlosti 13,66 uzle a stala se nejrychlejší lodí na Atlantiku. Rekord ještě zlepšila na 13,88 uzle a udržela si ho sedm let. V roce 1861 přešla do vládních služeb a několik let plnila úlohu transportní lodi. Prodal ji v roce 1868 a o čtyři roky později skončila ve starém železe.

Prostornost: 3300 BRT
Délka: 121,3 m
Šířka: 13,8 m
Výkon strojů: 710 kW (950 HP)
Rychlost: 13,5 uzle
Počet cestujících: 250

Kapitánská pošta č. 10 – 2000/2001

Informační zpravodaj vodních skautů a skautek. Vydává HKVS vlastním nákladem jen pro vnitřní potřebu. Pro tento ročník byl na stránkách použit rámeček od br. Cipajse, kapitána 2. oddílu VS v Mimoni.

Příspěvky zasílejte na adresu:

- Ing. Zdeněk Hájek, Štěpánská 16, 110 00 Praha 1 (diskety s texty + papírové předlohy, obrázky).
- E-mail: cesak@volny.cz (jen texty – soubory ve formátu *.TXT)

Sazba a tisk: Tiskárna Ralsko, s. r. o., Mimoň, Malá ul. 168/III, PSC 471 24, tel./zázn./fax: 0425/862 704

DE LUXE (vynikající)

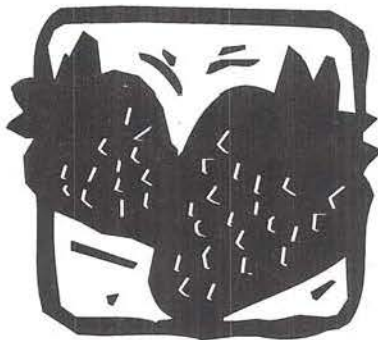
Ovesné vločky se zavaří až do vřící vody. Dále jako u poriče King 's nebo Imperiál. Výhoda: kotlík i ešus lze snadno umýt (škrob nevystoupí z obilek). Nazývá se také poričem lenochů. Chuťově vyhovující, leč slabší.

KING 'S (královský)

Ovesné vločky se vhodí do studené vody a přivedou k varu. Odstaví se. Přidá se slazené kondenzované mléko nebo kašička ze sušeného mléka a cukru. V ešusu se omastí máslem a posype cukrem se skořicí, kakaem nebo čokoládou. Nejčastější typ poriče na puťáku.

IMPERIÁL (císařský)

Polovina celkového množství ovsu se nasype do studené vody a přivede k bodu varu. Odstaví se. Vmísí se další čtvrtina suchých vloček. Následuje kondenzované mléko nebo kašička ze sušeného mléka a cukru. Mezitím opražíme poslední čtvrtinu vloček na pánvi, smísíme s cukrem a porci v ešusu touto směsí posypeme. Pokryjeme malinami, jahodami, borůvkami a vůbec co les a příroda dá, co do sladkého ovoce. Zvláště vhodné pro mlsná vlčata.

DELIKATES (cukrářský)

Uvaříme porič King 's, necháme vychladnout. Přeneseme jako základní vrstvu do pekáče, pokryjeme ovocem z lesa a piškoty. Zalijeme vanilkovým pudinkem, necháme vychladnout v potoce či vhodné zátocce. Pozor na vlnobití. Zdobíme čerstvým ovocem nebo marmeládou. Používáme na stálých táborech místo dortů při významných příležitostech.

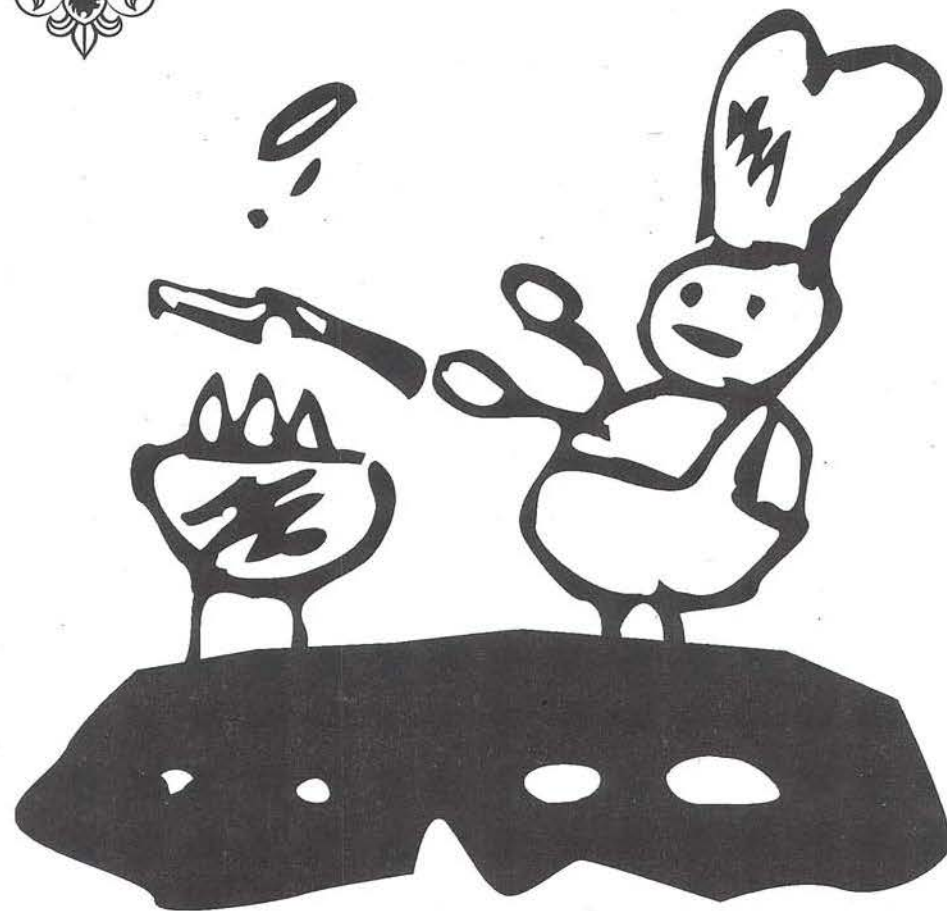
OLD MAN 'S (porič starého muže)

Teplý porič King 's bez ovoce omastíme máslem a posypeme cukrem se skořicí, přidáme lžičku rumu (pozor, návykové). Vhodné zvláště v Severním ledovém oceánu.

EXOTICUS (překlad netřeba)

Do poriče z ovsu a vody vrhni rozpatlané sardinky i s olejem nebo polej osmaženým špekem a doplň rozetřeným česnekem (to není vtip). Chuťový zážitek je značně nevšední, leč zajímavý. Vhodné zvláště tehdy, když dojdou

TÁBOROVÝ RECEPTÁŘ

RECEPTY Z KUCHYNĚ ŠÉFKUCHAŘE BR. BALOO

DOBROU CHUŤ PŘEJE ŠÉFKUCHAŘ BALOO!

NA TÁBOŘE VAŘÍME ZE SÓJI

SÓJA (sója hispida Moench) je prastará plodina z čeledi motýlokvětvých, rodu fazolovitých. Jednoletá subtropická rostlina je původem patrně z východní Asie (Čína). Byla vyšlechtěna řada kulturních odrůd, z nichž některé dozrávají i v teplejších evropských oblastech. Semena v srstnatých luskách podobná fazolím obsahují v sušíně až 60 % vysoce hodnotných bílkovin, které jsou svoji skladbou aminokyselin podobné živočišným a 12 – 25 % hodnotného oleje. Fazolovitá semena se připravují vařením podobně jako jiné luštěniny, ale častěji se melou a odtučňují a dále zpracovávají na množství polotovarů, které obsahují prakticky čisté bílkoviny, která je zdrojem pro růst zvláště svalů. Sója je spolu s rýží hlavní potravou pro téměř 3 miliardy lidí v Asii (proto to jich také tolik přibývá), ale její použití se rozšiřuje i na další kontinenty a bez přehánění se dá říci, že je plodinou budoucnosti pro celé lidstvo. Sójová bílkovina je lehce stravitelná a oproti mléčné bílkovině nealergizuje, takže se sójové „mléko“ používá např. v USA stále více pro kojence. Výrobky ze sóji přepočteno na obsah bílkovin jsou až 10x lacinější než maso, při stejné nebo i lepší výživné hodnotě. Oproti masu je sója „čistá“. Neobsahuje rezidua různých chemických jedů a těžkých kovů.

Výrobky ze sóji nemají vlastní chuť (s výjimkou známé „maggi“). Jejich příprava je proto poněkud náročnější, ale při dobré přípravě předčí pokrmy z masa.

A teď několik praktických receptů:

Sójová mouka je základem nebo přísadkou do řady jídel. Doporučuji zvláště při přípravě

KAPUSTOVÝCH KARBANÁTKŮ:

kapustu uvaříme do měkka, rozkrájíme na čtvrtky, necháme odkapat a vystydnout. Vykrájíme košťály. Nakrájíme na nudličky. V kotlíku smísíme se sójovou moukou nějakým tím vejcem, přidáváme syrové ovesné vločky a strouhanku, až je naše směs ochotna nechat se uplácat. Ochutíme majoránkou (nešetřime!), rozetřeným česnekem, dosolíme podle chuti. Karbanátky asi 1,5 cm tlusté obalíme ve strouhance a smažíme. Příloha: brambory, saláty.

Sójové granule přidáváme nejčastěji do polévek (bramborová, zeleninová, gulášová) nejlépe hned na začátku již do studené vody. Nemáme-li granule, nadrtíme sójové kostky v utěrce sekerou (tupou stranou).

Sójové kostky se hodí zvláště pro přípravu guláše.

GULÁŠ

Do studené vody vrhni žádoucí množství kostek, přidej maso (Vitana) nebo kostky číré zeleninové polévky (Knorr). Uveď do varu. Cedníkem vyjmi a nech odkapat. V kotlíku či rendlíku založ na guláš: na sádlo či jiném tuku obděláme nakrájenou cibuli (dost hodně), přidáme sladkou papriku a směs gulášového koření, špetku

PORIČ - SNÍDANĚ VODÁKŮ

Porič (porridge), ovesná kaše, byl odedávna pokrmem prostých skotských horalů. Oves je totiž jednou z mála plodin, které rostou i na kamenitých skotských poličkách, bičovaných vichry od Severního moře. Díky ovsu však Skotové nejen přežili do dnešních dnů, ale vděčí mu i za svoji fyzickou i psychickou kondici, takže pobíhají po skotské vysočině v krátkých sukénkách s dýkou v punčoše, kterou vytahují, objeví-li se v dohledu jinak kostkovaná sukně (kilt).

Oves (*Avena sativa*) či přesněji ovesné obilky mají vysoký obsah kvalitních bílkovin (až 14 %) a vysoký obsah vitamínů zvláště skupiny B. V ovesných obilkách je olej proslulý svým obsahem pro život nezbytných nenasycených mastných kyselin. Energicky je loupaný oves srovnatelný s jinými bílkovinami. Komplex látek, které obsahuje, má příznivý vliv na nervovou soustavu a tudíž i na náladu, odolnost, potenci. Srst zvířat a vlasy lidí (pozor girls!) získávají hebkost, lesk a odolnost. Značný obsah vlákniny působí příznivě na trávicí procesy, upravuje mikrobiální poměry v zaživacím traktu a působí i protinádorově.

Podle způsobu přípravy rozeznáváme tyto základní druhy poriče:

ORIGINAL (původní skotský porridge)

Není z mačkaných oloupaných obilek, ale z hrubě mletého ovsa - něco jako trhané krůpky. To jsou vrženy do studené vody a směs je povařena. Nemastí se, ale sladí medem.

SIMPLE (jednoduchý)

Ovesné vločky (rolled oat) se večer zalijí studenou vodou, kdež nabobtnají. Ráno je pokrm pouze přihřát a podává se s marmeládou. Snad nejlacinější snídaně vůbec. Propagátorem tohoto typu je Taote zvláště na lesních školách.

CEREAL (obilnina, americký způsob)

Na trh je dodáván ve formě lisovaných koláčků jež s cukrem a ochucených nebo v sypké formě (typ Mussli). Koláčky lze chroupat i za sirova. Pamětníci si vzpomenou na Cereal z vojenských konzerv US, dodávaných k nám po válce v akci Unrra. Koláčky lze rozdrobit a povařit. Velmi vhodné pro vylodování v Normandii a jiné námořní akce.

NORMAL (domácí evropský)

Ovesné vločky v mléce jsou přivedeny k varu za stálého míchání. Pozor, připaluje se!. Sladí se čímkoliv, sype oříšky, ovocem apod. Vhodný pro denní konzum.

RÝŽE NA TÁBOŘE

Rýže (*Oriza sativa*) je subtropická jednoletá bažinná bylina z čeledě trav. Pochází z jižní Asie, kde si dodnes leckde vegetuje její původní divoká forma. Za pět tisíciletí, rukama pilných Číňanů, vzniklo více jak sto odrůd. Spolu s pšenicí je nejvýznamnější obilninou světa. Rýžová jídla jsou typická pro čínskou, japonskou a indickou kuchyni.

Rýžové obilky zůstávají i po vymlácení v pluhách, proto se mírně praží, otloukají a pak ve zvláštních mlýnech ještě obrušují. Vzniká tak hlazená rýže, kterou kupujeme v samoobsluze. Pádem uvedeného zpracování jsou obilky zbavené bílkovin a vitamínů. Při výhradní výživě hlazenou rýží vznikla u konzumentů nemoc z nedostatku vitamínu B1, zvaná beri-beri (podobnost s pokřikováním "ber! - ber!" při vydávání rýže v táborové kuchyni je zřejmě náhodná). Jeden nebo i dva rýžové pokrmy týdně nás ale nemohou ohrozit a zpestří i zlevní táborový jídelníček. (Tak zvaná rýže „Natural“ je neobrušovaná a zachovává většinu cenných látek. Před vařením ale vyžaduje namočení, asi jako čočka. Zájemce odkazují na různé makrobiotické příručky).

Kterou rýži tedy nakoupit pro táborovou kuchyni? Pomíneme dražší druhy a varné pytlíky, vhodné spíše pro doma, a koupíme kvalitní běžnou rýži 1. jakosti. Na puťáky se nám může hodit i rýže předvařená.

VAŘENÁ RÝŽE

Na 1 kg rýže dáme vařit něco málo přes 2 litry vody. Rýži nasypeme až do vrčící vody, osolíme, přidáme jednu celou cibuli (do které můžeme zastrčit jeden hřebíček). Pomalu vaříme asi 30 minut, až je rýže měkká. Během varu nemícháme, ale ke konci kontrolujeme, aby se voda nevyvařila - je-li toto nebezpečí, přidáme sběračku horké vody. To je všecko, ale pozor! Var nesmí přestat nebo se rýže změni v klišnatý slepenec (škrob vystoupí z obilky). Pokud se to přihodí, jakousi záchranou je prolít rýži před podáváním na ceníku studenou vodou.

RÝŽE PRSKANÁ (čínský způsob)

Na 1 kg rýže dáme vařit přebytek vody, asi 3 1/2 litru, do které vhodíme rozvařit masox nebo zeleninový bujón. Rýži pomalu vsypeme do vařící vody. Dosolíme (opatrně - v masoxu už sůl je). Uvařenou rýži získáme přelitím přes cedník. Tekutinu zachytíme a můžeme použít do polévky. (Podle nezaručených zpráv připravovali čínští kuchaři tuto rýži tak, že prskali z úst do vařící vody, ve které předtím uvařili kuře a bambusové výhonky). Var opět nesmí přestat viz výše. Výhoda: voda se nemůže vyvařit. Nevýhoda: potřebujeme cedník (obvykle na puťáku nemáme).

RÝŽOVÁ SLADKÁ KAŠE (česká)

Rýži bez přísad uvaříme ve vodě (opět na 1 kg rýže asi 2,2 litru vody). Ke konci, když je měkká, přidáme 3 lžičky cukru a kondenzované mléko nebo kašičku ze sušeného mléka a cukru. Promícháme, hotovo. Na ešusu posypeme cukrem se

skořicí nebo kakaem a omastíme (doporučuji tup HERA - budete mile překvapeni). Můžeme také pokrýt lesním ovocem nebo kompotovanými jablky (i pláňaty), ta se snesou dobře se skořicí, ale ne s kakaem. Vaření rýže přímo v mléce se nám na táboře nemusí vyplatit - kypí, přetéká a připaluje se. Místo vlčat pak můžeme krmit kapry.

RÝŽE DUŠENÁ (indická)

Na oleji obděláme nakrájenou cibuli do žluta. Přidáme lžici sladké papriky, dvě zrnka pepře, další koření dle počasí a nálady (kari - jen málo! nebo trochu gulášového koření). Chvilku mícháme. Přisypeme suchou rýži a mícháme na ohni, aby se tuk s kořením vsákl do rýže. Po chvíli zalijeme horkou vodou s kostkou zeleninového bujónu (není nutný), opět asi 2 litry/kg. Osolíme. Vaříme na mírném ohni. Hotovou rýži poléváme v ešusu omáčkou - houbovou, cibulovou a podobně.

Doporučuji zkusit **OMÁČKU KARI**:

na tuku obděláme cibulku do žluta, třeba i s nadrobno sekaným buřtem. Přisypeme několik lžic hladké mouky, uděláme tzv. cibulovou jíšku. Přidáme sladkou papriku, trochu pálivé, přikapáváme horkou vodu s masoxem nebo zeleninovým bujónem, přidáme polévkové koření (tekuté), sójovou omáčku z lahvičky, dáme rozvařit jednu malou paštiku. Povaříme. Omáčka musí být jako řemen, fantazii co do koření se meze nekladou, můžeme přidat i lžici kečupu. Je-li málo hustá, zahustíme kašičkou z hladké mouky a vody, povaříme. Touto omáčkou poléváme dušenou rýži v ešusu - asi jen dvě lžičky na porci. Kupodivu to s nadšením baští nejen otrlí námořníci, ale i vlčata. Salát nebo kyselá okurka dílo dokoná.

ITALSKÁ RÝŽE (risotto italiano)

Začneme jako dušenou rýži, tedy na omastku s cibulí. Můžeme i na slanině. Opět zalijeme horkou vodou s masoxem. Přidáme dvě malé konzervy rajského protlaku a dvě lžičky kečupu. Dosolíme. Máme-li troubu, dusíme v přikrytém pekáči, když ne vaříme, ale voda se musí všechna vsáknout. V ešusu sypeme nastrouhaným tvrdým sýrem. Jakýmkoli salátem doplníme.

TRAMPSKÉ RIZOTO

Opět začneme osmahnutím rýže v kotlíku nebo hrnci na tuku s cibulkou. Zalijeme horkou vodou s masoxem (opět něco přes 2 litry na 1 kg rýže). Přikryjeme. Zatímco se rýže dusí, povaříme zelený hrášek (čerstvý nebo z konzervy - asi 1/2 kg). Obsah konzervy zvané hovězi ve vlastní šťávě (nebo vepřové, můžeme i kombinovat) nadrobno rozsekáme a ohřejeme. Hrášek bez vody a ohřáté maso (může být i rozsekané vařené hovězi, co jsme vytáhli z polévky) vmísíme do rýže, je-li už uvařená. Je-li nutno, dosolíme až teď. Hotovo! Jako doplněk - jakýkoli salát. Výhoda: můžeme s úspěchem vyrobit i v kotlíku na puťáku.

RÝŽOVÉ SMAŽENKY dle M. D. Rettigové (staročeský recept)

Uvaříme rýži (viz recept Vařená rýže), nedáme hřebíček. Na 1 kg rýže uvaříme zvlášť asi 1/3 litru mléka s hladkou moukou (c. si 3 lžice) na hustou kašičku, za tepla vmísíme do teplé rýže. Zapatláme asi 10 dkg strouhaného sýra (nejlepší je uzený). Necháme vystydnout. vznikne něco jako polotuhé těsto. vykrajujeme lžící na prkénku posypaném strouhankou, tvarujeme na placičky, obalíme strouhankou. Můžeme vbalit i jako řízek. Smažíme zvolna na oleji. Příloha. brambory, čočka nakyselo apod. Osobně doporučuji studený fazolový salát: vařené a zcizené fazole upravíme pomocí nadrobno nasekané cibule, třeba i pažitky a tzv. dressingu (olej ředěný ocet, hořčice, sůl, trochu pepře - nutno chutnat při výrobě). Výsledek by měl být sváteční jídlo supermňam (rýžové smaženky můžeme dělat i nasladko jako dezert - ze zbylé sladké rýžové kaše s kašičkou z mléka a mouky.

Dodržíte-li recepty nebo je vylepšíte, zjistíte, že místo nechutné lepivé směsi servírované ve většině školních jídelen, vyrobíte i v polních podmínkách pokrmy, po kterých by se olizoval i maháradža z Hajdarábádu, a to za nízkou cenu.

ZÁKLADNÍ NORMY:

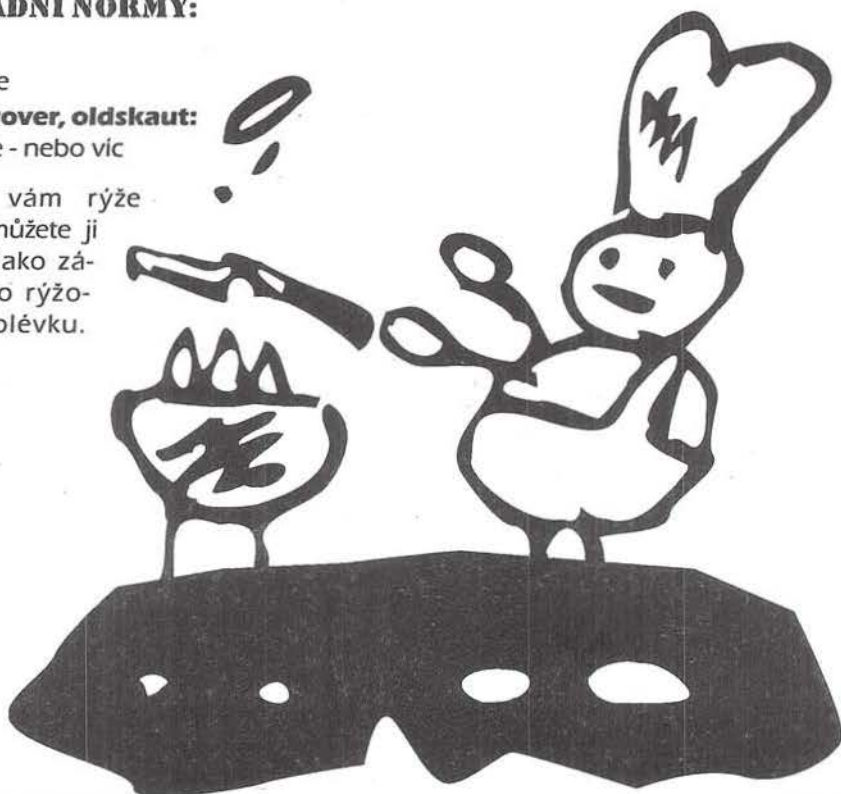
viče:

60 g rýže

skaut, rover, oldskaut:

90g rýže - nebo víc

Pokud vám rýže zbyde, můžete ji použít jako základ pro rýžovou polévku.

závoru a mícháme na ohni až se směs spojí. Chceme-li dosíci tzv. divokého guláše, přidáme tymián a jalovcové bobule. Odkapané kostky obalíme v hladké mouce a vrhneme na tento základ. Mícháme, mícháme, aby se to nepřipálilo, brzo zalijeme vývarem – částí vývaru (ze zbytku uděláme polévky, do které zavaříme např. noky nebo tenké nudle). Mícháme, povaříme. Na konci přidáme něco nadrobeného chleba. Sůl a rozetřený česnek přijdou nakonec podle chuti. Přílohy: brambory, knedlíky nebo jen chleba či – nejlépe slaný rohlík. Mňam!!!

Sójevé plátky nejdříve opracujeme podobně jako kostky (ve vývaru z masoxu a zeleniny). Vyjmí cedníkem a nech okapat. Po vystydnutí mírně poplácej na pánvi nebo víčku od ešusu, aby část tekutiny vytekla nyní: řízek – plátky obal v hladké mouce, rozšlehaném vejci, strouhance nebo obal v těstíčku z vajec a hladké mouky (doporučuje se našlehat). Jsi-li kulinář, přidej do těstíčka trochu nastrouhaného uzeného sýra. Zvolna smažíme na sádle nebo oleji. Pokapeme citrónem (není nutné). Přílohy: brambory, fazolový salát (pak je to proteinová bomba pro růst svalů, sportovci!), saláty vůbec. Kam se hrabe vepřový řízek.

ROŠTĚNÁ

Uvařené sójevé plátky (viz výše), odkapané, poplácané obal v hladké mouce, hořčici a opět v hladké mouce. Naskládej do pekáče nebo na pánev, kde se škvíří na tuku nakrájená cibule a sladká paprika. Opatrně obracíme a vařečkou občas škrábeme dno, aby se to nepřipeklo. Po chvíli zalij vývarem z masoxu a zeleniny, povař a míchej, aby byla omáčka hustá a akorát. Podle potřeby dosolíme. Přílohy: nejlépe bramborové knedlíky nebo gratinované brambory (uvařené ve slupce, oloupané, osmažené), může být i rýže. Výsledek vás překvapí. V hotelu Atrium by porce stála nejméně 400,- Kč a šla by na dračku. Váš finanční náklad na jednu porci (dva plátky) i s přílohou a salátem bude asi za 12,- Kč.

DROŽŽOVÁ POMAZÁNKA SE SÓJOVÝMI BOBY

1/2 hrnku rozmačkaných vařených sójových bobů, 2 lžice droždí, 2 lžice oleje, 2 lžice hladké hořčice, 2 vejce, 1 středně velká jemně pokrájená cibule, pepř, sůl
Na oleji zpěníme okrájenou cibuli, přidáme rozmačkané boby a 5 minut podusíme. Přidáme droždí, necháme "rozpustit", vmícháme předem ušlehaná osolená vejce. Za občasného míchání necháme pomazánku vychladnout a pak vmícháme hořčici. Podáváme s chlebem. Obměna: místo sójových bobů můžeme použít nabobtnaný sójový granulát.

